

2018

ОТЧЕТ

на кмета на община Габрово

януари, 2019 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
ПРАВНО ОСНОВАНИЕ	3
ПЕРИОД НА ОТЧЕТА	3
ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА	3
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ.....	5
КЛЮЧОВИ ПРИОРИТЕТИ.....	6
ГАБРОВО - БЛАГОПРИЯТЕН ЗА БИЗНЕС И ИНОВАЦИИ	7
ГАБРОВО - ОСИГУРЯВАЩ УСЛОВИЯ ЗА ПО-ДОБРО КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ.....	16
ГАБРОВО – ОТВОРЕН КЪМ ХОРАТА	40
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ.....	58
СПОРТ.....	64
КУЛТУРА.....	72
КУЛТУРНА ИНФРАСТРУКТУРА	72
КУЛТУРЕН КАЛЕНДАР И ПРОГРАМА	76
ТУРИЗЪМ	88
ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА.....	96
ИНФРАСТРУКТУРА, ГРАДОУСТРОЙСТВО, БЛАГОУСТРОЯВАНЕ	97
ЧИСТА, ЗЕЛЕНА И ЕКОЛОГИЧНА СРЕДА В ГРАДА И СЕЛАТА	97
БЛАГОУСТРОЯВАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА УЛИЧНАТА МРЕЖА.....	105
УЛИЦИ В СЕЛАТА.....	114
ОБЩИНСКА ПЪТНА МРЕЖА	114
ЦЕНТРАЛНА ГРАДСКА ЧАСТ.....	116
ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕЖДУБЛОКОВИТЕ ПРОСТРАНСТВА	117
ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ	119
МОДЕРЕН И УДОБЕН ГРАДСКИ ТРАНСПОРТ	124
БЕЗОПАСНА И СИГУРНА СРЕДА.....	125
АДМИНИСТРАЦИЯ	132
ГЕОГРАФСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА (ГИС).....	137
ФИНАНСИ И ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ	139
МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ИНИЦИАТИВИ.....	143

ВЪВЕДЕНИЕ

ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

Настоящият документ е изготвен в изпълнение на чл. 44 (5) от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), съгласно който кметът на общината представя годишен отчет за изпълнението на разработената от него Програма за управление.

ПЕРИОД НА ОТЧЕТА

Отчетът обхваща периода 1 януари - 31 декември 2018 година.

ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА

Настоящият отчет представя изпълнението на мерките, заложи за изпълнение в периода 2016 - 2019 г. в Програмата за управление на община Габрово. Документът е разработен в съответствие с изискванията на:

- Общински план за развитие на община Габрово 2014 – 2020 г.
- Интегриран план за градско възстановяване и развитие 2014 – 2020 г.
- Целите, отразени в бюджета на Общината за 2018 г., свързани с реализиране на политики за подобряване на социално – икономическото развитие на общината.

Уважаеми госпожи и господа,

Пред Вас е Годишният отчет на Програмата за управление на община Габрово за 2018 г.

В него са синтезирани усилията на общинската администрация да създава условия за конкурентоспособна бизнес среда, равен достъп до качествено образование за всички деца и младежи, предоставяне на ефективни и модерни медико-социални грижи на гражданите, развитие на спорта, културата и туризма в нашия град, подобряване на съществуващата и изграждане на нова инфраструктура.

2018 година беше обявена за Европейска година на културното наследство, като първата половина от нея мина под знака на Българското председателство на Съвета на ЕС. В Габрово се проведоха множество събития, които отбелязаха както мястото и ролята ни за съхраняването на европейското културно наследство, така и уникалния ни дух, който ни отличава, но и обогатява с разнообразието си Голямото семейство на ЕС.

Инвестирахме в нови проекти, продължихме работа си по текущите и планирахме бъдещи инициативи, които ще подобрят градската среда, инфраструктура и мобилността на габровци.

Младите хора винаги са в центъра на вниманието ни. През изминалата година организирахме събития, обучения, лагери и инициативи, които целяха да ги развият като знаещи, можещи и уверени в себе си личности. Да им покажат нови идеи и възможни решения, да насърчат творческия им потенциал, иновативно мислене и предприемаческа култура.

Работихме с отговорност, решителност и ангажимент към гражданите за превръщането на Габрово в „умен“ град, където иновациите, технологиите, интелигентните решения намират приложение в бизнеса, социалния и културния живот на хората. Място, където хората имат условия за успешна реализация и мотив да продължат развитието си в града ни.

Със сигурност ни предстои още много работа, но началото е вече поставено. Пътят, който избрахме – европейското развитие на страната ни, задължава всеки от нас да допринесе за каузата Габрово с труда си, идеите и мечтите си. Габрово остава отворен към хората.

Таня Христова

Кмет на община Габрово

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ

ПРОВЕЖДАНЕ НА АКТИВНИ ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВРЪЩАНЕ НА ГАБРОВО В МОДЕРНА ЕВРОПЕЙСКА ОБЩИНА

Г	ГАБРОВО – ЦЕНТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕ И ИНОВАЦИИ
А	АНГАЖИРАН С ВИСОК СТАНДАРТ НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА
Б	БЛАГОПРИЯТЕН ЗА БИЗНЕС ИНВЕСТИЦИИ
Р	РАЗВИВАЩ ИНТЕЛИГЕНТНИ И КРЕАТИВНИ ИДЕИ
О	ОСИГУРЯВАЩ УСЛОВИЯ ЗА ПО-ДОБРО КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ
В	ВЪЛНУВАЩ С УНИКАЛНА КУЛТУРА И ПРИРОДА
О	ОТВОРЕН КЪМ ХОРАТА

КЛЮЧОВИ ПРИОРИТЕТИ

- ✓ Създаване на **благоприятни условия за инвестиции, заетост и развитие** на Габрово като център на индустрията и високите технологии
- ✓ Принос към **повишаване на жизнения стандарт** чрез гарантиране на конкурентоспособно образование и обучение, професионална ориентация и достойно включване на пазара на труда
- ✓ Гарантиране на **достъпно и качествено здравеопазване**, осигуряване на условия за **развитие на спорта**, обновяване и развитие на спортната база. Подкрепа за иновативни и творчески идеи на гражданите с приоритет младите хора в Габрово
- ✓ Провеждане на **активна и справедлива социална политика**, насочена към социално включване, деинституционализация и подкрепа на групите в неравностойно положение
- ✓ Създаване на **разнообразен съвременен културен продукт**, формиране на подкрепяща **среда за творчески, културни индустрии и проекти**
- ✓ Развитие на **интегриран туристически продукт**, популяризиращ марката „Габрово“ - базиран на уникално културно-историческо наследство, съхранени природни дадености, качествена инфраструктура, богат културен и събитийен календар и иновативни атракции за съвременна интерпретация
- ✓ Създаване на **привлекателна, екологична и безопасна жизнена среда**, чрез инвестиции за балансирано развитие на централна градска част, кварталите и селата в общината. Провеждане на активна политика в сферата на енергийната ефективност
- ✓ **Повишаване компетентността, ефективността и прозрачността на общинската администрация** в услуга на гражданите и бизнеса. Изграждане на положителен образ на Габрово и създаване на устойчиви партньорства в страната и чужбина

Широките сфери на компетентност и ангажираност на местното самоуправление дават възможност за изпълнение на местни публични политики, които имат пряко и ключово значение за социално-икономическото развитие на общината.

Работата на общинската администрация е съобразена с изпълнение на основните стратегически документи – Общински план за развитие (2014-2020), Интегриран план за градско възстановяване и развитие (ИПГВР), Стратегия за интелигентна специализация (СИС), както и с трите основни приоритета, заложиени в Стратегията за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж на „Европа 2020“.

ГАБРОВО - БЛАГОПРИЯТЕН ЗА БИЗНЕС И ИНОВАЦИИ

МЕРКИ

2016 ▶

Създаване на Консултативен съвет по въпросите на икономическото развитие, бизнеса и иновациите към Кмета на община Габрово. Насърчаване на ефективно партньорство между местната власт, представители на бизнеса, браншовите организации и средите на науката и образованието, с оглед обсъждане на въпроси и инициативи, които имат пряко отношение към развитието на икономическия и бизнес профил на Габрово, с принос към подобряване на условията и качеството на живот и изява.

През 2016 г. усилията на община Габрово бяха насочени към създаване на предпоставки за учредяване на Консултативен съвет, който да работи за икономическото развитие на Габрово. Община Габрово започна реализацията на проект „Портфолио на услуги за ефективна подкрепа на малки и средни предприятия“ – ESSPO, финансиран по програма „Интеррег Европа“. През 2017 г. Община Габрово работи активно с местните фирми за насърчаване на взаимодействието между бизнеса и образователните институции за развитие на иновациите и бизнес средата. Организирана беше конференция „Диалог с бизнеса“ с участие на български и международни експерти. Започна подготовката на онлайн бизнес платформа „InnovaGab“.

През 2018 г. Община Габрово съвместно с работната група по иновации, включваща представители на бизнеса, Технически университет – Габрово, Габровска търговско-промишлена палата, Областна администрация – Габрово и други, разработи и прие План за действие за създаване на система за подпомагане на МСП за повишаване конкурентоспособността на габровската икономика. Планът ще се изпълнява в периода 2019 – 2021 г. и включва:

- ✓ Въвеждане на подкрепящи мерки за подобряване на комуникацията между фирмите на територията на община Габрово чрез внедряване на дигитална платформа за иновации, брандиране на местната икономика и организиране на кампании за промотирането ѝ в чужбина;
- ✓ Създаване на нова структура за подкрепа на бизнеса (Регионален иновационен център) на основата на публично-частното партньорство с участието на широк кръг заинтересовани страни от бизнеса, научните организации (ТУ-Габрово и др.), ГТПП и други бизнес подкрепящи организации;
- ✓ Създаване на споделено пространство за младите предприемачи и стартиращи бизнеси.

През годината бяха организирани множество събития с активното участие на бизнеса с цел насърчаване на местното икономическо развитие и утвърждаване на Габрово като един от технологичните центрове на България. През месеците февруари и март представители на бизнеса се срещнаха с вицепремиера Томислав Дончев. Дискутираха недостига на квалифицирана работна ръка и необходимостта от създаване на структура за подкрепа на бизнеса, която да помогне за реализиране на съвместни проекти за повишаване на иновационния потенциал.

С фокус върху предприемачеството, на 30 май 2018 г., Община Габрово, съвместно с Генерална дирекция „Съвместен изследователски център“ към Европейската комисия, проведе конференция на тема „Развитие на идеи и проекти за иновативни компании на територията на Габрово и Северен централен район чрез откриване на предприемачите и прилагане на стратегията за интелигентна специализация“. В събитието участваха над 80 представители на местния бизнес, академичните среди, браншови организации, експерти от отговорните министерства. Целта на форума бе да срещне участниците в иновационната екосистема на Габрово за обсъждане на идеи за потенциални проекти, които да бъдат реализирани чрез финансовите инструменти на Европейския съюз и други донори, както и чрез ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.

През м. октомври в рамките на проект ESSPO „Портфолио на услуги за ефективна подкрепа на малки и средни предприятия“, финансиран по програма „Интеррег Европа“, се състоя „Ден на отворените врати за бизнеса“ в „Мехатроника“ АД. По време на срещата бяха предложени няколко примерни дейности за бъдещо сътрудничество между габровските компании.

През м. ноември, в рамките на проект ESSPO, представители на работната група по иновации от Община Габрово, Техническият университет, Фондация „Градище“ и фирмите – „Мехатроника“ АД, АМК „Задвижваща и управляваща техника“ ЕООД и „ЕЛНА“ ООД, посетиха международната конференция „Индустрия 4.0“ в Билбао, Испания.

През 2018 г. по проект ESSPO бе разработена онлайн бизнес платформа „InnovaGab“, която ще стартира през 2019 г. Чрез нея габровските фирми ще могат да представят иновативни проекти и идеи, които търсят експертна помощ от квалифицирани експерти, в т.ч. от научните среди и от потенциални бизнес партньори. Това ще допринесе за повишаване на иновационния потенциал на бизнеса в региона. Платформата ще насърчи интернационализацията на местния бизнес чрез повишаване на знанията за международните пазари, както и контакти с международни компании и организации.

бизнес и научните формации (с финансовата подкрепа на европейски проект по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“)

През 2017 г. партньорите по проекта за разкриване на Център за компетентност - Технически университет – Габрово, Община Габрово и местните фирми, внесоха за оценка проектното предложение.

През 2018 г. Технически университет–Габрово сключи договор по проект за разкриване на Център за компетентност „Интелигентни мехатронни, еко- и енергоспестяващи системи и технологии“ в областта на мехатрониката и чистите технологии по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. Мярката ще стимулира иновациите и условията за партньорства за икономически растеж и конкурентоспособност на бизнеса на регионално, национално и наднационално ниво. Инициативата ще засили не само привличането на инвестиции в града и региона, но ще подпомогне утвърждаването на Габрово като център на знанието и иновациите. Повишаването на научния и иновативния капацитет на ТУ-Габрово ще доведе до реализирането на съвместни проекти за икономиката в Габрово и региона и ще позволи създаването на устойчиви модели на сътрудничество между институциите.

2016 - 2019 ▶

Подкрепа за въвеждане на „дуална“ система на професионално обучение в средното и висше образование в Габрово

През 2016 г. Община Габрово стана партньор в проект на ТУ–Габрово по програма Еразъм+, Ключова дейност 3 – Бизнес партньорства в областта на професионалното образование и обучение (ПОО) за обучения на работното място и стажове. През 2017 г. Община Габрово продължи участието си като партньор в проекта „Клъстер – стажове за подготвени за нуждите на индустрията бъдещи инженери“ по програма „Еразъм+“. Чрез него се насърчава обучение на работното място и стажове в сектор машинно инженерство и мехатроника във висшето образование.

Проект „Клъстер – стажове за подготвени за нуждите на индустрията бъдещи инженери“ по програма „Еразъм+“ на ЕС се изпълнява съвместно с шест пълноправни и два асоциирани партньори от България, Австрия и Полша, координатор е Технически университет – Габрово.

По проекта е създадена платформата *Клъстер за връзка на студентската общност и представители на бизнеса*. Разработени са учебни планове и програми за студенти III и IV курс в България и Полша. Разработват се профилът и ангажиментите на академичните наставници и фирмените ментори, които ще работят със студентите по време на стажовете. За промотиране на дуалното обучение са проведени: форум със заинтересованите страни; среща на студенти с академичната общност; два кариерни панаира – в градовете Гданск и Габрово, за регионалния бизнес и студентите.

Община Габрово, като пълноправен партньор, оказва съдействие чрез подкрепа от представители на местната, регионалната власт и парламента; участие при съставяне

и изготвяне на оценъчни форми; изготвяне на доклад-анализи за изпълнението; дейности за популяризиране на проекта. През м. април 2018 г. Община Габрово представи проекта в международната конференция „Професионалното образование и обучение – предпочитан избор“, която се проведе в София. Събитието беше организирано от Министерството на образованието и науката като част от календара на Българското председателство на Съвета на ЕС.

2016 - 2019 ▶

Насърчаване на инвестиции, свързани с технологично обновяване и енергийна ефективност (ОП „Иновации и конкурентоспособност“; „Иновации за МСП“)

През 2016 г. Областният информационен център – Габрово (ОИЦ) проведе три информационни кампании относно възможностите за участие на местния бизнес с проектни предложения по ОП „Иновации и конкурентоспособност“. По тази оперативна програма бяха сключени договори на обща стойност 17 219 953 лева с 21 местни фирми. По процедура „Подкрепа за внедряване на иновации в предприятията“ беше сключен 1 договор на стойност 1 420 045 лева. Протече оценка на проектите по процедура „Енергийна ефективност на МСП“ и започна подаване на проектни предложения по процедура „Енергийна ефективност на големи предприятия“. През 2017 г. ОИЦ – Габрово продължи да предоставя информация за финансиране на проекти от европейските структурни и инвестиционни фондове. По ОП „Иновации и конкурентоспособност“ бяха сключени договори за финансиране с 36 бенефициенти на територията на община Габрово на обща стойност 36 628 266 лева.

През 2018 г. ОИЦ – Габрово проведе множество събития за информиране на бизнеса за възможностите по европейските структурни и инвестиционни фондове. Голям интерес предизвикаха процедурите „Насърчаване на предприемачеството“ по приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“ на ОП „Иновации и конкурентоспособност“ и „Подкрепа за предприемачество“ по приоритетна ос 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места по ОП „Развитие на човешките ресурси“, насочени към възможности за самостоятелна стопанска дейност на фирми и физически лица. Отложена за 2019 г. бе друга търсена от бизнеса процедура – „Стимулиране внедряването на иновации от съществуващи предприятия по приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации“ на ОПИК. В края на 2018 г. бе отворена процедурата „Подобряване на производствения капацитет в МСП“ по ОПИК.

До момента през програмен период 2014-2020 г. по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ са сключени договори за финансиране на **42 бенефициенти на територията на община Габрово на обща стойност 42 539 217 лв.** По приоритетна ос 3 „Енергийна и ресурсна ефективност“ за Габрово са сключени договори за 20 584 369 лв. с 16 бенефициента. По приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“ за Габрово са сключени договори за 19 722 389 лв. с 24 бенефициента. По приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации“ са сключени 2 договора за общо 2 232 459 лв. Тече оценка на подадените до 10.12.2018 г. проекти по процедура

„Насърчаване на предприемачеството“, приоритетна ос 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“ на ОП „Иновации и конкурентоспособност“. По ОП „Развитие на човешките ресурси“, приоритетна ос 1 „Подобряване достъпа до заетост и качество на работните места“, за Габрово са финансирани 12 проекта на обща стойност 1 776 867 лв.

През отчетния период общо за област Габрово ОИЦ проведе 21 информационни срещи и 6 срещи с местни медии, на които присъстваха 1 020 участници. В офиса на ОИЦ в Габрово 363 посетители бяха консултирани относно възможностите за реализиране на проектни идеи с подкрепата на различни процедури по оперативни, европейски, национални и други донорски програми.

Проект „Осигуряване функционирането на ОИЦ – Габрово“ приключи на 31.12.2018 г. Дейността на центъра ще бъде осигурена през периода 2019-2021 г. в рамките на процедура BG05SFOP001-4.001 за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП „Добро управление“ 2014-2020 г. Към края на 2018 г. Община Габрово започна подготовка на проектно предложение, което ще бъде внесено за оценка до определения краен срок – 15.01.2019 г.

2016 – 2019 ▶

Участие в международни партньорски проекти за изява на иновативния бизнес потенциал на регион Габрово, както и повишаване на степента на компетенции и умения (Хоризонт 2020, КОСМЕ, инициативи на Комитета на Регионите и др.)

През 2017 г. Община Габрово работеше съвместно с ГД „Съвместен изследователски център“ към ЕК по два значими международни проекта: „RIS3 в изоставащите региони“ („RIS3 in lagging regions“) и „Висше образование за интелигентна специализация“ („HESS - High education in smart specialization“). През ноември 2017 г. Община Габрово организира конференцията „Науката среща парламентите и регионите“. Партньори на събитието бяха ГД „Съвместен изследователски център“ на ЕК, Представителството на ЕК в България, Комитета на регионите на ЕС и Технически университет – Габрово.

През 2018 г. Община Габрово се включи в проекта „Territorial Responsible Research and Innovation Through the involvement of local R&IActors“, финансиран по програма „Хоризонт 2020“. Дейностите ще стартират от м. февруари 2019 г. Целта е иновациите и развойната дейност да бъдат в основата на развитието на местния капацитет, а достиженията – катализатор за разширяване на заинтересованите страни, за насърчаване на регионалните стратегии за научни изследвания и иновации в рамките на стратегията за интелигентна специализация. Проектът цели да адаптира подхода за отговорни научни изследвания и иновации в европейските териториални системи в 4 европейски региона и 1 община – Габрово.

През 2018 г. Габрово стана единствената община – член на Европейската асоциация на агенциите за развитие EURADA. Членството стана факт благодарение на дългогодишното партньорство между Община Габрово и EURADA в международни проекти по програма „Интеррег Европа“ (KNOW-HUB и ESSPO). Общината се включи в

проекта на EURADA – OaSIS, който прави преглед и оптимизиране на подкрепата към МСП за иновации. Ще бъдат извършени общоевропейски анализи на големи бази бизнес данни за изготвяне на препоръки и разработване на нов софтуерен инструмент, който да подпомогне агенциите за регионално развитие и политиците в планирането на подкрепа за иновативните предприятия.

2016 – 2019 ▶

Организиране на бизнес мисии за представяне на габровския бизнес – посещения на чужди инвеститори в Габрово и представяне на града в други държави

През януари 2016 г. представители на Индустриалния парк от израелския град Петах Тиква посетиха Габрово, за да се запознаят с част от местните производства и икономическия профил на общината. Посетени бяха предприятия в областта на машиностроенето, химическата промишленост, дървообработването, електрониката, обувната и текстилната промишленост, както и бутикови производства, свързани с изработването на риболовни пособия, кожени и текстилни аксесоари. Осъществени бяха срещи с габровския Технически университет, МБАЛ „Тота Венкова“, както и посещения на общински обекти от културната и социалната инфраструктура.

2016 ▶

Разработване на пакет от финансови стимули за насърчаване на нови инвестиции, разумна данъчна политика, качествено административно обслужване, развитие на ГИС бизнес портала, въвеждане на електронни услуги за бизнеса и др.

През 2016 г. екипът по проект ESSPO започна работа за създаване на система за подкрепа на МСП на територията на общината. Започна разработването на онлайн платформа за габровската икономика. В основата беше внедрен икономическият ГИС слой, чрез който производствените габровски предприятия са включени с инвестиционните си профили. През 2016 г. по договор с НСИ бяха закупени бизнес данни за местните фирми за 2014 г., с които беше актуализиран икономическият ГИС слой на Община Габрово. През 2017 г. икономическият ГИС слой на Община Габрово беше актуализиран с последните бизнес данни от 2015 г. за местните фирми, предоставени по договор с НСИ.

През 2018 г. по договор с НСИ бяха закупени бизнес данни за фирмите на територията на община Габрово за 2016 г., с които беше обновен икономическият ГИС слой. Като резултат Община Габрово разполага с информация за тенденциите в развитието на икономиката за последните 6 години и това дава възможност, както за вграждане на информацията в платформата за иновации, така и за планиране на бъдещи действия за стимулиране на местната икономика.

2016 - 2019 ▶

Адаптиране, изграждане и поддържане на общинска инфраструктура в зависимост от нуждите на бизнеса, обособяване на нови терени за нови производства и разширяване на съществуващите

През 2016 г. Община Габрово и бизнеса работиха за подобряване на условията за инвестиции. Акцент в тази дейност беше съвместната работа между Общината и Габинвест ЕООД, както и Агенцията за чуждестранни инвестиции относно инвестицията от над 6 млн. евро и разкриването на нови работни места. През 2017 г., в резултат на доброто взаимодействие с местния бизнес и със съдействието на Община Габрово, „Мехатроника“ АД (която през 2017 г., получи сертификата за инвеститор клас „А“) и „Габинвест“ ЕООД получиха финансова подкрепа от държавата за изграждане на довеждаща инфраструктура към терените, на които инвестират.

През 2018 г. в Северната индустриална зона на Габрово стартира дейността си **нова българо-израелска фирма – „ЛС Тюбс“ АД**. Дружеството е специализирано в производството на екструдирани туби за козметичната, хранително-вкусовата, химическата и фармацевтичната промишленост. „ЛС Тюбс“ АД е 50% собственост на „СТС Пак Холдинг“ ООД (габровска фирма, производител на ламинатни туби) и 50% на „Lageen Tuboplast“ (израелска фирма, производител на екструдирани туби, близо до град Хайфа).

Производителят на компоненти за ловно, спортно и въздушно оръжие **„Габинвест“ ЕООД разшири дейността си** чрез мащабна инвестиция на нова фабрика, изградена в местността Къпината 1. Там е прехвърлено част от съществуващото производство, общата инвестиция в сградата и оборудването е в размер на 15 млн. лв.

2016 – 2019 ▶

Организиране на международни и национални форуми и инициативи, посветени на ролята на бизнеса и иновациите за устойчиво развитие на регионите /ежегодно/- /поне веднъж всяка година/

През октомври 2016 г. в Габрово бе проведен първият по рода си Лагер за иновации, който привлече хора от различни държави, с различна възраст, професии и социално положение. В рамките на два дни участниците работиха и предложиха повече от 20 приложими идеи за решаване на актуални въпроси. През 2017 г. Областен информационен център - Габрово се включи в националната инициатива „ЗАЕДНО за Европа“ на мрежата от 28 Областни информационни центрове. От 20 до 22 октомври 2017 г. ОИЦ - Габрово реализира втория лагер за иновации - „Gabrovo Innovation Camp“, в който се включиха 110 участници от цялата страна, с различен професионален профил, а част от тях бяха ученици и студенти.

В периода юли - август 2018 г. ОИЦ – Габрово бе част от национална инициатива на мрежата от 28 информационни центъра за популяризиране на ЕСИФ, посветена на Многогодишната финансова рамка 2021-2027 г., представяне на предложената от ЕК законодателна рамка за новия програмен период и отбелязване на 30-годишнината на Кохезионната политика на Европейския съюз.

В рамките на инициативата ОИЦ – Габрово проведе на 17 септември граждански диалог на тема **„Бъдеще на Кохезионната политика на Европейския съюз“**.

Специален гост бе евродепутатът Андрей Новаков в качеството си на преговарящ по бъдещия регламент на Европейските структурни и инвестиционни фондове за 2021-2027 г. В срещата се включиха над 100 участници. Беше дискутирана политиката на сближаване след 2020 г. и очакваните средства за България, които може да се повишат с 8% (или 2 млрд. лв. спрямо предходния период).

От 4 до 6 октомври ОИЦ – Габрово, съвместно с Община Габрово, реализира за трета поредна година лагер за иновации **Gabrovo Innovation Camp**. Включиха се над 115 участници – представители на бизнеса, общински и държавни администрации, НПО, медии, училища, университети и др. Те работиха по темата „Социални иновации“, разпределени в 6 предизвикателства: „Бизнес и социално предприемачество“, „Младите хора в социалните иновации“, „Образование на бъдещето“, „Сребърна икономика“, „Зелени иновации“, „Градски брандинг и градска среда“.

Партньори на лагера бяха Комитетът на регионите на ЕС, Представителството на ЕК в България, Андрей Новаков – член на ЕП, Министерството на образованието и науката, ОП „Развитие на човешките ресурси“, Институтът за изследване на населението и човека към БАН, Технически университет – Габрово, „София Тех парк“, ОМЕЕ „ЕкоЕнергия“, Първата българска агенция за иновации „Иновейшън Стартър Бокс“, Фондация „Бауерзак“, Фондация „Приложни изследвания и комуникации“, „Кейсием“ ЕООД, РА „Елмазови“. Специален гост на заключителната церемония бе първият вицепрезидент на Комитета на регионите Марку Маркула, който отличи потенциала на Габрово за иновативен център.

На 11 декември ОИЦ организира среща на бизнеса и научните организации в Габрово за обсъждане на потребностите и концепцията за подкрепа на **Регионални иновационни центрове** и представяне на предстоящите процедури по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. Събитието се проведе с участието на над 30 представители от габровските предприятия, ръководителя на Управляващия орган на ОП „Иновации и конкурентоспособност“, директора на ИА ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ и кмета на Община Габрово.

2016 – 2017 ▶

Разработване на брандинг на Общината и популяризирането ѝ като привлекателно място за живот и развитие на бизнес

В края на 2017 г. бяха направени проучване и анализ на иновационните политики и процеси по внедряване на нови технологии в производствените предприятия в община Габрово. В изследването участваха 25 компании от ИКТ сектора, производители на машини и оборудване, производители на роботика, мехатроника и метални изделия, както и представители на „традиционни“ индустрии.

През 2018 г. беше разработен **нов икономически профил** на община Габрово, озаглавен „**Дестинация за иновации – Габрово**“. Профилът е изготвен на базата на обстойно изследване на бизнес средата и икономическото развитие на общината. Създаден е в партньорство с платформата „Тракия Тех“ и евродепутата Андрей

Новаков. Изданието е достъпно печатно на български и английски език, както и електронно на адрес: <https://www.discover.gabrovo.bg/>.

ИЗВОД

През 2018 г. Община Габрово беше активен инициатор на дейности, изпълнител и партньор по проекти и събития. Те целяха подобряването на условията за създаване и внедряване на иновации и технологии, подкрепяха развитието на бизнес климата и обединяваха усилията на образователните среди, местните власти и габровските фирми за превръщането на града в значим индустриален център.

ПРЕДСТОИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА:

- 2016 - 2019 ▶** Продължаване мерките за развитие на базисна инфраструктура на територията на община Габрово, в т.ч. и на територията на обособените индустриални зони
- 2016 - 2019 ▶** Подготовката на периодични електронни бюлетини /6 месеца/ за стопанската конюнктура в общината
- 2016 - 2019 ▶** Изготвяне на актуални инвестиционни профили за представяне пред потенциални инвеститори, чуждестранни партньори, побратимените градове, пред институциите на ЕС и др. /периодично, всеки 6 месеца/

ГАБРОВО - ОСИГУРЯВАЩ УСЛОВИЯ ЗА ПО-ДОБРО КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ

МЕРКИ

2016 - 2017 ▶

Създаване на Обществено-консултативен съвет по образование към кмета на община Габрово

Влизането в сила от 01.08.2016 г. на Закона за предучилищно и училищно образование доведе до промени в действащата нормативна база. Разработиха се правилници и стандарти, сред които и Правилник за обществените съвети. Създаването на Обществено-консултативния съвет по образование беше отложено за 2017 г.

През 2017 г. в детските градини и училищата бяха създадени обществени съвети. Чрез тях родителите могат да участват в обсъждането на учебните програми и избора на учебници; да предлагат мерки за подобряване качеството на образователния процес; да дават становища за разпределението на бюджета. Обществено-консултативният съвет по образование изказва становище относно стратегията за развитие на детските и учебни заведения, участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите за превенция на ранното напускане на училище.

2016 ▶

Изготвяне на Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на ниво община и социално-икономическите фактори, оказващи влияние върху развитието им – изходна база за вземане на стратегически решения от страна на местната общност в полза на местното социално и икономическо развитие

Анализът за подкрепа на личностно развитие на децата и учениците от община Габрово беше изготвен в изпълнение на чл. 196 от Закона за предучилищното и училищното образование и бе приет с Решение № 231/22.12.2016 г. на Общински съвет - Габрово по предложение на кмета на общината. Подкрепата на личностното развитие в образователната система се осъществява от детските градини, училищата и специализираните обслужващи звена. Тя е в съответствие с индивидуалните образователни потребности всяко дете и ученик и предполага активна обществена ангажираност.

2017 ▶

Изготвяне на средносрочна Общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците в община Габрово

Средносрочната общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците се разработва в изпълнение на изискванията на Закона за предучилищното и училищното образование и Наредбата за приобщаващото образование. Документът се базира на Анализ за потребностите от подкрепа,

приет от Общински съвет – Габрово с Решение № 231/ 22.12.2016 г. и Областната стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. При разработването на Общинската стратегия ще се анализират промените, настъпили в образователните институции на територията на община Габрово – преобразуването на ПГ по строителство, чрез вливане в СУ „Отец Паусий“, закриването на ОУ „Цанко Дюстабанов“, пребазирането на НУ „Васил Левски“ и на Центъра за специална образователна подкрепа, създаването на общински Център за подкрепа за личностно развитие – „Карьерно ориентиране“ - Габрово. В проекта ще бъдат включени резултатите от изпълнените дейности и постигнатите индикатори по изпълнение на целите на Областната стратегия за личностно развитие на децата и учениците. **Проектът на средносрочната Общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците ще бъде предложен за гласуване в Общински съвет – Габрово.**

2016 - 2017 ▶

Изготвяне на Общинска стратегия за интегриране на ромите

Изготвен беше План за интегриране на ромите в Община Габрово (2015-2017), който беше разработен в съответствие с Областната стратегия на област Габрово за интеграция на ромите (2014-2020) и в изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020).

През 2017 г. стартира проект № BG05M2OP001-3.001-0044 „Интеграционни мерки за повишаване училищната готовност на децата в община Габрово“. Общата цел на проекта беше да се подпомогне успешното включване в образователната система на децата от етническите малцинства и/или от маргинализирани обществени групи, да се работи за изграждането им като пълноценни граждани и за успешната им социална и личностна реализация.

Във връзка с изпълнението на дейности по проект № BG05M2OP001-3.001-0044 „Интеграционни мерки за повишаване училищната готовност на децата в община Габрово“ **предстои през 2019 г. разработването на Общинска стратегия за интегриране на ромите.** В съответствие с Общинската стратегия за интегриране на ромите ще бъде актуализиран и действащият План за интегриране на ромите в Община Габрово.

През 2018 г. Община Габрово спечели проект „Създаване на модел за пълна десегрегация и превенция на вторичната сегрегация в гр. Габрово“, финансиран от Центъра за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства към МОН, Конкурсна процедура /КП/ 33.17-2018, Приоритет 1 „Реализиране на различни форми на работа, водещи до пълноценна социализация на децата и учениците от етническите малцинства“.

Основната му цел е създаване на комплексен модел, който да адресира всички проблеми, с които се сблъсква процесът на десегрегация след фактическото затваряне на ОУ „Цанко Дюстабанов“ и равномерното насочване на учениците към всички останали училища в града, така че да се постигне пълната им социализация и

адаптация, ангажиране на родителите, преодоляване на негативните обществени нагласи. Целта на проекта е и да предотврати вторичната сегрегация, която е една от най-сериозните опасности при процес на десегрегация.

Проектът е с продължителност 11 месеца и в него ще бъдат обхванати над 100 родители от двата етноса, над 120 деца от различните етноси, както и над 25 учители, директори и други педагогически специалисти.

2016 - 2019 ▶

Организиране на инициативи за ранно професионално ориентиране (съвместно с представители на бизнеса, детски градини, училища, синдикати, браншови организации и др.)

През януари 2016 г. в ДГ „Мики Маус“ стартира проект „Предприемачество в детската градина“ по програма „Junior Achievement“, насочен към деца от 5 до 7 години. Съвместно с „Junior Achievement“ България, Община Габрово се включи в инициативата „Мениджър за един ден“, проведена на 17 ноември 2016 г. През юли 2017 г. Община Габрово и фондация „Бауерзак“, в партньорство с Индъстри Уоч Груп, организира първия лагер за предприемаческо мислене „Предприемачът като откривател“. През октомври 2017 г. се състоя второто издание на Лагера за иновации - Gabrovo Innovation Camp 2017, с участието на ученици от габровските училища и студенти от ТУ – Габрово. През 2017 г., с решение на Общински съвет – Габрово, се създаде Център за подкрепа за личностно развитие „Кариерно ориентиране – Габрово“ за кариерно ориентиране на учениците от 1 до 12 клас. ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ е пилотно училище по Проект BG05M2OP001-2.001-0001 „Система за кариерно ориентиране в училищното образование“.

За поредна година Община Габрово се включва в проявата „Мениджър за един ден“, която се проведе в цялата страна на 30 октомври 2018 г., организирана от „Джуниър Ачийвмънт“. Тя има за цел да вдъхнови и ориентира млади хора в избора им на бъдеща професия и да ги запознае с работния ден в институции, организации или частния бизнес сектор. Участваха ученици от габровската ПГТ „Пенчо Семов“ и от дряновската ПГИ „Рачо Стоянов“.

На 13 март 2018 г. в Габрово бе проведен иновационен лагер на тема „Въпросите за парите са важни“. Събитието, организирано от ПГТ „Пенчо Семов“, в партньорство с Областен информационен център – Габрово, се проведе в Художествена галерия „Христо Цокев“ – Габрово и беше посветено на Световната седмица на парите. Главен организатор за страната беше „Джуниър Ачийвмънт“ - България. То имаше за цел да повиши икономическата грамотност и да развие предприемаческите умения на младите хора. Участие в него взеха ученици от 6 и 7 клас на всички габровски училища.

ПГТ „Пенчо Семов“ се включи през м. ноември 2018 г. в Световната седмица на предприемачеството, чийто домакин за България отново беше „Джуниър Ачийвмънт“. Учители и учениците от X клас, специалност „Икономика и мениджмънт“ подготвиха и представиха открит урок „Предприемачите в Габрово през годините“ пред ученици от шести и седми клас. Целта на инициативата беше да се представи

развитието на предприемаческата дейност в града и да се стимулира предприемаческото мислене на младите хора в Габрово.

2016 - 2019 ▶

Организиране на кампании и инициативи за привличане на интерес към образователните институции в Габрово от други градове и региони

През февруари 2016 г. с подкрепата на Община Габрово и по инициатива на местната фирма „Мехатроника“ АД, беше организиран Младежки форум за професионално ориентиране на тема „Развий таланта си за утрешния бизнес“.

През 2017 г. се проведе традиционният Ден на отворените врати на габровските профилирани и непрофилирани училища, профилираните и професионални гимназии.

През м. април 2018 г. профилираните и професионални гимназии, както и средните училища в Габрово, организираха Ден на отворените врати, чиято цел е да запознае бъдещите ученици и родителите им с условията за обучение - учебна програма и училищна база. По време на събитието участниците получиха информация за предлаганите профили и специалности, успеваемостта им при реализация на пазара на труда.

2016 - 2019 ▶

Активна подкрепа за въвеждане на дуалната система за професионално обучение

През учебната 2015/16 г. в ПТГ „Д-р Никола Василиади“ стартира пилотен проект „Дуално обучение в България“ по програма на Търговското представителство към посолството на Австрия и Министерство на образованието и науката. От октомври 2016 г. 24 ученици от 12-ти клас се обучаваха в 5 габровски фирми в реална работна среда по дуалната система, с трудов договор и възнаграждение в рамките на проекта. Фирмите, в които се осъществява обучение по дуалната система, са „Габинвест“ ЕООД, „Импулс“ АД, „Подемкран“ АД, „Резбонарезни инструменти“ Габрово ЕООД и „ЦЕРАТИЦИТ“ България АД.

Обучението по дуалната система за специалност „Машини и системи с ЦПУ“ (с прием след 8-ми клас) продължи и през учебната 2017/18 г. в ПТГ „Д-р Никола Василиади“. В 11-ти и 12-ти клас учениците получават трудов договор от работодател и мотивиращо възнаграждение. Партньори са габровските фирми: „Импулс“ АД, „Подемкран“ АД, „Резбонарезни инструменти – Габрово“ ЕООД и „Цератицит България“ АД.

През учебната 2018/2019 г. в ПТГ „Д-р Никола Василиади“ продължава обучението на ученици по дуалната система за специалност „Машини и системи с ЦПУ“. В партньорските фирми „Импулс“ АД, „Подемкран“ АД, „Резбонарезни инструменти – Габрово“ ЕООД и „Цератицит България“ АД учениците провеждат учебна практика в реална работна среда, като прилагат знанията, получени в часовете по теория, изпълнявайки технологичните операции.

2016 ▶

Подкрепа за създаване на държавен интегрален професионален колеж в Габрово за придобиване и/или надграждане на знания, умения и компетенции, придобити в професионалните гимназии, със специализация в сферата на машиностроенето и металообработването, с оглед приоритетно обезпечаване потребността на местния и регионален бизнес от средноквалифицирани кадри.

С измененията в Закона за професионалното образование и обучение, направени през 2016 г., процесът, свързан със създаването на интегрални професионални колежи, беше прекратен.

2016 - 2018 ▶

Подобряване на условията за научно-изследователска и иновационна дейност – подкрепа за Технически университет – Габрово за създаване на Център по компетентност

През 2016 г. Технически университет – Габрово, в партньорство с Община Габрово и местни фирми, участваха в подготовка на проектно предложение за изграждане на Център за компетентност „Интелигентни мехатронни, еко и енергоспестяващи системи и технологии“ по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. През 2017 г. проектното предложение беше внесено за оценка.

През 2018 г. Технически университет-Габрово сключи договор по проекта за разкриване на Центъра за компетентност „Интелигентни мехатронни, еко- и енергоспестяващи системи и технологии“ в областта на мехатрониката и чистите технологии по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020 г. Повишаването на научния и иновативния капацитет на ТУ-Габрово ще доведе до реализирането на проекти за икономиката в Габрово и региона и ще позволи създаването на устойчиви модели на сътрудничество между институциите.

2016 - 2019 ▶

Организиране на Start-up инициативи за подкрепа на млади предприемачи в Габрово

През юли 2017 г. Областен информационен център – Габрово, в партньорството с Община Габрово, Индъстри Уоч Груп и фондация „Бауерзакс“, проведе първия национален лагер „Предприемачът като откривател“. Участие взеха 24 ученици на възраст от 15 до 18 години от градовете Варна, Велико Търново, Габрово, Пловдив, София, Стара Загора, Шумен и Ямбол. В подкрепа на инициативата за изграждане на мрежа за взаимопомощ, продължи съвместната дейност между Община Габрово и „Айхелп България“ ООД.

През 2016, 2017 и 2018 година Община Габрово и Община Тун реализираха успешно инициативата за насърчаване на млади предприемачи - StartUp. Спечелилата конкурса идея „Дървеница“ се разви като фирма „Дървеница“ ЕООД, която произвежда детски съоръжения за игра, играчки, детски мебели и други продукти от дърво. През годините „Дървеница“ ЕООД се развиваше успешно според бизнес плана си, представен по време на конкурса, а изразходването на спечелените от конкурса

средства ставаше чрез одобрение от Община Габрово. В края на 2018 година приключи и тригодишният период, в който фирмата отчиташе напредъка си пред Общината. За периода тя успя да привлече допълнително финансиране чрез Норвежкия финансов механизъм, спечели и конкурс за корпоративна социална отговорност и обучително бизнес пътуване в Швейцария чрез организацията „CEED България“, която подкрепя предприемачеството. Две поредни години участва в изложението „Денят на бащата“ – събитие, посветено на младите семейства с деца на „БГ Радио“ и Националния военноисторически музей, което се посещава от над 11 000 души. Фирмата има собствен интернет сайт и фейсбук страница с над 3500 последователи. Работи основно с частни клиенти в цяла България, но и с държавни и частни детски градини, центрове за работа с деца със специални нужди, институции.

През 2018 г. Областен информационен център – Габрово организира два лагера за предприемачество „Предприемачът като откривател“ за младежи от 14 до 19 години. Първият от тях беше международен и се проведе от 2 до 9 юли в МАИР „Боженци“. В продължение на една седмица 22 младежи от България, Беларус, Израел, Полша и Русия разучаваха тайните на бизнеса, разглеждаха предприемачеството като съвкупност от ценности, мотивация, страст, креативно и творческо мислене. Подпомагаха ги обучени тренъори и преподаватели от фондация „Бауерзак“ – Пловдив, както и успешни млади предприемачи, които гостуваха на място. Представени бяха успешни предприемачески проекти, реализирани с европейско финансиране в България, както и важни за младите хора бизнес инициативи от отделните гостуващи страни. Участниците посетиха габровските предприятия „Мехатроника“ АД и „Арсийт“ ООД.

Вторият лагер „Предприемачът като откривател“ беше национален и в него се включиха 22 деца на възраст от 15 до 18 години от Габрово, Велико Търново, Пловдив, Русе и София. Преминавайки през същата обучителна програма, участниците имаха възможност да подобрят своята финансова култура, да проучат успешни примери за предприемачество, да предложат решения на казуси. Младите хора генерираха собствени предприемачески идеи, разиграха реални бизнес ситуации за оценка на тяхната полезност и устойчивост, научиха повече за това как биха могли да ги финансират чрез различни европейски програми и финансови инструменти. Участниците се срещнаха с успешни предприемачи и посетиха габровските предприятия „АМК Задвижваща и управляваща техника“- ЕООД и „Принц“ ООД.

2016 - 2017 ▶

Модернизиране на материално-техническата база на ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ и ОУ „Цанко Дюстабанов“ /ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г./

През декември 2016 г. беше одобрен проектът „Инвестиции в съвременна образователна инфраструктура в община Габрово“. През 2017 г. стартира неговото изпълнение. Основната му цел е да се повиши енергийната ефективност в ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ и сградата на бившето ОУ „Цанко Дюстабанов“, където сега се помещава НУ „Васил Левски“.

През 2018 г. продължи изпълнението на проекта „Инвестиции в съвременна образователна инфраструктура в община Габрово“, на стойност 4 700 352, 62 лв., от които 700 352, 62 лв. – собствен принос на Община Габрово (съгласно Анекс № 1 към Договора за безвъзмездна финансова помощ от 13.09.2018 г.). Бяха завършени всички предвидени строително-ремонтни дейности.

В двете сгради са изпълнени вътрешните ремонти, топлоизолациите по фасадите и покривите, изградена е автоматична противообледителна инсталация, подменени са дограмите, водосточните тръби и улуците, както и всички видове инсталации. Създадена е достъпна среда за хората с увреждания чрез изградените асансьорни уредби и рампи. В училищата са ремонтирани физкултурните салони и дворните пространства. Изградени са мултифункционални площадки за различни видове спорт, в дворовете е монтирано видеонаблюдение. Въведена е съвременна и надеждна система за енергиен мениджмънт и сградна автоматизация – система за управление и контрол на сградите (СУКС). СУКС осигурява информация в реално време за цялостното потребление на енергия в сградите, чрез използване на мрежа от сензори и отчитане на постъпилата енергия от външни доставчици. Това ще осигури надеждна експлоатация и ще позволи проследяемост на използваната и спестената енергия.

Съгласно сключените договори за инженеринг, изпълнител на дейностите за НУ „Васил Левски“ (бивше ОУ „Цанко Дюстабанов“) е „Гипсотехника“ ООД, Габрово (строителен надзор – „Алфа М-98“ ЕООД, Габрово). Изпълнител на дейностите за ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ е „Нов стандарт 2012“ ЕООД, София (строителен надзор – „Ретема“ ЕООД, Габрово).

За двата обекта бяха проведени обществени поръчки за избор на изпълнители за доставка на оборудване и обзавеждане на класните стаи и общите помещения. В НУ „Васил Левски“ (бивше ОУ „Цанко Дюстабанов“) обзавеждането и оборудването е доставено и монтирано, а ползвателите вече се радват на модерен интериор и съвременна техника. Изпълнител на договора за обзавеждането е „Амо“ ЕООД, София, а на договора за оборудването – „Кейсием“ ЕООД, София. Със същите изпълнители в началото на 2019 г. предстои да бъдат сключени договорите за доставка на обзавеждане и оборудване за ОУ „Св. св. Кирил и Методий“.

С изпълнението на проект „Инвестиции в съвременна образователна инфраструктура в община Габрово“, всички общински сгради, ползвани от образователни институции в Габрово, ще бъдат с въведени мерки за енергийна ефективност и съвременен облик.

2016 - 2019 ►

Изграждане на модерни кабинети и въвеждане на интерактивни форми на обучение в училища и детски градини

През 2016 г. започна обсъждането за пилотно въвеждане на интерактивен кабинет с иновативна технология за обучение, която да включва образователното уеб приложение „Умни дечица“. То е предназначено за работа в детските градини и начален етап в училищата. **През 2017 г.** ДГ „Слънце“ въведе тази иновативна технология за обучение при работата с 85 деца от

подготвителните групи. В ДГ „Мечо Пух“ се въведе Монтесори педагогика при обучението. През учебната 2017/18г. ОУ „Христо Ботев“ е включено в списъка на иновативните училища по проект „Ранно чуждоезиково обучение чрез прилагане на иновативни подходи“.

За реализиране на ефективен образователен процес, значителен принос има възможността той да се осъществява в съвременна образователна среда. През 2018 г., с цел създаване на модернизирана образователна среда, е извършено обновяване и ремонтване на учебни кабинети за професионална подготовка в ПГТ „Пенчо Семов“, финансирано със средства по модул „Модернизиране на системата на професионалното образование“ от Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“.

В ОУ „Ран Босилек“, ОУ „Неофит Рилски“, ОУ „Иван Вазов“, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, ОУ „Христо Ботев“, СУ „Райчо Каролев“ и СУ „Отец Паисий“ бяха създадени по-добри условия за експериментална работа по природни науки, в т. ч. за лабораторните упражнения по биология и здравно образование, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда. Закупени бяха уреди, прибори, пособия, стъклария, реактиви и други консумативи за изпълнение на практическите дейности по природни науки със средства по модул „Подобряване на условията за експериментална работа по природни науки“ от Националната програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“. В НУ „Васил Левски“ и ОУ „Христо Ботев“ са закупени ученически шкафчета на учениците за съхраняване на учебници, учебни помагала и други материали, необходими за образователния процес. Средствата са осигурени по модул „Осигуряване на ученически шкафчета“ от Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“.

Дигитализацията на учебния процес е ключов елемент от модерното училище, а навлизането на иновации, базирани на ИКТ, в системата на образованието, оптимизира процеса на обучение и повишава неговата ефективност. По Национална програма „Информационни и комуникационни технологии в системата на предучилищното и училищното образование“ средства за интернет свързаност са получили НУ „Васил Левски“, ОУ „Ран Босилек“, ОУ „Неофит Рилски“, ОУ „Иван Вазов“, ОУ „Христо Ботев“, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, СУ „Райчо Каролев“, СУ „Отец Паисий“, ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“, ПТГ „Д-р Никола Василиади“, Национална Априловска гимназия и ПГТ „Пенчо Семов“. Мултимедийно оборудване, със средства по програмата, е закупено в ДГ „Мики Маус“, а за нуждите на училищното образование е закупен иновативен хардуер за две училища - СУ „Отец Паисий“ и ПГТ „Пенчо Семов“.

През м. март в ДГ „Явор“ беше открит кабинет-занималня, направен по проект „Информационни и комуникационни технологии в системата на предучилищното и училищното образование“ на МОН. Кабинетът разполага с интерактивна дъска със сензорен екран, проектор и лаптоп, свързани към интернет платформа за обучение. Възможностите на платформата са огромни – тя е на български език, но има възможност да работи на 23 езика, съдържа обучителни материали в много области

– природа и животни, история, известни личности, планети, музикални инструменти, изкуство, човешкото тяло.

По повод Европейската седмица на програмирането на 10.10.2018 г. децата от ДГ „Дъга“ Габрово посетиха местния Технически университет, където разгледаха катедрите АИУТ и КТТ. Запознах се с работата на индустриални роботи от най-висок клас, които са бъдещето на индустрията в световен мащаб. С такива роботи разполага само ТУ – Габрово, сравнен с други технически университети в страната.

В ДГ „Ран Босилек“ се изпълнява проект „STEM обучение с програмируеми роботи“. За реализиране на STEM-обучението по роботика са създадени програмируеми роботи „Edison“, съобразени с възрастта на децата. STEM-образованието е по-забавно, увлекателно и децата приемат процеса на учене като игра. Този проект цели да вдъхнови децата да се развиват в сферата на технологиите от ранна детска възраст, както и да превърне детската градина в желано място за учене и игра.

В ДГ „Слънце“ стартира инициативата „Екология на детството – иновативен модел за формиране на еко(био)центрично поведение у деца от 3 до 7 годишна възраст“. Идеята е да се положат основите на екологично възпитание на децата чрез любов и грижа към природата, постигане на хармонично и безопасно детско поведение при взаимодействие на детето и околния свят.

В списъка на иновативните училища през учебната 2018/2019 г. влязоха НУ „Васил Левски“ и ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“. Продължава изпълнението на проект „Ранно чуждоезиково обучение чрез прилагане на иновативни подходи“ в ОУ „Христо Ботев“, което е в този списък от учебната 2017/2018 г.

2016 - 2019 ▶

Подобряване на условията в образователната инфраструктура за спорт и двигателна активност на децата и учениците

През 2017 г. бяха благоустроени дворните площи в две детски градини „Мечо Пух“ и „Дъга“. Положени бяха нови тротоарни настилки. Обособени бяха няколко зони за игра, според възрастта на децата и типовете игри. Ремонтирана беше цялата ограда на ДГ „Мечо Пух“. В ДГ „Дъга“ бяха извършени дейности по отводняване, изграждане на нови подпорни стени и ремонт на цялата ограда. Дворовете на двете заведения бяха обзаведени с нови детски съоръжения и с нова паркова мебел.

През 2018 г. окончателно завърши благоустрояването на дворните площи в ДГ „Мечо Пух“ и ДГ „Дъга“. Положени бяха ударопоглъщащи настилки на площадките за игра. В зелените площи в двете детски градини е насипана почва, терените са подравнени и е засадена декоративна дървесна и храстова растителност.

В ДГ „Ран Босилек“ приключи реновирането на детските площадки по одобрения проект на ПУДООС от НК „За чиста околна среда“ 2018 на тема: „Да се учим и играем на открито“. С предоставените средства бяха изградени 3 броя еко къщи на знанието /тип беседка/, бяха монтирани по един брой комбинирано съоръжение за катерене и баланс и детска въртележка.

В ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ беше асфалтирана част от спортната площадка, а на терена на гимназията беше изградена ограда – стоманено-бетонна конструкция, изработена от оградни платна.

2016 - 2019 ▶

Създаване на център за детско творчество в сградата на училище „Радион Умников“ – целеви групи – деца на възраст от 6 до 12 години /ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г./

Обектът е включен в резервния списък на Инвестиционната програма за реализация на приоритетни проекти от ИПГВР на гр. Габрово по ОП „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г. съгласно сключено през 2016 г. споразумение с Министерство на регионалното развитие и благоустройството. През 2019 г. ще бъде извършена актуализация на Инвестиционната програма и в случай на освободен финансов ресурс от общия размер на безвъзмездна финансова помощ /БФП/, след сключване на договори за БФП за основните проекти или при увеличаване на общия размер на БФП с наличните средства, могат да бъдат финансирани проекти от резервния списък.

2016 - 2018 ▶

Подобряване на сигурността на всички учебни заведения (детски ясли, детски градини и училища), чрез въвеждане на видеонаблюдение и/или физическа охрана

Предвидено е поетапно въвеждане на видеонаблюдение във всички учебни заведения на територията на община Габрово. По отношение на детските градини и ясли инициативата основно се съвместява с инвестиции за цялостно благоустройство на дворните пространства.

През 2018 г. в детските и учебните заведения беше въведено видеонаблюдение, за да се гарантира сигурността на децата и учениците. Въведен е пропускателен режим във всички учебни заведения и е осигурена дневна охрана.

2016 - 2019 ▶

Използване на европейското финансиране по начин, който допринася за повишаване на качеството на образователния процес (повишаване на квалификация на преподавателите, подобряване на материално-техническата база, внедряване на мерки за енергийна ефективност на сградите на образователните заведения /модернизиране на материално-техническата база на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ и ОУ „Цанко Дюстабанов“/, инициативи за осмисляне на свободното време на учениците и др., въвеждане на интегрирани форми на обучение и личностно развитие, изпълнение на мерки за превенция на отпадане от училище, и др.) /ОП „Развитие на човешките ресурси“; ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“; ОП „Региони в растеж“/

През 2016 г. бяха са изпълнени следните по-важни дейности по тази мярка: Сключен договор за безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на проект „Инвестиции в съвременна образователна инфраструктура в община Габрово“ по ОПРР 2014-2020 - ремонт, модернизация, внедряване на енергоспестяващи мерки и

изграждане на достъпна среда в ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ и ОУ „Цанко Дюстабанов“; Одобен проект „Интеграционни мерки за повишаване училищната готовност на децата в община Габрово“, по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“; В Общинските училища са инвестирани средства за модернизация на учебния процес, като са закупени интерактивни дъски, мултимедийни проектори и оборудване за специализирани кабинети; Три проекта на образователни институции получиха финансиране от националната кампания „За чиста околна среда – 2016 г.“: НАГ с проект „Облагородяване и оформление на двора на НАГ към ул. „Иван Гюзелев“, ОУ „Иван Вазов“ с проект „Природата при нас“ и ПТГ „Д-р Никола Василиади“ с проект „Здрави и силни“; В проект „Норвежки опит за Габрово в сферата на енергийната ефективност“ бяха изпълнени дейности за изграждане на ново котелно помещение за природен газ в детска ясла „Зора“ и подмяна на отоплителната инсталация в ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“.

През 2017 г. са извършени следните по-важни дейности: Започна изпълнението на проекта „Инвестиции в съвременна образователна инфраструктура в община Габрово“ по ОПРР 2014-2020 - ремонт, модернизация, внедряване на енергоспестяващи мерки и изграждане на достъпна среда в ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ и ОУ „Цанко Дюстабанов“; Проекти и национални програми, реализирани в габровски училища ОУ „Иван Вазов“, „ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“, СУ „Райчо Каролев“.

През 2018 г. много детски и учебни заведения работиха по проекти и програми:

- ✓ В ДГ „Дъга“ беше открита „Образователна градинка за деца“ по проект „Обичам природата - и аз участвам“, част от Националната кампания „Чиста околна среда – 2018“ на ПУДОС към МОСВ. Изградени са беседка, алеи, саксии за цветя, билки и други растения, засадени са декоративни храсти;
- ✓ ДГ „Ран Босилек“ – „Физическото възпитание и спорта в предучилищните детски заведения /баскетбол и спортна гимнастика /“; ДГ „Първи юни“ - „Проект за равен достъп и личностно развитие“; ДГ „Мечо Пух“ - „Спорт и игра – ръка за ръка“ и „Диви и щастливи“; ДГ „Младост“ – „Млади спортисти“ и „Екология в игри“; ДГ „Перуника“ – „Физкултура и спорт“; ДГ „Радост“ - „Диви и щастливи“ и ДГ „Слънце“ – „Интерактивна детска градина“.
- ✓ Във всички бази на детските градини се изпълнява проект „Интеграционни мерки за повишаване училищната готовност на децата от община Габрово“, в който са включени 5 и 6-годишни деца.
- ✓ През учебната година учениците от училищата бяха включени в занимания по интереси по проект „Развитие на способностите на учениците и повишаване мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности“.
- ✓ ОУ „Ран Босилек“ - Environmental awareness /Възпитание, насочено към опазване на околната среда по „Еразъм+“; Ключова дейност 2, Сектор:

Училищно образование; ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ - „Училища - посланици на Европейския парламент“, „Практични финанси“, „Дигитални науки“.

2016 - 2019 ▶

Осигуряване на равен достъп до образование и социална интеграция и усъвършенстване системата на работа с деца от рискови групи

През 2016 г. дирекция „Образование и социални дейности“, Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни /МКБППМН/, Центърът за обществена подкрепа /ЦОП/, учебните и детските заведения работиха съвместно за образователна интеграция на деца и ученици от ромски произход и други български граждани в уязвимо социално положение. Одобрен беше проект „Интеграционни мерки за повишаване училищната готовност на децата в община Габрово“ по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“. През август 2017 г. стартира изпълнението на проекта. Приоритетите в дейността на МКБППМН при Община Габрово през 2017 г. бяха насочени към превенция на рисковото поведение у подрастващите; осмисляне свободното им време през лятната ваканция и намаляване повторното извършване на противообществени прояви или престъпления от деца.

През 2018 г. във всички 17 бази на детските градини продължи изпълнението на проект „Интеграционни мерки за повишаване училищната готовност на децата в община Габрово“ по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, който стартира през м. август 2017 г.

Дейността „Подобрена образователна среда“ се осъществява от експерти на Регионален исторически музей, Регионална библиотека „Априлов-Палаузов“ и Дирекция „Национален парк – Централен Балкан“. През учебната 2017/2018 г. бяха сформирани 36 тематични групи в детските градини с участието на общо 680 деца. В заниманията децата се запознават с исторически факти за града, с празници и обичаи при различните етноси, изучават природата и животните.

Дейността „Подобрена училищна готовност чрез обучение по български език“ осигурява допълнителна езикова работа в групови и индивидуални занимания за децата в предучилищна възраст, за които българският език не е майчин или се затрудняват да го ползват. Преподавателите са излъчени на заседание на Педагогическия съвет от съответната детска градина. През учебната 2017/2018 г. бяха сформирани 21 групи с 313 деца от подготвителни групи за 6-годишни и 13 групи с 192 деца от подготвителни групи за 5-годишни.

Дейността „Опознаване, съхраняване и развиване на културната идентичност“ провокира талантите и творческите заложби на децата от всички етноси чрез занимания по танци и театър. Работата се подпомага от експертите на партньора Център за междуетнически диалог и толерантност „Амалипе“. През учебната 2017/2018 г. за допълнителни занимания по танци бяха сформирани 18 групи с 248 деца от подготвителни групи за 6-годишни, а за допълнителни занимания по театър – 18 групи с 260 деца от подготвителни групи за 6-годишни.

Дейността „Работа с родители и семейства за подобряване включването в образователния процес“ ангажира родителите във възпитателния процес за засилване на мотивацията им за записване на децата в първи клас чрез комплексни мерки за обучение и подкрепа. Пряката работа с родителите се осъществява индивидуално – от образователни медиатори, и групово – от образователни експерти от ЦМЕДТ „Амалипе“.

Дейността „Съвместни изяви между деца от различни етноси“ включва провеждането на викторини, екскурзии и фестивал на толерантността за опознаване на етническото многообразие и представяне на усвоеното в групите. В тематичните екскурзии и викторини участваха деца от 12 бази на детските градини и експерти от трите партньорски институции. На 11 и 12 юни близо 250 малчугани се включиха в Общински фестивал на толерантността под мотото „Да танцуваме заедно“ и „Първи стъпки в театъра“.

Приоритетите в дейността на МКБППМН при Община Габрово през изминалата 2018 г. бяха насочени към превенция на рисковото поведение у подрастващите; осмисляне свободното им време през лятната ваканция и намаляване повторното извършване на противообществени прояви или престъпления от деца. Разгледани бяха 41 възпитателни дела, които са с 36% повече в сравнение с предходната година, с 53 извършители – увеличение с почти 40%. Шестнадесет от децата с наложени възпитателни мерки са от ромски произход. През годината МКБППМН работи с 12 обществени възпитатели – педагози, психолози, юристи с богат опит. Беше приложен индивидуален подход при работата с децата, в резултат на което малолетните и непълнолетните извършители, с малки изключения, са преустановили извършването на противоправни деяния.

Приоритет за Община Габрово е преодоляването на негативните тенденции в образователната система, свързани с необхванатите и отпадналите от обучение, подлежащи ученици. От години се поддържа база данни за пълния обхват на подлежащите. През отчетния период се работеше по механизъм на МОН за пълен обхват на деца и ученици. В дейностите се включиха активно и членове на МКБППМН. Във всички учебни заведения на територията на общината работиха Училищни комисии за превенция на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Водеше се отчет за учениците, извършили противообществени прояви или престъпления, за тези със слаб успех и неизвинени отсъствия, като с тях и родителите им се работи индивидуално. Провеждаха се тренингови форми на обучение за решаване на конфликти, здравно образование, общуване, кариерно развитие и други, според нуждите в определения клас или група ученици. Част от децата с проблеми в поведението бяха насочвани от учебните заведения към МКБППМН или към Центъра за обществена подкрепа при Общината. МКБППМН работеше съвместно с всички институции, имащи отношение към децата.

В Община Габрово от години има изградена система за пълен обхват на подлежащите на задължително обучение ученици, следенето на тяхното движение и недопускане отпадане на деца от училище. През 2016 г. учителите обходиха по адреси децата, подлежащи на задължително обучение в ПГ, срещаша се с родителите им. През 2017 г. една от основните цели в общинската образователна политика беше повишаването на обхвата на децата в предучилищно възпитание и подготовка.

През 2018 г. усилията на общинската администрация и детските заведения бяха съсредоточени максимално да информират родителите за задължителния характер на посещение на детските градини за деца в предучилищна възраст. Проведоха се срещи, посещения по домовете с цел да бъдат обхванати възможно най-много деца, които подлежат на предучилищна подготовка и възпитание. Необхванатите деца в ПГ са основно от постоянно мигриращи семейства или от семейства с много нисък социален статус.

2016 - 2019 ▶

Създаване на условия за неформално обучение в разнообразни съвременни извънучилищни форми на занимания и активности

През 2016 г. и 2017 г. доброволците от Младежкия съвет по наркотични вещества (МСНВ) участваха в много дейности в сферата на неформалното образование, насочени към превенция на наркоманиите и подготовката им като обучители на свои връстници. Общинският съвет по наркотични вещества (ОБСНВ) и Превантивно-информационният център (ПИЦ) към Община Габрово разработиха програма за превенция на наркоманиите, рисковото поведение и стимулиране на здравословния начин на живот, насочена към ученици от 1 до 12 клас.

През м. май 2018 г. Областен информационен център – Габрово, съвместно с ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ организира и проведе среща-дебат на тема „Бъдещето на Европейския съюз“. През учебната 2017/2018 г. гимназията бе включена в образователната програма за училища-посланици на Европейския парламент. В рамките на проведения дебат, два отбора от по 6 човека дискутираха по тема за бъдещето на финансите на Европейския съюз. Познаването на многогодишната финансова рамка и възможностите за финансиране в нашата страна ще дадат на младите хора по-ясна насоченост за бъдещето и личното им развитие, ще активизират участието им в процеса на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво.

На 7 юли 2018 г. ОИЦ – Габрово и Община Габрово проведоха съвместно „Код: Зелено“ - инициатива, посветена на бъдещето на Европа и младите хора. Събитието се състоя в парк „Маркотей“ и отбеляза края на първото Българско председателство на Съвета на ЕС. Обособени бяха 7 зони с различни активности и творчески предизвикателства като: зоната за споделени граждански инициативи „Супа ден“, зона „Зелената класна стая“, зона „Направи си сам“ - най-малките изявиха творческите си умения, зона „Библиотеката на открито“. Центърът за работа с

доброволци към Община Габрово представи своята дарителска кауза „Къщички за книги, книги за къщички“. Любителите на спорта се насочиха към зоните „Танцувай и пей с мен“ и „Здраве“, а секторът „Вкусно“ приканваше към здравословно хранене.

Близо 150 ученици от габровските средни училища се включиха в младежки дебат на тема „Накъде отива Европа?“, който се проведе на 16 ноември 2018 г. в сградата на общинската администрация. Събитието бе организирано от Бюрото на Европейския парламент в България в партньорство с Община Габрово и Областен информационен център – Габрово. В него участваха членовете на Европейския парламент Асим Адемев и Петър Курумбашев, кметът на Габрово Таня Христова, гл. ас. д-р Ралица Ковачева от Факултета по журналистика и масова комуникация на СУ „Св. Климент Охридски“ и Теодор Стойчев, ръководител на Бюрото на Европейския парламент в България. Младите хора задаваха активно въпроси към участниците. Засегнати бяха теми за опазването на околната среда и стимулирането на хората да ползват обществен транспорт, конкурентно ли е българското образование на обучението в чужбина, какви са възможностите за реализация на пазара на труда пред младите хора.

2016 - 2019 ▶

Изпълнение на Общинска програма за свободното време на децата и младите хора

През 2016 г. и 2017 г. Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни /МКБППМН/ заедно с Община Габрово, организираха „Летни занимания“ за учениците от първи до четвърти клас. МКБППМН и ЦОП организираха за деца с рисково поведение участие в Европейските дни на художествените занаяти в ЕМО „Етър“. ОБСНВ и ПИЦ реализираха превантивната образователна програма „Здравейко“ за децата от Летните занимания в училищата. В инициативата „Приеми ме на село“ се включиха над 70 деца и младежи от цялата страна. За първи път бяха организирани и два Дневни лагера „Приеми ме на село“ – за деца от Габрово. През 2017 г. Младежкият съвет по наркотични вещества в партньорство с ФК „Чардафон 1919“ реализираха проекта „Заедно извън час“ за младежи на възраст 13-19 години. В инициативата „Приеми ме на село“ се включиха над 80 деца и младежи от цялата страна и чужбина. Проектът на Община Габрово „Приеми ме на село“ бе избран за национален победител в екоконкурса „Енерджи Глоуб“ /Energy Globe Award/ за 2017 г. в категория „Младеж“.

През 2018 г., за пета поредна година, през месеците юни и юли, МКБППМН със съдействието на Общината организираха „Летни занимания“ за учениците от първи до четвърти клас. От всички общински учебни заведения бяха обхванати около 550 деца, което е с около 110 деца по-малко от предходната година. В инициативата не се включи ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, поради извършване на ремонтни дейности в сградата на училището. Децата посетиха местностите Узана, Люляци, Градище и Соколски манастир, ПП „Българка“, РИМ, НМО, ДХС, РБ „Априлов-Палаузов“, ХГ „Христо Цокев“, ИМИ и ЕМО „Етър“. През м. юли беше организирана екскурзия до

Бяла черква, където децата посетиха историческия музей, къщата-музей на Цанко Церковски, природо-научния музей и зоопарка в Павликени.

2016 - 2019 ▶

Повишаване квалификацията на учителите, чрез учене през целия живот. Реализиране на мерки за подкрепа на учителите /организиране на конкурси, участие в проекти и др.)

През 2016 г. 509 педагогически специалисти се включиха в една или повече квалификационни форми, проведени в детска градина или училище, на регионално равнище – 132 и на национално – 93. През 2017 г. учителите от детските и учебни заведения се включиха в различни специализирани обучения за работа с деца и родители, за работа с нови технологии, софтуерни пакети и интерактивни дъски. Пет педагози от ДГ „Мечо Пух“ бяха обучени по Монтесори педагогика. Педагозите от ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ участваха в проекта на Община Габрово „ОРБИТА“ - за намаляване на риска от употреба и злоупотреба с наркотични вещества сред учениците.

През 2018 педагогическите специалисти и директорите на детските градини са участвали в следните курсове, обучения, форуми и тренинги:

- ✓ XIX Международна научно-практическа конференция „Съвременни тенденции в предучилищното образование“;
- ✓ „Управление на риска в образователната среда“ - учители и психолози от цялата страна споделиха опит при работа с рискови групи. По време на обучението участниците обмениха различни техники за работа с рискови звена, модели при работа в динамична среда, оценка и самооценка на работата на педагозите в образователните институции;
- ✓ „Иновативни практики в образованието“;
- ✓ Форум „Стратегии и партньорства за иновативно образование“;
- ✓ Професионална образователна общност към ФАБ
- ✓ „Музеите като образователна среда“ – с участието на представители на училища, музейни институции и галерии от Габровски регион. Целта на работения форум беше да се представи Националната програма на МОН „Осигуряване на съвременна образователна среда“ и конкретно модул „Музеите като образователна среда“.

За постиженията си в областта на образованието и утвърждаване на професията „учител“, директорите на ДГ „Ран Босилек“ и ДГ „Мечо Пух“ получиха сертификати и признание от фондация „Качество в образованието“.

2016 - 2019 ▶

Организиране и провеждане на различни инициативи в подкрепа изявата на децата, учениците и младежите (конкурси, състезания и др.)

През 2016 г. продължи кампанията на ЦОП, ОБСНВ и МКБППМН „Училище за добрини“. ОБСНВ и ПИЦ организираха „Огнен хепънинг“ с участието на млади таланти габровци. С подкрепата на Община Габрово беше организиран ученически конкурс за есе на тема спасяването на българските евреи през Втората световна война. Проведен беше международния конкурс за детска рисунка „С очите си видях бедата“, организиран от ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“. РД „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Габрово проведе ученическото състезание „Защита при бедствия, пожари и извънредни ситуации“.

През 2017 г. децата от детските градини се изявиха в общински и национални конкурси и фестивали в сферата на музиката, фолклора и изобразителното изкуство, както и в Международното биенале на изкуствата за деца в Канагава, Япония. Общо 169 ученици и 52 учители, ръководители и треньори бяха вписани в Почетната книга на Габрово „Дарования и постижения“ за постигнати успехи през учебната 2016/17 г. в областта на изкуствата, природните и хуманитарните науки и спорта. Финансово подпомагане чрез едногодишни стипендии в размер на 1 620 лева, беше предоставено на пет ученици от ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ и на един ученик от СУ „Отец Паисий“ за постигнати резултати в областта на науката и спорта. Еднократно финансово подпомагане в размер на 1 500 лева беше предоставено на двама ученици от ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ и на един ученик от ОУ „Неофит Рилски“ за участието им във финала на *International Mathematics Olympiad (SIMOC)* в Сингапур.

През 2018 година децата и учениците участваха в различни изяви и конкурси:

- ✓ За детска рисунка - „Пчелите, приятели на природата“; Детско биенале, организирано от Дома на хумора и сатирата; „С очите си видях бедата“; „Силата на водата“; „Децата на Европа“;
- ✓ Сценично изкуство – X Регионален фолклорен фестивал „Златен славей“; „Пуст всегда будет солнце“; XVIII Детски фолклорен конкурс „Орфеево изворче“; Фестивал „Патиланско царство“; Фестивал за възрожденска песен „Вятър ечи, Балкан стене“; Международен фестивал на изкуствата „ТРИКСИ“; Международен фестивал „Надежди, таланти и майстори“; Международен театрален фестивал в Коста Брава, Испания.
- ✓ Спорт – Ученически игри; Коледен турнир по тенис; Общинско първенство по бадминтон; Новогодишен турнир по лека атлетика „Габровски лъвчета“; Републикански шампионат по мотоциклетизъм; Ръгби турнир „Овална топка“.

Конференция на бъдещето очерта визията за Габрово през 2022 г. като град на творчеството, карнавала, младежта, традиционния и алтернативен туризъм, високите технологии и иновациите, предприемачеството и качествено образование. Инициативата, организирана от фондация „Америка за България“, беше проведена през м. февруари в сградата на общинската администрация. В събитието участваха представители на неправителствени организации, арт среди, детски и учебни

завдения, ТУ – Габрово, образователни институции, местни културни институти, бизнес сектора, Областна администрация и Община Габрово.

През м. март Община Габрово съвместно с дирекция „Наука“ към МОН, организираха информационни дни за популяризиране на Националния конкурс „Млади таланти“. Конкурсът е предназначен за ученици и студенти на възраст от 14 до 20 години, които подготвят и представят научноизследователски и иновационни проекти в категориите: биология, химия, информатика, инженерни науки, материалознание, математика, медицина, физика, социални и хуманитарни науки, екология. Проектите бяха оценявани от жури - учени и специалисти от БАН, университети, министерства.

По повод на Международния ден на Земята, габровските деца показаха какъв трябва да бъде светът – чист, уютен и подреден. Участие в инициативата взеха 52 ученици от НУ „Васил Левски“, ОУ „Ран Босилек“, ОУ „Неофит Рилски“, ОУ „Христо Ботев“, ОУ „Райчо Каролев“, ПГТ „Пенчо Семов“, Национална Априловска гимназия и ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“. Разделени в 10 отбора, участниците разработиха и представиха проекти в трите категории: арт инсталации, еко ревю и еко литературна творба.

Общинското ученическо състезание „140 години от Руско-турската освободителна война (1877–1878 г.)“ беше организирано от Синдиката на българските учители – Габрово, Регионалното управление на образованието, дирекция „Образование и социални дейности към Община Габрово, Регионалния исторически музей и РБ „Априлов–Палаузов“. Учениците се състезаваха в три възрастови групи - първа: III и IV клас, втора: V – VII клас и трета: VIII – XII клас. Журито оценяваше представянето на отборите по скалата от 0 до 10 и следеше за историческа достоверност, отборен дух, оригиналност, изследователска дейност и умения за представяне пред публика.

Ученическа викторина „Географията на Габровска област“ беше организирана от Асоциацията на професионалните географи и регионалисти, Община Габрово и Регионално управление на образованието. В нея се включиха учениците от Национална Априловска гимназия, ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ и ОУ „Неофит Рилски“. Участниците отговаряха на въпроси, свързани с населението на областта, защитените територии, природните забележителности и животинския свят, планините и реките, икономиката в миналото и днес.

В Почетната книга на Община Габрово „Дарования и постижения“ бяха вписани 77 ученици от габровските учебни заведения, отличени за постигнати значими успехи в състезания, олимпиади и конкурси в областта на науката, технологиите, изкуствата и спорта. В книгата бяха вписани имената на 35 учители, ръководители и треньори, допринесли за успехите и постиженията на учениците.

Еднократно финансово подпомагане в размер на 1 500 лева беше предоставено на ученик от ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ за участие във финала на Световното математическо състезание – World Mathematics Invitational (WMI) в град Инчон, Южна Корея. Средствата бяха осигурени от бюджета на Община Габрово.

2016 - 2019 ▶

Подкрепа и поощряване участието на образователни институции за участие в международни образователни проекти

През 2016 г. беше проведена заключителна среща на педагози от образователни институции за деца от Румъния, Латвия, Турция, Унгария и България. Участваха представители на ДГ „Явор“, която е партньор по двугодишен международен проект „Act together – Be creative!“ – „Да творим заедно!“.

През 2018 г. се проведе българо-японски ученически обмен между Габрово и Тойоаке (Япония). Обменът беше осъществен благодарение на партньорството между двете общини и образователна фондация „Ишида“. През м. април 2018 г. десет габровски ученици посетиха в рамките на две седмици японския град Тойоаке. Заедно със своите японски връстници българчетата участваха в състезания и дискусии, посетиха забележителности в Централна и Южна Япония (храмове, зоологически и ботанически градини, аквариуми в океана, спортни стадиони и съоръжения, хиподруми, двете най-стари столици на Япония - Нара и Киото). Същата година, в края на м. юли, десет японски младежи от гимназия Сейджо в Тойоаке пристигнаха в Габрово в отговор на българската визита. В рамките на две седмици те живяха в приемни семейства, като част от тях бяха настанени при българските участници от обмена през м. април. В програмата им, организирана от Община Габрово, бяха включени посещения на габровските музеи и училища, обучение по различни видове занаяти, снимки с народни носии и дрехи от началото на 20 век, кулинарни занимания, народни танци, походи и пикници сред природата из околностите на Габрово. Посетиха храм-паметника на вр. Шипка, розоварна в Казанлък, античния театър в Пловдив. Заедно с японските ученици пристигна официална делегация в състав: Хидеки Ишида – президент на TIRA – асоциацията за международно сътрудничество в Тойоаке, Юкио Накано – вицепрезидент на TIRA и Казухару Като – директор на туристическата асоциация в Тойоаке. Гостите научиха любопитни факти за Габрово, България, нашите обичаи, традиции, история и начин на живот.

2016 - 2019 ▶

Стимулиране на младежката активност, чрез програма „Младежки дейности“ на Община Габрово

През 2016 г. бяха реализирани 3 проектни предложения по Програма „Младежки дейности“, средствата за която се осигуриха от бюджета на Община Габрово в размер на 20 000 лева. Младежният медиатор в Община Габрово осъществи трудови консултации с 121 младежи, които са безработни лица, регистрирани в дирекция „Бюро по труда“ - Габрово. От консултираните безработни младежи 15 започнаха работа. Проведени бяха информационни срещи с учениците от 12 клас от профилираните и професионални гимназии.

През 2017 г. дейностите, изпълнени от Община Габрово са: **по приоритет „Ограничаване на младежката безработица, насърчаване на младежката заетост и кариерно развитие“** – младежки обмен между Габрово и белгийския побратимен град Аалст; **по приоритет „Подобряване на достъпа до информация**

и качествени услуги. Насърчаване на творческите умения – първи лагер за предприемаческо мислене „Предприемачът като откривател“ и лагера за иновации Gabrovo Innovation Camp 2017; **по приоритет: „Насърчаване на здравословния начин на живот“** - превантивна програма „Спри! Дрога на пътя!“; провеждане на тренинги, дискусии за превенция употребата на наркотици; превантивна програма „Здравейко“; проект „Заедно извън час“; информационна викторина „Доза истина“; Европейския ден на мобилността „Заедно стигаме подалеч“; **по приоритет: „Развитие на капацитета на младежките групи и организации“** - превантивна програма „Мрежата-5“ – обучение на доброволци от Младежкия съвет по наркотични вещества; превантивна програма „ОРБИТА“; обучение на младежи с фондация „А21“ за съвременното робство и трафика на хора; **по приоритет: „Развитие на младежкото доброволчество“** - кампания „Бъди Доброволец! Дарявай любов!“ - за популизиране дейностите на МСНВ. Община Габрово и голяма част от културните институции в града активно работиха с младежи-доброволци; **по приоритет: „Насърчаване на гражданската активност“** - студенти от ТУ - Габрово, специалности „Публична администрация“ и „Социални дейности“ посетиха ОИЦ за запознаване с възможностите за финансиране с европейски средства; „Опознай и избери“ – мисия в ОИЦ, младежка игра за запознаване с дейността на публични организации; уъркшоп „Нашата младост“, проведен от доброволци на МСНВ и Дневния център за стари хора.

През 2018 г. по Програма младежки дейности под надслов „Развитие на младежка среда в Габрово“ бяха реализирани пет проекта: IMPRO акт Фестивал II на НЧ „Христо Смирненски 1949“; „Фестивал бFest Щастливо Габрово“ на Сдружение „Обществен комитет „Васил Левски“; „На мен ми пука за ... Габрово“ на Сдружение „ИМКА“; „Доброделие!“ на Сдружение „Мечти и отбори България“ и „Час по театър“ на НУ „Васил Левски“, на обща стойност 25 786,79 лв., финансирани от бюджета на Община Габрово.

IMPRO акт Фестивал II на НЧ „Христо Смирненски 1949“ – чрез проекта беше проведено второто издание на фестивала за импровизационен театър в рамките на три дни. В него участваха трите най-големи групи за импровизационен театър в България - Impro ХаХаХа, ШиЗи ПРО, PlayBack тук и сега. Проведени бяха работни и обучителни срещи между гостите и габровски младежи. Бяха обхванати 240 младежи, на които се даде възможност за участие и изява.

„Доброделие!“ на Сдружение „Мечти и отбори България“ - проект за социално предизвикателство на младежи от 15 до 29 години. Младежите бяха насърчавани да бъдат солидарни, съпричастни и ангажирани с добри дела. Участниците помагаша на възрастни хора, почистваха градинки, засаждаха дървета, обновяваха запустели места за отдых и игра и др. В проекта се включиха над 100 младежи.

„Час по театър“ на НУ „Васил Левски“ – група младежи, обучена от професионални актьори, работиха с деца от НУ „Васил Левски“. Те ги ръководиха в изграждането на спектакъл, работиха с тях в упражненията за екип, доверие, внимание, концентрация и др. Проектът имаше за цел да развитие уменията за работа в екип и лидерство на

младежи. Участваха близо 15 юноши, децата от началното училище и ДТ „Рачо Стоянов“.

„На мен ми пука за ... Габрово“ на Сдружение „ИМКА“ – проектът насърчаваше диалога и взаимодействието между младежи, младежки групи и организации, представители на местна власт и различни институции за реализиране на творчески идеи и младежки инициативи от местно значение. Младите хора изразиха мнение по различни теми и проблеми. В подготовката и реализацията на дейностите участваха младежки работници в ролята си на ментори. Бяха реализирани две пилотни инициативи „И като Изкуство“ и „Youth „кино“, предвидени са младежки инициативи до края на учебната 2018/2019 г. Бяха насърчавани гражданска активност, младежко творчество и споделяне на младежки мнения и идеи за изява на таланти, реализиране на иновативни младежки дейности. Участваха около 100 младежи.

„Фестивал bFest Щастливо Габрово“ на Сдружение „Обществен комитет „Васил Левски“ – Габрово – проведе се третото издание на фестивала. В него се включиха само габровски участници, като голяма част от тях са били част от клипа „Щастливо Габрово“. В открита градска среда бяха представени младежки танцови, музикални и театрални групи, улични артисти като Шоу-балет „Магия“, Клуб за спортни танци „Ритмика“, Танцова школа „Лиана“, Фолклорен ансамбъл „Сивек“, театрална формация „Гаргара“ и огнена формация „Fire Shadows“ към НЧ „Христо Смирненски – 1949“, кв. Русевци, огнена формация F.I.M.S. и др. Фестивалните събития, както и интервюта с участниците, бяха заснети в документален филм за младите хора на Габрово, прожектиран на 21.11.2018 г. На 10.11.2018г. беше проведен дискуссионен младежки форум относно младежката среда в Габрово. Фестивалът се проведе в два дни с 14 групи и над 110 участници.

Благотворителен концерт „Ангелски сърца“ – организиран от Ученическите съвети в града в подкрепа на инициативата на МСНВ „Коледни внучета“. Концертът се състоя на 7.12.2018 г., паралелно с него СУ „Отец Паисий“ организира благотворителен базар в подкрепа на каузата. Събрани бяха общо 1 520,71 лв, с които доброволците на МСНВ закупиха коледни елхи, сладки и коледна украса и посетиха домовете на самотни възрастни хора в Габрово. Концертът се осъществи с подкрепата на Центъра за работа с доброволци към Община Габрово.

През 2018 г. **Центърът за работа с доброволци към Община Габрово** участва в следните инициативи:

- ✓ Участие в международното събитие „Нощ на литературата“, проведено на 9 май. Учениците от III г клас на ОУ „Ран Босилек“, заедно с техния класен ръководител Красимира Рускова, прочетоха откъси от любими книги и дадоха старт на инициативата на Центъра „Книги за къщички – Къщички за книги“;
- ✓ „Здравословно лято“ - инициатива на младежите от Съвета на децата към Държавната агенция за закрила на детето. Центърът за работа с доброволци оказва логистична подкрепа при организацията на младежкото събитие „Здравословно и безопасно лято“, организирано от Рая Топузакова -

представител за област Габрово на Съвета на децата към ДАЗД. Събитието се проведе на 22 юни в парк „Маркотей“ и целеше да информира децата и младите хора за опасностите около тях, здравословния начин на мислене и живот;

- ✓ Участие в организацията на събитието „Код Зелено“, което се проведе на 30 юни в парк „Маркотей“, организирано от Община Габрово и ОИЦ – Габрово. Инициативата беше посветена на Българското председателство на ЕС, бъдещето на Европа и младите хора. Центърът се включи и със собствен кът, където представи каузата „Къщички за книги - Книги за къщички“ и инициативата „Капачки за бъдеще в Габрово“ по идея на Деница Миларова;
- ✓ Участие в организацията на Националния фестивал за автентичен фолклор „Песни в полите на Балкана“ в с. Жълтеш, който се проведе на 30 юни;
- ✓ Участие в откриването на новия пешеходен мост, който свързва улиците „Аврам Гачев“ и „Дунав“ - 13 юли;
- ✓ Участие в подготовката на първото събитие от националната инициатива „С поглед към Шипка“, организирано от Областна администрация Габрово – 21 август;
- ✓ Участие в организацията на Третото издание на „Стъклена плетеница“ – творчески ателиета за художествена обработка на стъкло, организирана от РСО „Централна Стара планина“ и МАИР „Боженци“ – 25 и 26 август;
- ✓ Участие в провеждането на осмия Фестивал на хартиените фенери на пл. „Възраждане“ – 1 септември; доброволците от ЦРД проведоха акция по събиране на книги за кампанията „Книги за къщички - Къщички за книги“ и на капачки за кампанията „Капачки за бъдеще в Габрово“;
- ✓ Участие в провеждането на джаз-фестивала „Жълтите павета“ в зала "Възраждане" – 6-7 октомври;
- ✓ Участие в акция за подобряване на градската среда, проведена на 19 октомври. Доброволците боядисаха пейките пред РБ „Априлов-Палаузов“ и почистиха стълбовете в центъра на града от залепените по тях обяви и реклами. Стълбовете бяха пребойдисани със специална боя, която не позволява лепене на печатни материали по тях. Инициативата беше осъществена в партньорство с Habitat for Humanity Bulgaria;
- ✓ Участие в провеждането на филмовия фестивал „Синелибри“ в зала "Възраждане" – 17-21 октомври;
- ✓ Участие в младежки форум „Истина или предизвикателство 2 – Провокирам те да бъдеш...“, който се проведе от 19 до 21 октомври в Пловдив;
- ✓ Логистична подкрепа при провеждането на „Фестивал 6Fest Щастливо Габрово“ на Сдружение „Обществен комитет „Васил Левски“ – Габрово;

- ✓ Участие в откриването на карнавалния сезон, което се проведе на 11 ноември на новия пешеходен мост.

Центърът за работа с доброволци се включи като координатор в благотворителната инициатива „Изплетите топлина“ на Фондация „Има начин“. В кампанията участваха доброволци, които дариха прежда или изплетоха артикули, предназначени за хора, лишени от подслон. ЦРД подкрепи инициативата на Деница Миларова за събиране на пластмасови капачки за кампанията „Бъдеще в Габрово“. Със събраните средства ще бъде закупено специализирано оборудване за отделението по неонатология и Детско отделение към МБАЛ „Д-р Тота Венкова“ - Габрово.

Работата на младежкия медиатор към Община Габрово беше насочена към безработните и неучащи млади хора в града на възраст от 15 до 29 години, които не са регистрирани в бюрата по труда. След срещите си с тях, 17 неактивни лица със средно или основно образование се регистрираха в дирекция „Бюро по труда“. Младежният медиатор участваше в редица събития като: национални дни на кариерата, проведени в Технически университет - Габрово; трудови борси, организирани от дирекция „Бюро по труда“ – Индуриална стопанска асоциация; международна конференция „Мечтай дръзко“ в София; Gabrovo Innovation Camp III – Музей „Дом на хумора и сатирата“; младежки форум „Истина или предизвикателство 2 – провокирам те да бъдеш“ в Пловдив; младежки дебат „На къде отива Европа“, организиран от Бюрото на ЕП в София и Община Габрово; проект „Предприемачеството – пряк път към успеха“ – Габровска търговско-промишлена палата; Форум „Младеж 2.0.“ – София; церемония за награждаване на отличилите се доброволци – ИМКА Габрово; благотворителен концерт „Ангелски сърца“, организиран от Ученическите съвети на Габрово; участия в събития през 2018 г. с Центъра за работа с доброволци; посещения в средните училища и гимназиите с ръководителя на Центъра за кариерно ориентиране.

ИЗВОД

През 2018 г. Община Габрово продължи дейностите, свързани с подобряването на образователната инфраструктура в града, с повишаването на сигурността в учебните и детските заведения, с осигуряването на равен достъп до качествено образование за всяко дете. Бяха осъществени множество образователни инициативи.

ПРЕДСТОИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА:

2016 - 2019 ▶

Създаване на център за детско творчество в сградата на Радион Умников – целеви групи – деца на възраст от 6 до 12 години /ОП „Региони в растеж“/

2016 - 2019 ▶

Разработване на комплексни мерки за задържане и/или привличане в града на млади специалисти от професионални гимназии и Технически Университет - Габрово на

базата на сътрудничество с местния бизнес, отпускане на стипендии на ученици/студенти, за времето на обучението, срещу ангажимент да постъпят на работа в съответната фирма

ГАБРОВО – ОТВОРЕН КЪМ ХОРАТА

МЕРКИ

2016 - 2019 ▶

Устойчивост на предоставяните социални услуги на територията на община Габрово.

През 2017 г., както и през 2016 г., Община Габрово продължи дейността си за развитие и надграждане на предоставяните социални услуги. Беше увеличен капацитетът на Домашен социален патронаж от 200 на 225 места. Продължи предоставянето на социалните услуги личен асистент, социален асистент, приемна грижа, обществена трапезария. Развивана беше дейността на Комплекса за социално-здравни услуги за деца и семейства.

През 2018 г. усилията бяха насочени в разширяване капацитета и надграждане на предоставяните социални услуги. По-основните промени включват:

- ✓ Увеличаване капацитета на Домашния социален патронаж от 225 на 275 места;
- ✓ Разширяване целевата група на Дневния център за деца и младежи с увреждания. От 2018 г. потребители на услугата са и младежи с различни по вид и степен увреждания;
- ✓ Променена е целевата група на Центъра за настаняване от семеен тип за деца без увреждания. От 2018 г. потребители на услугата са деца без увреждания, лишени от родителска грижа. Промяната в целевата група е в съответствие с промени в Правилника за прилагане закона за социалното подпомагане;
- ✓ Продължаване предоставянето на социалните услуги личен асистент, социален асистент, приемна грижа, обществена трапезария, услуги за ранно детско развитие по проекти по оперативните програми.

2016 - 2019 ▶

Повишаване качеството и ефективността на предоставяните социални услуги и улесняване на достъпа чрез подобряване на физическите условия и повишаване квалификацията на социалните работници и служители

В периода август - ноември 2016 г. по проект „Подобряване на материалната база на социалната услуга Домашен социален патронаж, част от „Заведения за социални услуги”, беше извършен ремонт на част от помещенията. С Решение на Общински съвет – Габрово, капацитетът на Домашен социален патронаж беше увеличен от 200 на 225 места, считано от 1.01.2017 г. В края на 2017 г. бяха предприети повторни действия за увеличаване на капацитета на Домашен социален патронаж от 225 на 275 места, считано от 1.01.2018 г. От 1 януари 2017 г., със заповед на Изпълнителния директор на Агенция за социално подпомагане,

беше увеличен капацитетът на Дневния център за пълнолетни лица с увреждания от 20 на 30 места.

През м. февруари 2018 г. стартира проект „Подобряване на социалната инфраструктура за услуги за деца“ по ОП „Региони в растеж“ на стойност 299 920 лв. Обхванати са социалните услуги на територията на община Габрово, които ще бъдат реформирани съобразно Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“, Карта на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Карта на резидентните услуги. Започнаха строително-ремонтни дейности в част от сграда на ул. „Ивайло“ № 13 за пребазиране на съществуващия Център за обществена подкрепа с цел разширяване на дейността и увеличаване на капацитета му. Изгражда се сензорна градина за деца със специфични нужди като заедно с това бе закупено специализирано оборудване. По този начин ще бъде обезпечена дейността на бъдещата услуга „Дневен център за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства“, която ще обедини центъра за деца от аутистичния спектър „Келер“ на ул. „Ивайло“ № 13 с дневния център в кв. „Велчевци“. Предстои да бъде изградена първата в Габрово „синя стая“ за провеждане на разговори с деца – жертви или свидетели на насилие. Срокът за изпълнение на проекта е 14 август 2019 г.

2016 - 2019 ▶

Разширяване спектъра на предоставяните социални услуги в общността, съобразно потребностите на населението

През 2016 г. продължи предоставянето на социалните услуги: Дневен център за деца с увреждания; Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания, с потребност от постоянни медицински грижи; Личен и социален асистент; Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства. През 2017 г. бяха предоставяни социалните услуги: Личен асистент; Социален асистент; Приемна грижа; Обществена трапезария; Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства.

През 2018 г., чрез изпълнението на програми и проекти, беше продължена дейността на социалните услуги личен асистент, социален асистент, приемна грижа, обществена трапезария, услуги за ранно детско развитие. В изпълнение на националната политика за деинституционализация на възрастните хора и хората с увреждания, по ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 беше разработено проектно предложение „Изграждане на среда, позволяваща предоставяне на качествени социални услуги за възрастни и хора с увреждания“. Ще бъде изградена, оборудвана и обзаведена необходимата инфраструктура за разкриването на две нови услуги за възрастни и хора с увреждания – „Център за грижа за лица с различни форми на деменция“ и „Център за грижа за възрастни хора в невъзможност за самообслужване“. Услугите ще се предоставят в част от сградата на бившия Дом за медико-социални грижи за деца – Габрово, като се предвижда строително-ремонтните дейности да стартират през 2019 г.

През 2018 г. бяха предприети мерки за насърчаване и повишаване на раждаемостта на територията на общината. Община Габрово започна да подпомага родителите/семействата при раждане/осиновяване на дете чрез отпускане на еднократна финансова помощ. Бяха разработени „Правила за реда и условията за отпускане на еднократна финансова помощ за новородено или осиновено дете на територията на община Габрово“, приети от Общински съвет – Габрово, които регламентират реда и условията за отпускане на помощта. До края на 2018 г. сформиранията комисия е разгледала 225 заявления–декларации за отпускане на помощта, от които на 173 заявителя е изплатена. Останалите родители не отговарят на определени условия, посочени в Правилата. Инициативата продължава и през 2019 г.

2016 - 2019 ▶

Регулярно провеждане на информационни кампании, във връзка с популяризиране на видовете, целите и целевите групи, към които са насочени всички социални услуги

През 2016 и 2017 г. екипите на социалните услуги в общността периодично организираха кампании и събития по повод редица местни и национални празници, при провеждането на които се популяризираха социалните услуги. При изпълнението на проекти в социалната сфера, бяха проведени публични събития, чрез които обществеността беше запозната с предоставяната услуга, постигнатите резултати и финансиращия орган. Периодично бяха разпространявани информационни материали относно спецификата, целевите групи и целите на отделните социални услуги. На интернет страницата на Община Габрово и чрез други медийни канали бяха популяризирани различни дейности и инициативи, организирани от социалните услуги.

През 2018 г. екипите на социалните услуги организираха и проведоха редица събития сред обществеността по повод местни и национални празници, както и други събития, свързани с дейностите на услугите:

- ✓ По случай националните празници 3 март, Великден и Коледа, екипът на Центъра за настаняване от семеен тип за деца без уреждания, заедно с потребителите на услугата, изработиха тематични табла, мартеници, великденски и коледни картички и сувенири. Чрез изработените табла предоставиха информация и популяризираха услугата сред обществеността;
- ✓ през месец август 2018 г. децата от Дневния център за деца и младежи с увреждания участваха в детски фолклорен фестивал „Андъка пее и танцува“ – с. Кметовци. По време на събитието бяха изложени различни сувенири, изработени в Дневния център;
- ✓ По случай „Международния ден на възрастните хора“ – 1 октомври, в Спортна зала „Орловец“ беше проведен „Тържествен концерт“, организиран от Дневния център за стари хора, съвместно със Сдружение „Пациенти с онкологични заболявания и приятели“, Женско благотворително дружество „Майчина грижа“, Сдружение „Дружество на диабетиците „Рачо Ковача“, БЧК,

Дамски клуб към БЧК, Клуб на инвалида, Клуб на пенсионера, Центъра за социална рехабилитация и интеграция и Дома за пълнолетни лица с физически увреждания;

- ✓ Дневният център за стари хора и Дневният център за пълнолетни лица с увреждания участваха в благотворителната кампания „Изплети топлина“ на фондация „Има начин“, като изплетоха и дариха за нуждаещи се лица и деца шалове, шапки, терлици, ръкавици, чорапи. Кампанията в Габрово беше реализирана чрез Центъра за работа с доброволци;
- ✓ През м. декември Дневният център за деца и младежи с увреждания, Дневният център за деца с увреждания, Дневният център за пълнолетни лица с увреждания, Дневният център за стари хора участваха в коледен базар, на който бяха представени сувенири, изработени от потребителите на услугите с подкрепата на специалистите;
- ✓ Младежите от Общинския съвет по наркотични вещества, подпомогнати от деца от ОУ „Неофит Рилски“ и екипа на Дневен център за стари хора, приготвиха домашни меденки и коледни сладки за кампанията „Коледни внучета“;
- ✓ Центърът за обществена подкрепа - ИМКА през цялата година реализира кампания за набиране на доброволци и работа с доброволци, които да подпомагат осъществяването на дейностите и инициативите в Центъра. През 2018 г. бяха проведени повече от 20 доброволчески срещи, бяха привлечени 18 доброволци, които бяха обучени да работят с деца и да помагат в ЦОП-ИМКА;
- ✓ Специалистите от Центровете за обществена подкрепа реализираха творчески работилници за деца, проведени в социалните услуги и в някои от основните училища. Участници бяха деца, потребители на Центровете и деца от общността;
- ✓ С подкрепата на социалните услуги, институции и представители на неправителствения сектор беше създадена организация за осигуряване на основни стоки за нуждите на бездомните лица, които живеят в града.

2016 - 2019 ▶

Продължаване процеса по изграждане на достъпна архитектурна среда за хората с увреждания

През 2016 г. за нуждите на Дневния център за деца с увреждания беше изграден подстъп до сградата (рампа) и външен асансьор. В музей „Дом на хумора и сатирата“, в рамките на проект, финансиран от Агенция за хората с увреждания, беше извършен ремонт на санитарни помещения за осигуряване на достъп за хора с увреждания. През 2017 г. не бяха извършени реконструкции на материалната база на предоставяните социални услуги.

Центърът за обществена подкрепа, управляван от Сдружение „SOS Детски селища България“, се помещава в сграда, общинска собственост, където не е осигурен подход за хора с увреждания. Със започналите през 2018 г. строително-ремонтни дейности на втория етаж от сградата на ул. „Ивайло“ № 13, ще се даде възможност социалната услуга да се премести в среда, подходяща за хора с увреждания. Дейностите се извършват по проект „Подобряване на социалната инфраструктура за услуги за деца“, финансиран по ОПРР 2014-2020 г. Предвидено е ремонтът да приключи през първата половина на 2019 г., след което ще бъдат предприети необходимите действия за пребазиране на Центъра за обществена подкрепа.

През 2018 г. продължи издаването на карти за паркиране на хора с трайни увреждания. От подадените заявления от граждани, бяха издадени 408 карти.

2016 - 2019 ▶

Устойчивост и развитие на иновативните интегрирани здравно-социални услуги за деца и техните семейства на територията на общината.

През 2016 г. по проект „Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства“, финансиран по ОП „РЧР 2014-2020“, бяха предоставяни иновативни социални услуги, разкрити по проекта за социално включване. От ноември 2016 г. е разкрит Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства на ул. „Ивайло“ № 13.

През 2017 г. продължи изпълнението на проекта „Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства“.

Чрез изпълнението на проекта „Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства“, Община Габрово предоставяше и през 2018 г. услуги за ранно детско развитие, които обхващат деца от 0 до 7 годишна възраст и техните родители/семейства от рисковите групи. Предоставяните услуги включваха: индивидуална педагогическа подкрепа за деца с увреждания; ранна интервенция на уврежданията; предоставяне на психологическа подкрепа и консултиране на бъдещи и настоящи родители за формиране и развитие на родителски умения, семейно консултиране и подкрепа; подкрепа за осигуряване на здравна детска консултация и дейности по превенция на заболяванията; допълнителна педагогическа подготовка за повишаване на училищната готовност за равен старт в училище.

От началото на проекта до края на 2018 г. бяха обхванати повече от 280 потребители. През 2018 г. бяха сключени договори за ползване на услугите в Комплекса със 124 лица. Периодично бяха провеждани групови работи по различни теми, както с деца, потребители на услугите, така и с родители. През отчетния период бяха организирани и проведени общо 36 групови работи.

2016 - 2019 ▶

Развитие на интегрирани услуги за възрастни и хора с увреждания

През 2016 и 2017 г. бяха предоставяни редица социални услуги в подкрепа на възрастните хора и хората с увреждания на територията на община Габрово: Дом за възрастни хора с физически увреждания, Дневен център за стари хора,

Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, Център за социална рехабилитация и интеграция, Домашен социален патронаж, Клуб на пенсионера и Клуб на инвалида.

През м. октомври 2018 г. Община Габрово подаде за оценка проект за изграждане на два центъра за социални услуги от резидентен тип за възрастни и хора с увреждания. Стойността на проектното предложение е 1 095 000 лв. по ОП „Региони в растеж“. Предвидено е да бъдат създадени център за лица с различни форми на деменция и център за възрастни хора в невъзможност за самообслужване. Грижата ще се предоставя 24 часа на общо 30 души, които се намират в специализирани или социални институции, както и такива от общността или чакащи да получат социална услуга. Изграждането на новата инфраструктура е съобразено с Плана за действие за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа (2018 – 2021 г.). Мярката е включена и в приетия от местния парламент План за развитие на социалните услуги в община Габрово за 2019 г.

Община Габрово продължава да предоставя услуги за възрастни и хора с увреждания: Дом за пълнолетни лица с физически увреждания, Дневен център за стари хора, Дневен център за пълнолетни лица с увреждания, Център за социална рехабилитация и интеграция, Домашен социален патронаж, Клуб на пенсионера и Клуб на инвалида.

2016 - 2019 ▶

Развитие на мобилни услуги в домашна среда за възрастни хора и хора с увреждания – информирание, подкрепяне и подпомагане на лица от уязвими групи

През 2016 г. за предоставяне на услугата „социален асистент“ бяха назначени 10 лица, които оказваха помощ и подкрепа на 86 потребители в домашна среда. 62 лица ползваха услугата „личен асистент“, от които 23 деца. Чрез проекта „Подкрепа за независим живот на възрастни и лица с увреждания“, финансиран по ОП РЧР 2014-2020г., до края на месец **септември 2017 г.** Община Габрово предостави услугите личен и социален асистент. След този период и до **края на 2017 г.** двете социални услуги се предоставяха чрез сключено Споразумение между Община Габрово и Агенция за социално подпомагане.

Въз основа на Споразумение между Община Габрово и Агенция за социално подпомагане през 2018 г. беше продължена дейността на услугите личен и социален асистент. Чрез предоставянето им се оказва подкрепа на възрастни и хора с увреждания в домашна среда. За осъществяването на двете услуги бяха ангажирани: 10 лица на длъжността социален асистент, които оказваха помощ и подкрепа на 51 потребители и 68 лични асистенти, които са подкрепили 78 лица.

Паралелно специалистите, ангажирани в социалните услуги, работещи с възрастни хора и хора с увреждания съобразно потребностите на потребителите, също осъществяваха мобилна социална работа и оказваха подкрепа на възрастните хора в домовете им.

2016 - 2019 ▶

Продължаване включването на специалистите, ангажирани в социалните услуги, в провеждането на специализирани обучения, както и продължаване провеждането на регулярни екипни или групови супервизии

През 2017 г. за специалистите от социалните услуги бяха организирани квалификационни обучения, курсове и семинари.

През 2018 г. специалистите, ангажирани в социалните услуги, продължиха участието си в различни обучения, семинари, курсове. Водеща цел в обученията беше повишаването на квалификацията и професионалните им компетенции. Друг важен елемент в обученията беше запознаването на специалистите с иновативни методи, техники и подходи за работа с представителите на различни целеви групи: деца с увреждания, пълнолетни лица с увреждания, възрастни хора и др.

Същата година започна процес по разработване на редица нормативни документи в областта на социалната политика, като Закона за социалните услуги, Закона за хората с увреждания, Закона за личната помощ. В работните групи участваха някои ръководители на местните социални услуги.

В Центровете за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания се проведе серия от обучения. През 2018 г. Сдружение „Дете и пространство“ предостави експертна помощ на персонала от двата центъра за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания, както и на центъра за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания с потребност от постоянна медицинска грижа. Експертната помощ включваше: изготвени индивидуални специализирани здравно-психологични оценки на настанените деца и младежи; преглед и обсъждане на индивидуалните планове за грижа на настанените деца и младежи; групови и индивидуални супервизии на персонала; тематични обучения.

През м. март се проведе дискусия с всички обвързани услуги на тема „Какво искаме да променим“. Фасилитатори бяха представители от сдружение „Национална мрежа за децата“, а участие взеха представители на сдружение „Дете и пространство“ и сдружение „Лумос“. Участници бяха всички съпътстващи социални услуги в града, отдел „Закрила на детето“, училища, представители на здравни институции, общинската дирекция за социални дейности.

С цел оказване на професионална и методическа подкрепа на специалистите/персонала, ангажирани в социалната сфера, както и за постигане на по-високо качество на работата, през 2018 г. продължи провеждането на индивидуални и групови супервизии. Супервизиите се провеждат, както от служители от съответната социална услуга /вътрешни супервизии/, така и от външни специалисти.

2016 ▶

Разширяване капацитета на Дневен център за деца и младежи с увреждания от 20 на 40 места

През май 2016 г. капацитетът на Дневния център беше увеличен от 20 на 40 места. През 2017 г. Дневният център за деца с увреждания запази капацитета от 40 места, които покриваха нуждите на потребителите.

През 2018 г., съобразно потребностите на местната общност и обхващане на по-широк кръг потребители, беше разширена целевата група на Центъра – потребители на услугата станаха и младежи с увреждания.

2016 - 2019 ▶

Осигуряване устойчивост на иновативните социални услуги за деца до 3 години

Община Габрово беше една от пилотните осем общини на територията на страната в процеса на реформиране и закриване на Домовете за медико-социални грижи за деца. Центърът за настаняване от семеен тип и Дневният център за деца с увреждания се финансират като делегирана от държавата дейност от началото на 2016 г. Чрез реализирането на проекта „Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства“ беше продължено предоставянето на услугата Ранна интервенция на уврежданията.

През 2018 г. Дневният център за деца с увреждания и Центърът за настаняване от семеен тип за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи продължиха да функционират при същите параметри и източник на финансиране. Продължи предоставянето на услугата Ранна интервенция на уврежданията.

2016 ▶

Създаване на „Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства“ (ОП „Развитие на човешките ресурси“)

В края на 2016 г. беше разкрит Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства. През 2017 г. Комплексът предоставяше интегрирани социално-здравни услуги в подкрепа на лица, деца и семейства от рисковите групи.

В края на 2018 г. Община Габрово сключи допълнително споразумение с Управляващия орган на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ за удължаване на проект „Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства“ до 31.12.2019 г. Осигурени са още 108 009,89 лв., с което общият размер на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ е 583 376,89 лв.

През 2018 г. в сградата на ул. „Ивайло“ № 13 продължи предоставянето на интегрирани социално-здравни услуги в подкрепа на деца до 7-годишна възраст (включително с увреждания), техните родители, лица от рискови групи, както и за бъдещи родители относно ранното детско развитие и повишаване на тяхната компетентност. Предлаганите безплатно услуги включват:

- ✓ Ранна интервенция на уврежданията за деца от 0 до 7 г. и техните родители;
- ✓ Индивидуална педагогическа подкрепа на деца с увреждания;
- ✓ Предоставяне на психологическа подкрепа и консултиране на бъдещи и настоящи родители за формиране и развитие на родителски умения. Семейно

консултиране и подкрепа, работа с родителите и децата, дейности за семейно планиране, индивидуална работа, в т.ч. индивидуална и групова работа с деца и родители, вкл. и с деца и родители, които не са от уязвими групи, с цел посещаване на детска градина;

- ✓ Подкрепа за осигуряване на здравна детска консултация и дейности по превенция на заболяванията;
- ✓ Допълнителна педагогическа подготовка за повишаване на училищна готовност за равен старт в училище.

С потребителите работят различни специалисти – психолог, специален педагог, логопед, социални работници, медиатори, лекар-педиатър, медицинска сестра, акушер-гинеколог, акушерка, рехабилитатор, стоматолог и юрист. Те извършват и мобилна работа с посещения в домовете. През 2018 г. бяха сключени 124 договора за предоставяне на услуги, проведени са 36 групови занимания с деца и семейства на територията на общината. На 4 май в Комплекса се състоя Ден на отворените врати за всички заинтересовани страни. През месеците юни и юли бяха организирани летни занимания за 30 бъдещи първокласници с осигурени безплатен транспорт, храна и работни материали.

2016 - 2019 ▶

Устойчивост на Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания, нуждаещи се от постоянни медицински грижи, делегирана от държавата дейност, капацитет 8 места

Центърът за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи, беше разкрит през 2015 г. в рамките на проект „Разкриване на иновативни услуги за деца и семейства в Община Габрово“, финансиран по ОП РЧР 2007-2013г. След приключване на проекта, със заповед на изпълнителния директор на Агенция за социално подпомагане, Центърът е разкрит като делегирана от държавата дейност, считано от 01.01.2016 г. при капацитет от 8 места. Към 31.12.2017 г. броят на настанените деца с тежки множествени увреждания, които се нуждаят от постоянни медицински грижи е общо 7.

През 2018 г. Центърът продължи дейността си при същия капацитет, като към 31.12.2018 г. в него са настанени 8 деца с тежки множествени увреждания, нуждаещи се от постоянни медицински грижи.

2017 ▶

Увеличаване капацитета на Център за обществена подкрепа при Община Габрово от 20 на 25 места

Със заповед на изпълнителния директор на Агенция за социално подпомагане капацитетът на услугата беше увеличен от 20 на 25 места, считано от 01.05.2016 г. През 2017 г. Центърът продължи да функционира при капацитет от 25 места.

През 2018 г. Центърът запази капацитета си от 25 места. След проведена конкурсна процедура по реда на Закона за социално подпомагане и правилника за неговото приложение, услугата е възложена за управление на външен доставчик - Сдружение „SOS Детски селища България“.

2017 ▶

Разкриване на нова социална услуга - Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания, делегирана от държавата дейност, капацитет 8 места

Разкриването на Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания е планирано в Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Област Габрово 2016-2020.

Поради промяна в потребностите на местната общност и липсата на необходимост от разкриване на такъв Център, както през 2017 г., така и през отчетната година не са предприети действия за неговото разкриване.

2016 - 2019 ▶

Развитие на услугата „приемна грижа“ за деца в риск

Община Габрово е партньор на Агенция за социално подпомагане и изпълнява проект „Приеми ме 2015“ от края на 2015 г. През ноември 2016 г. беше създаден областен модел на управление и предоставяне на услугата „приемна грижа“. Към 31.12.2016 г. на територията на община Габрово бяха утвърдени 17 приемни семейства, като 11 семейства полагат грижи за 14 деца в риск. Към 31.12.2017 г. на територията на Област Габрово са утвърдени 66 приемни семейства, от тях 16 са в Община Габрово.

Проектът „Приеми ме 2015“ се финансира по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2016-2020 г. и е със срок за изпълнение 31.12.2020 г. Основна цел на проекта е усъвършенстване модела на предоставяне на социалната услуга „Приемна грижа“ и разширяване обхвата ѝ в страната, както и по отношение на целевите групи.

В началото на 2018 г. Областният екип по приемна грижа за област Габрово се състои от 1 началник-екип и 4 социални работници. Двама от социалните работници са с изнесено работно място в Дряново, а останалите обслужват община Трявна и община Габрово. През м. юли 2018 г. социалният работник от Трявна напусна, като случаите са поети от социалния работник от Габрово. Проведени са четири конкурса за избор на нов социален работник, но до края на отчетния период такъв не беше избран.

По проекта през 2018 г. в област Габрово бе прието едно заявление от кандидати за приемни родители. Повече не са приемани, тъй като утвърдените приемни семейства на територията на областта са достатъчни съгласно писмено становище на Регионална дирекция „Социално подпомагане“ до Агенцията за социално подпомагане.

През 2018 г. в приемни семейства от община Габрово са настанени 8 деца. Изведени са 7 деца от приемни семейства, 4 от тях са осиновени, 3 деца бяха реинтегрирани в родните си семейства. Към 31.12.2018 г. на територията на област Габрово са утвърдени 62 приемни семейства – 15 в община Габрово, 28 в община Дряново и 19

в община Трявна. Към 31.12.2018 г. 19 приемни семейства са свободни, а в 43 приемни семейства се отглеждат 70 деца.

По проект „Приеми ме 2015“ се провеждат специализирани обучения, индивидуални и групови супервизии на Областния екип по приемна грижа, с участието на социални работници от териториалните отдели „Закрила на детето“. Бяха проведени специализирани обучения за Комисията по приемна грижа, експертите от РДСП/ДСП/ОЗД и началник ОЕПГ, индивидуални супервизии на приемните семейства с настанени в тях деца. Супервизиите и обученията продължават и през 2019г.

2016 - 2019 ▶

Предоставяне на социални услуги в общността за деца в риск, включително и с дейности, насочени към техните родители

Следните социални услуги работят в подкрепа на деца в риск и техните семейства: Дневен център за деца с увреждания – 2 Центъра; Център за социална рехабилитация и интеграция за деца от аутистичния спектър; Център за обществена подкрепа – 3 Центъра; Звено „Майка и бебе“; Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства.

Дейността им продължи и през 2018 г. като беше съобразена със спецификата на целевите групи и беше насочена към оказване на адекватна помощ и подкрепа на децата в риск и техните семейства.

2016 - 2017 ▶

Увеличаване капацитета на Дневен център за възрастни хора с увреждания от 20 на 40 места

*През 2016 г. Община Габрово предприе необходимите действия за увеличаване капацитета на Дневен център за възрастни хора с увреждания, считано от 01.01.2017г. Със заповед на изпълнителния директор на Агенция за социално подпомагане, **капацитетът на услугата се увеличи от 20 на 30 места.** Услугата се преименува в Дневен център за пълнолетни лица с увреждания.*

През цялата 2018 г. Центърът функционираше при капацитет от 30 места.

2016 - 2018 ▶

Разкриване на Център за настаняване от семеен тип за възрастни с деменция с капацитет 10 места

Разкриването на Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция е планирано в Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Област Габрово 2016-2020. Поради забавяне в процеса на деинституционализация на възрастните хора, през 2017 г. Община Габрово не предприе действия по разкриване на услугата. Търсят се възможности за изграждане на необходимата материална база за нуждите на услугата със средства по оперативните програми.

През 2018 г. Община Габрово разработи проектно предложение „Изграждане на среда, позволяваща предоставяне на качествени социални услуги за възрастни и хора с увреждания“. Чрез реализирането на проекта в част от сградата на бившия Дом за медико-социални грижи за деца в Габрово ще бъде изградена, оборудвана и обзаведена база за разкриването на две нови социални услуги за възрастни хора и хора с увреждания: „Център за грижа за лица с различни форми на деменция“ и „Център за грижа за възрастни хора с невъзможност за самообслужване“. Планира се строително-ремонтните дейности да стартират през 2019 г.

2016 - 2019 ▶

Осигуряване на устойчивост на услугите „Личен асистент“ и „Социален асистент“ и увеличаване на капацитетите

На 01.02.2016г. Община Габрово стартира изпълнението на проект „Подкрепа за независим живот на възрастни и лица с увреждания“, финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020г. Основна дейност по проекта беше предоставянето на социалните услуги „Личен асистент“ и „Социален асистент“. Услугите бяха предоставяни от април 2016 г. до септември 2017г. След приключването на проекта услугите „Личен асистент“ и „Социален асистент“ се осъществяваха със средства от държавния бюджет, въз основа на подписано двустранно споразумение между Община Габрово и Агенция за социално подпомагане.

По силата на същото споразумение през 2018 г. продължи предоставянето на социалните услуги „Личен асистент“ и „Социален асистент“. Десет социални асистенти в рамките на 8-часов работен ден обслужваха дневно около 3 - 4 лица и 68 лични асистенти обслужваха по едно лице в рамките на 4 часа. Обхванати бяха 129 лица, потребители на услугите „личен асистент“ и „социален асистент“: 51 лица, обслужвани от 10 социални асистенти; 78 лица, подкрепени от 68 лични асистенти.

2017 - 2018 ▶

Разкриване на стационар в Габрово на „Регионален хоспис“ ЕООД

През 2017 г. беше разработен проект за преустройство на сградата на бившия Дом за медико-социални грижи за деца в Габрово за нуждите на „Регионален хоспис“ ЕООД. Предстои осигуряването на средства за реализиране на строително-ремонтните дейности.

2017 - 2018 ▶

Изграждане/обновяване на социални жилища за нуждаещи се лица/семејства и уязвими групи

Изграждането/обновяването на социални жилища е включено в основния списък с обекти от Инвестиционната програма за реализация на приоритетни проекти от ИПГВР на гр. Габрово по ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г., съгласно сключено през 2016 г. споразумение с Министерство на регионалното развитие и благоустройството.

На 1 март 2018 г. влезе в сила Наредба за условията и реда за установяване на жилищни нужди и настаняване в общински жилища. Тя подпомага кандидатстването на Община Габрово по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP001-1.001-039 „Изпълнение на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие 2014 – 2020“, приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОП „Региони в растеж“ 2014 – 2020, с цел изграждането на нови социални жилища. Те ще осигурят временно жилищна площ на уязвими групи от населението и други лица в неравностойно положение за срок от три години за интеграцията им в обществото.

С Наредбата от една страна се регламентират специфичните условия и реда за установяване на жилищни нужди на уязвими, малцинствени и социално слаби групи от населението и други лица в неравностойно положение на територията на общината, както и настаняването им в изградените социални жилища. От друга страна се конкретизират права и задължения, които се отнасят за настанените в социалните жилища, свързани с участието им в дейности, насочени към тяхната интеграция и социализация, включително такива в областта на образованието, здравеопазването, социалното приобщаване и заетостта.

През м. март 2018 г. Община Габрово направи обществено обсъждане по темата с представители на потенциалните целеви групи и заинтересованите страни. През 2019 г. ще продължат съвместните усилия на Община Габрово, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на труда и социалната политика и широката общественост за намиране на най-доброто решение и обществено разбиране за изграждане на социални жилища.

2018 - 2019 ▶

Разкриване на Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора

През 2018 г. Община Габрово разработи проектно предложение „Изграждане на среда, позволяваща предоставяне на качествени социални услуги за възрастни и хора с увреждания“. Чрез реализирането на проекта в част от сградата на бившия Дом за медико-социални грижи за деца в Габрово ще бъде изградена, оборудвана и обзаведена база за разкриването на две нови социални услуги за възрастни хора и хора с увреждания: „Център за грижа за лица с различни форми на деменция“ и „Център за грижа за възрастни хора с невъзможност за самообслужване“. Планира се строително-ремонтните дейности да стартират през 2019 г.

2017 - 2019 ▶

Разкриване на клубове на пенсионера в различни райони на град Габрово и населените места на общината

През 2018 г., в търсене на възможности за разкриване на Клуб на пенсионера в района на кварталите Голо бърдо и Младост, експертна група от Община Габрово извърши оглед на помещението, общинска собственост, на бул. „Могилъв“ № 31. Направена беше оценка на състоянието на помещението и необходимите ремонтни дейности. Изготвени са количествено-стойностни сметки по видове работи, съответно част АС,

ВиК, ЕЛ и ОВ. Изготвен е индикативен списък с необходимото оборудване и обзавеждане. Съобразно необходимите финансови средства ще се търсят варианти за планиране в бюджета на Община Габрово за 2019 г.

2016 - 2019 ▶

Търсене на възможности за изграждане на медико-социални мобилни услуги в партньорство със здравните и лечебни заведения

През 2018 г. по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 беше публикуван проект на Условия за кандидатстване по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05M9OP001-2.040 „Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания – Компонент 2“. По посочената процедура всички общини на територията на страната през 2019 г. ще имат възможността да подготвят проектни предложения за предоставяне на здравно-социалната услуга „Патронажна грижа“ за възрастни и хора с увреждания.

Съобразно проекта на насоките и като отчита спецификата на услугата патронажна грижа, Община Габрово внесе в МТСП становище относно проекта на насоките. В него Общината мотивирано изложи мнението си за даване на възможност услугата да се предоставя в партньорство с лечебни или здравни заведения. В началото на 2019 г. процедурата е отворена, като в насоките за кандидатстване е предвидена възможност общините, при изпълнение на бъдещите си проекти, да възложат управлението и предоставянето на услугата на лечебни и здравни заведения.

2016 - 2017 ▶

Изготвяне на ГИС социален слой с публичен и административен достъп

През 2016 г. започна подготовката на ГИС – базирано приложение, което ще представя всички социални услуги, функциониращи на територията на община Габрово. През 2017 г. беше разработено приложението, в което са въведени следните подробни данни за всяка от услугите: целева група, към която е насочена дейността; адрес; данни за контакт; основни дейности; специалисти, които работят в него; доставчик на услугата; връзка към сайта на Община Габрово с подробни данни.

2016 - 2019 ▶

Използване на възможностите, които дава социалното ПЧП

На територията на Община Габрово в продължение на няколко години функционира социалната услуга „Наблюдавано жилище“. Услугата се предоставяше и управляваше от „Фондация за социална промяна и включване“, София и се помещаваше в сграда - общинска собственост, предоставена безвъзмездно от Община Габрово за нуждите на услугата. През 2017 г., поради прекратяване на финансирането, Фондацията депозира заявление за прекратяване на договора.

2016 - 2019 ▶

Поощряване въвеждането на социално предприемачество, с оглед постигане на трайна интеграция на уязвимите групи в обществото

В края на 2016 г. по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020, стартира операция „Подкрепа за социалното предприемачество“, чрез която общините имат възможност да кандидатстват за изграждане на нови или развитие на съществуващи социални предприятия.

От 4 до 6 октомври 2018 г. ОИЦ – Габрово, съвместно с Община Габрово, реализира за трета поредна година лагера за иновации - Gabrovo Innovation Camp. Включиха се над 115 участници – представители на бизнеса, общински и държавни администрации, НПО, медии, училища, университети и др. Те работиха по темата „Социални иновации“, разпределени в 6 предизвикателства: „Бизнес и социално предприемачество“, „Младите хора в социалните иновации“, „Образование на бъдещето“, „Сребърна икономика“, „Зелени иновации“, „Градски брандинг и градска среда“.

2016 - 2019 ▶

Развитие на партньорски взаимоотношения с Българската Православна църква, Българския Червен Кръст и НПО, работещи в социалната сфера, с представители на бизнеса, с оглед съвместни дейности в услуга и подкрепа на деца и възрастни в риск.

В подкрепа на лица в затруднено положение през 2016 г. Българска Православна църква осигуряваше топла храна на нуждаещи се лица. Трапезарията функционираше при капацитет от 10 места, които през юли нарастнаха на 20 места. От пролетта на 2016 г. представител на местния бизнес даряваше безвъзмездно основно ястие и хляб за около 6-7 лица. Храната се предоставяше на потребители на услугата Звено „Майка и бебе“, както и на лица в затруднено положение. През 2017 г. Българска Православна църква продължи подкрепата си за лица в затруднено положение - от понеделник до петък на 20 лица се предоставяше по едно ястие и хляб. Българска евангелистка църква „Блага вест“ доставяха в събота на 15 трудно подвижни възрастни хора храна по домовете - супа, основно ястие, половин хляб и десерт. Представител на местния бизнес предоставяше безвъзмездно храна (основно ястие и хляб) за няколко човека дневно, която се консумираше от потребителите на услугата Звено „Майка и бебе“.

В подкрепа на лица в затруднено положение и по инициатива на Храм „Успение Богородично“, Българската Православна църква продължи да осигурява топла храна на нуждаещи се лица през 2018 г. В работните дни 20 лица получаваха по едно ястие и хляб. Българска евангелистка църква „Блага вест“ през почивните дни доставяха храна по домовете на 12 трудно подвижни възрастни хора. Доставка включваше супа, основно ядене, половин хляб, десерт и суха храна за втория ден.

Потребителите и на двете посочени трапезарии се насочват от дирекция „Социално подпомагане“ в Габрово.

2016 - 2019 ▶

Засилване ролята на Обществения съвет за социална политика, създаден към Кмета на общината, с оглед предприемане на конкретни мерки за пълноценно сътрудничество и подкрепа на уязвимите групи от обществото (заетост, здравеопазване, образование, социални дейности)

Общественият съвет при Община Габрово беше създаден в изпълнение на изискванията на Закона за социално подпомагане. През 2017 г. бяха проведени две заседания на Обществения съвет. През април 2017 г. на първото заседание бяха представени и приети Отчет за реализираните дейности през 2016 г. и План за развитие на социалните услуги в Община Габрово за 2018 г. На второто заседание през юли, 2017 г. беше представен проектът на Наредбата за условията и реда за установяване на жилищни нужди и настаняване в общински жилища.

През 2018 г., с Решение № 51/29.03.2018 г. на Общински съвет-Габрово, беше променен съставът на Обществения съвет. Бяха проведени две заседания на съвета. На първото заседание, през м. април, беше представен План за развитие на социалните услуги в Община Габрово за 2019 г., обсъден беше въпросът за необходимостта от разширяване услугите за възрастни и хора с увреждания на територията на общината, разгледана беше темата за изграждането на социални жилища. На второто заседание, през м. август, бяха обсъдени възможностите за базиране на двете нови социални услуги за възрастни и хора с увреждания – Центъра за грижа за лица с различни форми на деменция и Центъра за грижа за възрастни хора с невъзможност за самообслужване.

2016 - 2019 ▶

Запазване на услугите на Обществена трапезария със статут на получаване безплатна храна

През 2016 г. Община Габрово продължи да търси възможности за предоставяне на услугата „Обществена трапезария“. За периода от януари до края на април 2016 г. услугата беше предоставяна въз основа на договор между Община Габрово и Фонд „Социална закрила“. Капацитетът на трапезарията беше 70 лица. На 04.07.2016г. Община Габрово стартира проект „Осигуряване на „топъл обяд“ в община Габрово 2016-2017г.“, финансиран по ОП за храни и/или основно материално подпомагане от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица в България. В рамките на проекта услугата „Обществена трапезария“ се предоставяше ежедневно от 01.08.2016 г. до 30.04.2017 г. при капацитет от 125 места. През 2017 г. услугата „топъл обяд“ продължи да функционира, като срокът ѝ беше удължен до 31.12.2019 г. в рамките на проекта. Капацитетът също беше увеличен - 180 потребители.

През м. март 2018 г. Община Габрово подписа допълнително споразумение по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане за увеличаване капацитета на услугата „Обществена трапезария“ от 180 на 200 места. Към 31.12.2018 г. трапезарията работеше на пълен капацитет. Потребители могат да бъдат лица от следните групи:

- ✓ Лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от Правилника за прилагане закона за социално подпомагане;
- ✓ Лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, установено от дирекция „Социално подпомагане“ – Габрово;
- ✓ Самотно живеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии – за осигурителен стаж и възраст; за инвалидност, наследствени пенсии, пенсии, несвързани с трудова дейност;
- ✓ Скитащи и бездомни лица.

Установяването на правоимащите се извършва от дирекция „Социално подпомагане“ – Габрово. При наличие на трудноподвижни потребители, които не могат да получават лично или с чужда помощ храна, е осигурена доставка до дома.

Едновременно с основната дейност по проекта бяха осъществявани съпътстващи мерки, които включват подкрепа, съдействие, индивидуално и групово консултиране, съобразно конкретните нужди на потребителите. Стимулирана беше социализацията и обществената интеграция на представителите на целевите групи.

2016 - 2019 ▶

Предоставяне на подкрепа през зимните месеци за бездомните лица на територията на община Габрово

През последните няколко години Община Габрово предоставя за зимните месеци помещение, общинска собственост, за нуждите на бездомните и безпризорни лица, жители на общината. За 2016 г. приютяването на бездомните лица започна от началото на декември, 2015 г.; за зимен сезон 2016/17 г. – през декември 2016 г.; за зимен сезон 2017/18 г. – през декември, 2017 г. Осигурена беше 24-часова охрана на помещението - 2 лица бяха ангажирани по граждански договор, ежедневно бяха извършвани проверки от полицейски патрул. Осигурени бяха вещи от първа необходимост и тоалетни принадлежности. Почти всички от бездомните лица бяха включени в Обществената трапезария. Необхванатите лица предстои поетапно да бъдат включвани. Към 9.01.2019 г. в предоставеното помещение са настанени 15 бездомни лица.

ИЗВОД

Един от основните приоритети на Община Габрово през 2018 г. беше воденето на устойчива и успешна социална политика, насочена в подкрепа на хората в неравностойно положение, която да им осигури пълноценен, пълноправен и достоен начин на живот. Търсеха се разумни, подходящи и целесъобразни решения, които да подобрят качеството и ефективността на социалните услуги, за да се постигнат по-добри резултати, които гарантират правата и интересите на хората.

ПРЕДСТОИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА:

2017 - 2019 ▶

Разкриване на клубове на пенсионера в различни райони на Габрово и населените места на общината

2016 - 2019 ▶

Търсене на възможности за изграждане на медико-социални мобилни услуги в партньорство със здравните и лечебни заведения

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

МЕРКИ

2017 - 2018 ▶

Изпълнение на проект за въвеждане на мерки за енергийна ефективност в базите на ДКЦ 1 и 2 и подобряване на материално-техническата база /Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници“/

След изготвени обследвания за енергийна ефективност и инвестиционни проекти за двете бази на „ДКЦ I Габрово“ ЕООД, в началото на 2016 г. беше подадено заявление за финансиране по Инвестиционната програма за климата към Национален Доверителен екофонд. През декември 2016 г. беше получена покана за представяне на необходимите документи и подготовка за сключване на договор за финансиране.

С решение № 205 от 9 ноември 2017 г. Общински съвет – Габрово подкрепи проектните предложения на „ДКЦ I Габрово“ ЕООД пред НДЕФ. Общинските съветници дадоха съгласието си при получено одобрение от НДЕФ, здравното заведение да сключи договори за финансиране. Общата стойност на проектите е, както следва: **Проект № 364** - Ремонт, модернизация и внедряване на енергоспестяващи мерки в сграда на „ДКЦ I Габрово“ ЕООД – обект първа база - 1 319 324,21 лв. с ДДС; **Проект № 362** - Ремонт, модернизация и внедряване на енергоспестяващи мерки в сграда на „ДКЦ I Габрово“ ЕООД – обект втора база - 982 043,12 лв. с ДДС. Основната им цел е да се осигури общинска здравна инфраструктура с високо ниво на енергийна ефективност и комфорт за пациентите.

През 2017 г. започна и в момента е в процес на финализиране проект за ремонт, модернизация и внедряване на енергоспестяващи мерки в ДКЦ 1 Габрово ЕООД. 25% от финансирането са чрез Националния Доверителен Екофонд (НДЕФ).

2016 - 2017 ▶

Използване на възможностите на ОП „Развитие на човешките ресурси“ за подготовка и изпълнение на проекти за повишаване на квалификацията на кадрите, подобряване на условията на труд, провеждане на информационни кампании сред населението и др. (съвместно с ДКЦ ЕООД, Регионален хоспис ЕООД, МБАЛ „Тота Венкова“ и др.)

През декември, 2016 г., съвместно с РЗИ – Габрово, се проведе обучение на медицинските специалисти на тема „Профилактика на хроничните неинфекциозни заболявания“. Съвместно с регионалната колегия на Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи беше проведено обучение на медицинските специалисти, работещи в училищното и детското здравеопазване. През юли 2017 г., съвместно с Фондация „Адра“, беше проведена кампания „Зелена

линейка“. Бяха извършени безплатни скринингови изследвания на: костна плътност, ЕКГ, еластичност на кръвоносните съдове, кръвна захар, дихателен обем и др. Община Габрово, съвместно с РЗИ, участва в дейности, свързани с реализиране на „Областна програма за намаляване на въздействието на радон върху здравето на населението 2013 – 2017 г.“

2016 - 2017 ▶

Реализиране на инициативата „I Help“, подкрепена от Община Габрово

Договорът за сътрудничество и съвместна дейност между Община Габрово и „Айхелп България“ ООД беше подписан на 01.10.2015 г. Приложението е активно и достъпно за реално ползване от жителите в община Габрово. Дейностите по проекта „iHELP“ продължиха през цялата 2017 г. Към декември 2017 г. имаше регистрирани 777 iHELP потребители и спешни контакти, присъединили се в мрежата за взаимопомощ в Габрово, 2 520 SOS ТЕСТ аларми активирани в града, 740 iHELP обучени хора на територията на общината и наличие на 1 брой дефибрилатори.

През август 2018 г. Екипът на iHELP проведе няколко информационни и обучителни демонстрации на приложението iHELP пред габровци. Всеки от участниците имаше възможност да научи основните процедури при реанимация. Към момента на обучението, в Габрово броят на iHELP потребители и спешни контакти, присъединили се в мрежата за взаимопомощ, бяха 947 и над 740 обучени жители за оказване на първа помощ. Мрежата на iHELP за България наближава 3 000 потребители.

2016 - 2017 ▶

Подкрепа за лицата, нуждаещи се от качествени палиативни грижи в Регионален хоспис ЕООД – Габрово

През 2016 г. бяха предоставени средства в размер на 105 000 лв. за финансова подкрепа на пациенти, ползващи услугите на Регионален хоспис ЕООД – Габрово, стационар гр. Дряново. С финансовата подкрепа на Община Габрово, услугите на Регионалния хоспис ползваха 158 лица в тежко здравословно състояние, като общия брой на преминалите пациенти е 247 лица. **През 2017 г.** бяха осигурени финансови средства в размер на 100 000 лв. за подкрепа на пациенти, които ползваха услугите на Регионалния хоспис. С финансовата подкрепа на Община Габрово, услугите на Регионалния хоспис бяха ползвани от 116 лица в тежко здравословно състояние. През годината общият брой на преминалите пациенти е 280 лица.

През 2018 г. бяха предоставени средства в размер на 80 000 лв. за финансова подкрепа на пациенти, ползващи услугите на Регионален хоспис ЕООД – Габрово, стационар гр. Дряново, които впоследствие бяха увеличени до 113 377 лв. С финансовата подкрепа на Община Габрово услугите на Регионалния хоспис са ползвани от 34 лица в тежко здравословно състояние. Проведени са общо 4 012 леглодни, като средният престой е 118 дни.

2016 - 2019 ▶

Предоставяне на финансова подкрепа за семейства и двойки с репродуктивни проблеми

С Решение на Общинския съвет, в края на 2012 г. беше приет Правилник за финансово подпомагане на двойките и лицата, живеещи на семейни начала, с репродуктивни проблеми. За времето от 2013 г. до 2016 г. бюджетът на програмата се увеличи двойно - от 15 000 лв. до 30 000 лв. За този период, подкрепа от Община Габрово получиха общо 99 двойки.

През 2016 г. Община Габрово предостави средства в размер на 35 000 лв. за финансово подпомагане на двойки и лица с репродуктивни проблеми, които живеят на семейни начала, на територията на община Габрово. Общият брой на двойките, кандидатствали за оказване на подкрепа, беше 30, от тях одобрени за финансиране бяха 25. Родиха се осем бебета в подкрепените двойки. **През 2017 г.** Община Габрово предостави средства в размер на 30 000 лв. за финансово подпомагане на двойки и лица с репродуктивни проблеми. Общият брой кандидатствалите беше 19, като всички те бяха одобрени за финансиране. През отчетния период се родиха пет бебета, а две жени са бременни.

През 2018 г. Община Габрово финансово подпомогна двойки и лица с репродуктивни проблеми, като средствата бяха в размер на 30 000 лв. Общият брой на двойките, кандидатствали за оказване на подкрепа, беше 22, от тях разгледани и одобрени за финансиране бяха 21 двойки. През годината бяха родени пет бебета.

2016 - 2019 ▶

Провеждане на здравни кампании и инициативи съвместно с други институции и НПО

През 2016 г. Община Габрово предостави средства в размер на 1 000 лв. за реализирането на шеста фаза на програма „Здрави деца в здрави семейства“. През м. април 2016 г. съвместно с Асоциация „Жени без остеопороза“, беше проведена информационна кампания за остеопорозата, както и скринингово измерване на костната плътност при лица над 60 годишна възраст. **През 2017 г.** Община Габрово продължи съвместната си работа с РЗИ по Областната програма за намаляване на въздействието на радон върху здравето на населението. През м. юли същата година, съвместно с Фондация „Адра“, беше проведена кампанията „Зелена линейка“. През м. ноември Община Габрово заедно с местното представителство на Ротари Клуб, организираха работно ателие „Постурални нарушения, гръбначни изкривявания, образование, възпитание“.

През м. юни 2018 г., съвместно с „Асоциация на пациентите с ревматоиден артрит“, беше проведен информационен семинар „Кажете не на страха, попитайте ревматолог“, предназначен за граждани и пациенти. Предоставена е информация за диагностика, възможности за лечение на ревматични заболявания и рехабилитация на пациенти. През м. септември фондация „Една от осем“ организира безплатни ехографски профилактични прегледи за рак на гърдата за жени, които не са били диагностицирани с рак на гърдата и са на възраст от 20 до 65 години.

2016 - 2019 ▶

Провеждане на активна политика за здравословно хранене на децата в училище

През 2016 г. медицинските кабинети бяха оборудвани с дидактични материали за здравно-образователна дейност. През 2017 г. продължи активното промотиране на здравословния начин на живот. Медицинските специалисти осъществяваха контрол и наблюдение върху дейността на кухните и бюфетите в училищата и детските градини.

През 2018 г. продължи активната работа за възпитаване принципите на здравословния начин на живот сред младите. Провеждани бяха ежемесечни беседи. Осъществяван беше контрол от страна на медицинските специалисти върху дейността на кухните и бюфетите в училищата и детските градини в града.

2016 - 2019 ▶

Подкрепа за реализиране на програма СИНДИ

През 2016 г. Община Габрово предостави средства в размер на 1 000 лв. за реализирането на шеста фаза на програма „Здрави деца в здрави семейства“ – детска компонента на Общинската програма за борба с неинфекциозни заболявания „СИНДИ“. През 2017 г. не беше търсена финансова подкрепа от Община Габрово по програма СИНДИ.

2016 - 2019 ▶

Гарантиране на качествени здравни услуги в детските ясли чрез подобряване на физическите условия и повишаване на квалификацията на кадрите

През 2016 г. се проведеха 20 колегиума на здравно-образователни и педагогически теми в габровските детски ясли. Провеждаха се ежеседмични работни срещи - медицински сестри, педагог и директор. През 2017 г. в детска ясла „Първи юни“ бяха извършени строително-ремонтни дейности, които обновиха състоянието на материалната база.

През 2018 г. в детска ясла „Славейче“ беше инсталирана система за пожароизвестяване.

Медицинските специалисти от детска ясла „Първи юни“ преминаха през обучение, организирано от ЦСРИДАС „Келер“ - Габрово на тема „Интердисциплинарна лаборатория „Детето, образователната среда и социалните връзки“, проведено през м. март. Медицинските специалисти от трите детски ясли преминаха обучение, организирано от РК БАПЗ - Габрово на тема: „Айсберг на конфликтите“. В трите детски ясли на територията на община Габрово се провеждат здравно-образователни колегиуми по утвърден график, с цел поддържане квалификацията на медицинските специалисти.

2016 - 2019 ▶

Поетапно модернизиране на материално-техническата база в детските ясли с помощта на собствен и външно-привлечен ресурс – оборудване и обзавеждане, въвеждане на енергийно-ефективни мерки и др.

През 2016 г. беше извършена изолация на подпокривно пространство и сутерен, изградено беше котелно помещение за газ в ДЯ „Зора“. Продължи да функционира Детската млечна кухня, където беше приготвяна разнообразна и здравословна храна, съобразена с възрастта на децата. 266 деца ползваха услугата, разпределена за раздаване в 8 пункта. Закупен беше нов автомобил за транспортиране на храната до потребителите. През 2017 г. в ДЯ „Славейче“ беше извършен планиран ремонт, свързан с газифициране на сградата. Извършени бяха строително-ремонтни дейности за обновяване състоянието на материалната база. В ДЯ „Зора“ бяха извършени следните подобрения: подмяна на покривите на пясъчниците, залепване на ударопоглъщаща настилка - 20 кв. метра. Услугите на Детската млечна кухня се ползваха от 290 деца. Храната беше раздавана в 8 пункта, като всеки ден беше приготвяно разнообразно и здравословно меню, съобразено с възрастта на децата.

През 2018 г. в ДЯ „Славейче“ беше извършен планиран ремонт, свързан с подмяна на покривното покритие с нови термо панели. В ДЯ „Първи юни“ през м. август беше извършена подмяна на пътната настилка пред административната част на сградата.

Детската млечна кухня продължи да функционира през цялата година. Услугите ѝ бяха ползвани от 320 деца. Храната беше разпределена за раздаване в 8 пункта из града за удобство на ползвателите. Ежедневно беше приготвяна разнообразна и здравословна храна, съобразена с възрастта на децата.

2016 - 2019 ▶

Изграждане на съвременни дворни пространства в детските ясли

През 2016 г. беше изпълнен обект „Благоустрояване на дворните площи на детска ясла „Славейче“, Габрово, финансиран от общинския бюджет и МТСП по Мярка М02 „Подобряване на социалната инфраструктура“ на Проект „Красива България 2016“. През 2017 г. беше доставено допълнително и монтирано комбинирано детско съоръжение за една от площадките в детска ясла „Славейче“.

2016 - 2019 ▶

Продължаване на действията за създаване на условия за въвеждане на интегрирано обучение от най-ранна възраст във всички детски ясли и ОДЗ

През 2016 г. започна подготовката за извършване на обучение и възпитание на децата по метода Монтезори в ДГ „Мечо Пух“. През учебната 2017/18 г. в ДГ „Мечо Пух“ за първи път се използва новия метод в две групи – първа и втора, където са тригодишните и четиригодишните. Заведението послужи като база за споделяне на опит, знания и добри практики за метода Монтезори с останалите детски градини.

През 2018 г. Община Габрово продължи да работи за създаване на условия за въвеждане на интегрирано обучение от най-ранна възраст във всички детски ясли. В тях е осигурена подходяща среда за интеграция на деца от различни етноси и/или със затруднение в развитието си.

2016 - 2019 ▶

Повишаване квалификацията на здравния персонал

През 2016 г. съвместно с регионалната колегия на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи - Габрово беше проведено обучение на медицинските специалисти, които работят в сферата на училищното и детско здравеопазване. През октомври 2017 г. Община Габрово изпълни проект „Споделяне на опит и ноу-хау за здравно осигуряване в публичния сектор“ по Фонда за двустранни отношения на програмно ниво на Програма BG07 „Инициативи за обществено здраве“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Норвежкия финансов механизъм 2009-2014 г.

През м. юни 2018 г. медицински специалисти, предоставящи здравни грижи на деца и ученици в детски ясли, детски градини, училища и гимназии на територията на община Габрово, участваха в обучение на тема „Айсберг на конфликтите“, организирано от БАПЗГ. Основна цел на обучението беше изграждането на умения за управление на конфликтите. През м. декември РЗИ организира обучение на медицински и немедицински специалисти от детски и учебни заведения по Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести по основните фактори на риска като нездравословно хранене, тютюнопушене, употреба и злоупотреба с алкохол, както и ниска двигателна активност.

ИЗВОД

През 2018 г. Община Габрово продължи да подкрепя дейности и инициативи, които предлагаха достъпни и качествени медико-социални услуги за всички нуждаещи се граждани.

ПРЕДСТОИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА:

2017 - 2018 ▶

Активно партньорство с МБАЛ „Тота Венкова“ за реализиране на съвместни инициативи за провеждане на активни здравни политики и съвместни проекти /подкрепа за реновиране на Отделението по акушерство и гинекология/

СПОРТ

МЕРКИ

2016 ▶

Създаване на Консултативен съвет по спорта към кмета на община Габрово с оглед устойчиво развитие на спорта и подобряване комуникацията и координацията между общинска администрация, спортни клубове, деятели и спомоществователи на спорта и др.

През юли 2016 г. беше създаден Консултативен съвет по въпросите за спорта, след проведена среща с представители на 34 спортни клуба. Изготвен беше правилник, приет с мнозинство и утвърден със заповед на кмета на община Габрово. На проведената втора среща, през ноември 2016 г., беше избран председател на съвета и заместник-председател. През 2017 г. Консултативният съвет по спорт проведе едно заседание - на 07.04.2017 г., на което бяха дискутирани различни спортни теми.

През 2018 г. Консултативният съвет по спорт не е заседавал.

2016 ▶

Изготвяне на местна нормативна база за развитие на спорта, определяща правилата за ползване на общинска спортна база, предоставяне на финансова подкрепа на спортни клубове и др.

През 2016 г. беше подготвен проект на Наредба за условията, реда и критериите за финансово подпомагане на спортните клубове в община Габрово. През 2017 г. проектът на Наредбата беше предложен за гласуване от Общински съвет – Габрово и приет на първо четене с Решение № 209/30.11.2017 г.

С Решение № 19 от 22.02.2018 г. на Общински съвет – Габрово беше приета Наредбата за условията, реда и критериите за финансово подпомагане на спортните клубове в община Габрово.

2016 ▶

Разработване на актуален анализ на състоянието на спортната инфраструктура на територията на Габрово и изготвяне на „пътна карта“ за реализиране на спортна инвестиционна програма, която предлага мерки за модернизиране на съществуващата инфраструктура и такива, свързани с изграждане на нови спортни обекти и съоръжения

През 2016 г. на заседание на Консултативния съвет по въпросите на спорта, представителите на спортните клубове предложиха да бъде създадена работна група, която да изготви „Стратегия за развитието на спорта“. Елемент от тази стратегия ще бъде актуален анализ на състоянието на спортната инфраструктура на територията на Габрово и изготвяне на „пътна карта“ за реализиране на спортна инвестиционна програма.

Предвид проведено единствено заседание на Консултативния съвет по въпросите на спорта, предложението за изготвяне на Стратегия и разработване на „пътна карта“ не беше дискутирано. Предстои неговото обсъждане в следващите заседания на Консултативния съвет.

2018 - 2019 ▶

Модернизиране на условията за спорт в спортна зала „Орловец“ чрез изпълнение на проект за въвеждане на мерки за енергийна ефективност

През 2016 г. беше изготвено обследване за енергийна ефективност на Спортна зала „Орловец“, в която беше предложен пакет от енергоспестяващи мерки (ЕСМ). Реализирането им ще доведе до намаляване на енергопотреблението и разходите за него, подобряване на качеството на въздуха в Залата и комфорта на пребиваване в нея. Индикативната инвестиция в пакета мерки според енергийния одит, възлиза на 1 618 613 лв. (без ДДС).

2016 - 2019 ▶

Изграждане на спорни площадки, съоръжения за фитнес на открито, спортни игрища в различни зони и квартали на града, както и в дворове на училища със свободен достъп за всички

През 2016 г. бяха изградени една детска и спортна площадка в кв. Русевци и два нови детски къта в кв. Стефановци и кв. Войново. След участие в Националната кампания „За чиста околна среда – 2016г.“, през 2016 г. бяха спечелени и изпълнени 4 проекта: спортна площадка и кът за отдих на ул. „Радост“; зона за спорт в междублоков терен на ул. „Видима“; спортна площадка и кът за отдих в село Стоевци и детска площадка и кът за отдих в село Баланите.

Със средства от бюджета на Община Габрово през 2018 г. беше извършена реконструкция на открита спортна площадка с изкуствена трева в СК „Хр. Ботев“. Изпълнени са следните дейности: ремонт на компрометиран участък на асфалтовата основа; демонтаж на старата настилка от изкуствена трева; монтаж на нова настилка от изкуствена трева; ремонт и укрепване на съществуващата ограда; монтаж на нова оградна телена мрежа с PVC покритие и надстройка с предпазна мрежа; поставяне на алуминиеви врати за мини футбол; изграждане на цялостно осветление на игралното поле.

Със средства от бюджета на Община Габрово през 2018 г. бяха изградени детска и спортна площадка в кв. Бичкия и реконструкция на спортно игрище на ул. „Видима“.

Бяха спечелени и изпълнени два проекта, финансирани от кампанията „За чиста околна среда“ на ПУДООС: „Подобряване на детска площадка на ул. „Д-р Тота Венкова“, кв. „Трендафил II“ и „Обновяване на съществуваща детска площадка и кът за отдих в кв. „Нова махала“.

2016 - 2019 ▶

Подобряване на условията за спорт в училищните бази и тези на детските градини

През 2017 г. бяха благоустроени дворните площи в детски градини „Мечо Пух“ и „Дъга“. В двете заведения бяха демонтирани старите детски съоръжения и заменени с нови, обособени бяха зони за игри.

През 2018 г. окончателно завърши благоустрояването на дворните площи в ДГ „Мечо Пух“ и ДГ „Дъга“, след полагането на ударопоглътящите настилки на площадките за игра. В зелените площи в двете детски градини беше насипана почва, терените бяха подравнени и беше засадена декоративна дървесна и храстова растителност.

2016 - 2019 ▶

Финансова и организационна подкрепа на спортни инициативи на местни клубове

През 2016 г. бяха подпомогнати финансово спортните клубове и организации на територията на Общината с размер 218 000 лв., от които 200 000 лв. за спортните клубове и еднократни целеви субсидии в размер: 15 000 лв. за Футболен клуб „Янтра Габрово“ и 3 000 лв. за Хандбален клуб „Чардафон“. Осигурени бяха 40 000 лв. за подпомагане и провеждане на спортни инициативи и мероприятия от спортния календар за 2016 г. През 2017 г. габровските спортни клубове и организации получиха финансова субсидия в размер 220 000 лв., от които 160 000 лв. за спортните клубове, 40 000 лв. за футболните клубове и еднократни целеви субсидии в размер: 15 000 лв. за Футболен клуб „Янтра Габрово“, 2 500 лв. за Хандбален клуб „Чардафон“ и 2 500 лв. за колоездачен клуб „Янтра-Исполин“. Осигурени бяха 40 000 лв. за подпомагане и провеждане на спортни инициативи и мероприятия от спортния календар за 2017 г.

През 2018 г. бяха подпомогнати финансово спортните клубове и организации на територията на Общината с размер 220 000 лв., от които 200 000 лв. за спортните клубове и еднократни целеви субсидии в размери: 15 000 лв. за Футболен клуб „Янтра Габрово“ и 5 000 лв. за Хандбален клуб „Чардафон“.

Осигурени бяха 45 000 лв. за подпомагане и провеждане на инициативи и мероприятия по различни видове спорт от спортния календар за 2018 г. През отчетната година за изпълнение на спортни проекти, на основание ПМС 129, бяха получени и разпределени финансови средства в размер на 14 750 лв. за закупуване на спортни уреди и съоръжения, за учебно-тренировъчна и спортно-състезателна дейност.

2016 - 2019 ▶

Ефективно използване на възможността за кандидатстване по проекти към ММС и други финансиращи програми за изграждане/подобряване на материално-техническата база и/или организиране на спортни инициативи

През декември, 2016 г. Община Габрово кандидатства с проект към Министерството на младежта и спорта за въвеждане на енергоспестяващи мерки в зала за хандбал и зала за вдигане на тежести в спортен комплекс „Христо Ботев“, който получи одобрение през 2017 г. През 2016 г. беше подновена специализираната спортна настилка на лекоатлетическата писта в сградата на СК „Христо Ботев“.

През 2018 г. продължи изчакването да се освободи финансов ресурс, за да стартират дейностите. В случай че средствата бъдат отпуснати през 2019 г., е предвидено да бъде изградена нова отоплителна инсталация в помещенията, което ще подобри условията за тренировъчен процес, ще повиши и задържи интереса към спорта.

2016 - 2019 ▶

Оказване на съдействие на спортните клубове за подготовка и управление на проекти

През 2016 г. и 2017 г. Община Габрово съдейства на спортните клубове, кандидатстващи по програми в Министерството на младежта и спорта, като изготви писма за партньорство, предостави материална база и пособия за дейностите по проекти на ТК „Габрово“, ФК „Янтра 1919“, СКБ „Узана“ и ХК „Бъки“, ССК за хора с увреждания „Бялата лястовица“, по проекти към Програма „Спорт за децата в свободното време“ на СК „Некст“, КК „Янтра-Исполин“, ХК „Чардафон“.

През 2018 г. работи заедно с ХК „Бъки“, ХК „Чардафон“, РК „Янтра“, КК „Янтра – Исполин“, АК „Орловец 93“ и др.

2016 - 2019 ▶

Провеждане на спортни празници и инициативи, популяризиращи спорта като инструмент за здраве и социално приобщаване

През 2016 г. бяха проведени Общински ученически игри, с участие на 1 190 ученици от всички общински и държавни училища в 8 вида спорт, /волейбол, баскетбол, хандбал, футбол, лека атлетика, тенис на маса, шахмат, бадминтон/ в три възрастови групи – V-VII клас, VIII-X клас и XI-XII клас. В Деня на българския спорт - 17 май се проведе традиционният спортен празник за децата от детските градини. Организиран бяха многобройни спортни празници и инициативи. През 2017 г. бяха организирани и провеждани множество прояви от Общинския спортен календар и мероприятия, организирани от спортните клубове. Поддържани и реновирани бяха спортни площадки и съоръжения, предназначени за масов спорт.

През 2018 г. общинската политика в областта на спорта беше осъществявана от експертите и специалистите в Община Габрово, спортните клубове, Общински спортни имоти. Проведени бяха прояви от спортния календар и мероприятия, организирани от спортните клубове. Община Габрово подобри спортно-материалната база на територията на града, чрез поддържане и реновиране на спортните площадки, предназначени за масов спорт.

Ежегодно чрез „Общински спортни имоти“ се осигурява поддръжката и обновяването на спортната база, която в голяма част се използва безвъзмездно от спортните клубове за тренировъчна и състезателна дейност. Предоставените средства за 2018 г. бяха в размер на 663 670,00 лв.

- ✓ Индивидуални и колективни игри:

футбол - XXVI Турнир по футбол на малки врати за Купата на Община Габрово в Спортна зала „Орловец“; Общински турнир „Малки лъвчета“, Детски футболни турнири по

футбол 5, футбол 7 и футбол 9; Аматьорски турнир по футбол на малки врати „Каменица Фен Купа“; Футболен турнир за децата от детските градини;

колоездене – Държавен шампионат по високопланинско изкачване, купа „Буката, Чанлиев, Мано“; Организиран беше детски турнир „Аз карам с каска“;

лека атлетика – XI турнир „Н. Вълчанов“; Коледен турнир в зала „Габровски лъвчета“;

баскетбол - III Национален баскетболен камп с участие на деца от всички възрастови групи от цялата страна. Обучителите на кампа бяха национални и международни треньори. Успоредно бяха проведени традиционният турнир „Христо Донков“ за купата на Община Габрово и турнирът по стрийт баскетбол. Проведен беше открит турнир за хора с увреждания по стрийт баскетбол;

ръгби – Турнир по ръгби Р7; Турнир по Р15 в памет на „Д. Контохов“. Отбелязана беше 45-годишнината от създаването на ръгби спорта в Габрово;

хандбал – Община Габрово беше домакин на национални първенства и национални купи във всички възрастови групи; проведени бяха турнири „Иван Кашавелов“ и „Георги Добрев“; Беше организиран „Коледен турнир“;

тенис на корт – проведен беше турнир по тенис на корт в памет на „Йовчо Спасов“;

мотокрос – за I-ви път беше организиран международен детски мотолагер по мотокрос; проведено беше състезание по мотокрос в кв. „Ябълка“;

зумба маратон - за втора поредна година беше организиран зумба маратон с участие на зумба клубове и инструктори от страната и чужбина;

джудо – след дългогодишно прекъсване беше възроден джудо турнирът.

Проведени бяха демонстративни мотообиколки, включващи мотосъбори в приключенски парк „Незабравка“ – с. Поповци. Проведено беше състезание по мотоциклетизъм за мотоциклети „Балкан 50“ на мотополигона в кв. Ябълка.

На стадион „Априлов“ беше проведено областно състезание между младежките противопожарни отряди „Млад огнеборец“ от Област Габрово с участие на отбори от общинските и държавни училища от област Габрово.

С финансовата подкрепа на Община Габрово в спортна зала „Орловец“ бяха проведени турнири по карате Шото-кан за националните купи. Организирана беше Национална купа по таекуон-до.

През м. май с подкрепата на Община Габрово беше проведено национално състезание по BG-X ENDURO.

По повод Европейската седмица на мобилността Община Габрово за поредна година организира масов крос от пл. „Възраждане“ до парк „Маркотей“. В парк „Маркотей“ бяха проведени различни спортни игри с участието на ученици от общинските и държавни училища в града.

Община Габрово подкрепи спортната инициатива „Comando Challenge 2018“.

Съвместно със спортен клуб „Габрово“ беше организиран национален турнир по стрелба с пистолет в обновената спортна зала в спортен комплекс „Христо Ботев“.

На 19 декември 2018 г. Община Габрово организира церемонията „Спортист на Габрово за 2018 г.“. След гласуване на постоянната комисия за младежта и спорта към Общински съвет и експерти от общинската администрация, в церемонията призовото място си поделиха Теодор Кабакчиев и Валерия Лозанова. В категорията „Треньор на 2018 г.“ беше избрана Веселина Златева, а за отбор на годината бяха отличени всички колективни спортни клубове.

През учебната 2017/2018 г. състезанията от Ученическите игри бяха проведени на различни етапи, като най-масови бяха вътрешноучилищните и общинските. В първия етап от Общинските ученически игри участваха учениците от всички общински и държавни училища в 8 вида спорт /волейбол, баскетбол, хандбал, футбол, лека атлетика, тенис на маса, шахмат, бадминтон/, разпределени в три възрастови групи – V-VII клас, VIII-X клас и XI-XII клас.

Многобройните участия на габровските спортисти в държавни и международни първенства и турнири бяха добър атестат за работата на спортно-педагогическите кадри в Габрово.

2016 - 2019 ▶

Популяризиране работата на спортните клубове сред децата и младежите за привличането им към здравословен начин на живот

В началото на всяка учебна година представители на габровските спортни клубове посещават детските градини и училищата. Провеждат срещи с родители и деца, запознават ги с видовете спорт, които се предлагат в клубовете им, промотират сред деца и младежи активния начин на живот, ползите от спорта и възможностите за спортуване към клубовете.

2016 ▶

Концесиониране на басейните в ПМГ „Иван Гюзелев“ и СУ „Отец Паисий“

През 2016 г. беше издадена заповед за извършване на подготвителни действия за откриване на процедура за предоставяне на концесия. След изтичане на срока за подготвителни действия, те бяха преустановени, поради изготвянето на схема и акт за общинска собственост /АОС/ за басейна в ПМГ. През 2017 г. бяха изготвени схема и АОС за самостоятелен обект - басейн в ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“, които гарантират автономно ползване на съоръжението и учебното заведение. Изискани бяха и получени писмени становища от съответните компетентни институции - ВиК, електроразпределение и газоподаване за възможността да бъдат отделени самостоятелни партиди и за двата обекта.

Със заповед № 2235/15.11.2018 г. стартираха подготвителните действия за възлагане на концесия на посочените обекти - плувните басейни в СУ „Отец Паисий“ и ПМГ „акад. Иван Гюзелев“. Действията бяха съобразени с новия Закон за концесиите, в сила от 01.01.2018 г. и приемането на подзаконовите нормативни актове към него, последният

от които беше публикуван в края на м. август 2018 г. Всяко сключване на концесионен договор, където максимално коректно да бъдат определени параметрите на бъдещата концесия, преди приемането и влизането в сила на подзаконовата нормативна уредба, беше застрашено от неспазване на изискванията на Закона за концесиите.

2016 ▶**Концесиониране на фитнес и възстановителен център на територията на СЗ "Орловец"**

Поради липса на интерес от инвеститори, не бяха предприемани действия по откриване на процедура за предоставяне на концесия на фитнес и възстановителен център към спортната зала.

2016 - 2017 ▶**Концесиониране на стадион Априлов и превръщането му в атрактивна спортна зона**

Със заповед беше назначена работна група относно реализиране на концесия на обекта. На база наличната документация и състоянието на обекта, беше констатирано, че се налага поправка на кадастралната карта за имота и съставяне на нов АОС, които бяха изготвени през октомври, 2016 г. През 2017 г. бяха проведени разговори с потенциални инвеститори.

През 2018 г. не са предприемани действия. Липсваше интерес от потенциални инвеститори при условие, че имат право само да обновят и експлоатират съществуващата база.

2017 - 2018 ▶**Изграждане на нов спортен комплекс в кв. Трендафил чрез прилагане на публично-частно партньорство**

Сдружение ФК „Габрово“ депозира в Министерството на младежта и спорта през юни 2015 г. проект за обект „Детски тренировъчен спортен комплекс в кв. Трендафила, УПИ I, кв. 36, Габрово“ по реда на Наредба № 2 за финансово подпомагане на строителството и ремонта на спортни обекти и съоръжения (обн. ДВ, бр. 40 от 13 май 2014 г.). След разглеждане от експертна комисия и преценка за съответствието на проекта с изискванията на Наредбата и приложимите нормативни актове, комисията дава положителна оценка на проекта и предложение към Министъра на младежта и спорта за финансово подпомагане. Министерството на младежта и спорта в свое писмо от края на декември 2015 г. информира Община Габрово, че не разполага със свободен финансов ресурс за финансиране на спортния обект.

През 2017 г. бяха проведени срещи в Министерството на младежта и спорта и Комисията по въпросите на децата, младежта и спорта към Народното събрание за намиране на възможности за реализиране на проекта.

2016 - 2017 ▶**Концесиониране на терена на недоизградения колодрум за изграждане на нов спортен комплекс**

През 2016 г. след решение на Общинския експертен съвет по устройство на територията, бяха предприети действия по промяна на устройствения план във връзка с обособяване на имота – предмет на концесията. През 2017 г., в резултат от направените прединвестиционни проучвания и изясняване параметрите на имота, беше установено, че няма заявени инвестиционни намерения. Това наложи преустановяване на подготвителните действия за предоставяне на концесия, съгласно заповед № 1488/18.08.2017 г.

През 2018 г. не са предприемани действия, свързани с възлагане на концесия на обекта.

ИЗВОД

През 2018 г. Община Габрово продължи да насърчава развитието на спорта в града. Бяха организирани и подпомогнати редица спортни събития, насочени към всички възрастови групи. Работихме в диалог със спортните клубове и училищата.

ПРЕДСТОИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА:

2016 - 2019 ▶

Подобряване на условията за развитие на спорта за хора с увреждания и в неравностойно социално положение, развитие на интеграционни схеми, чрез спортни мероприятия

2017 - 2018 ▶

Проектиране и намиране на източник за финансиране изграждането на нова спортна зала

КУЛТУРА

През 2018 година, както и през последните години, основните принципи на общинската културна политика бяха:

- ✓ Стимулиране на гражданските и частни инициативи в сектор Култура;
- ✓ Редовен диалог и партньорство при работата на общинската администрация с НПО от сектор Култура и частни културни организации от региона, страната и чужбина;
- ✓ Създаване на разнообразен съвременен културен продукт, формиране на подкрепяща среда за творчески, културни индустрии и проекти;
- ✓ Развитие на интегриран туристически продукт, популяризиращ марката „Габрово“, базиран на уникално културно-историческото наследство, съхранени природни дадености, качествена инфраструктура, богат културен и събитийен календар и иновативни атракции за съвременна интерпретация.

Инвестиран беше значителен ресурс в реализиране на стойностни културни инициативи, като продължение на политиката на Община Габрово, разглеждаща културата като ключов фактор за икономическо развитие. Продължиха целенасочените действия за превръщането на община Габрово в атрактивна туристическа дестинация със съхранени природни дадености, богат културен календар и потенциал за създаване на иновативни атракции.

КУЛТУРНА ИНФРАСТРУКТУРА

МЕРКИ

2016 - 2019 ▶

Продължаване на процесите за модернизиране и обновяване на физическата среда на културните обекти и комплекси – ЕМО „Етьър“, МАИР „Боженци“, РИМ – Габрово, Музей Дом на хумора и сатирата и др. /собствен и външен финансов ресурс/

Сградата на ул. „Николаевска“ № 10, в която се помещава **РИМ – Габрово** беше обявена за Недвижимата културна ценност от национално значение – първата от следосвобожденския период в Габрово и първата обявявана след 1989 г. Във връзка с непрекъснатото развитие и подобряване на физическото състояние на културната инфраструктура на територията на общината и продължаване на процесите за модернизиране и обновяване на физическата среда на културните обекти и комплекси, през 2018 г. в РИМ-Габрово беше сменен котелът за отопление на музея. През 2018 г. освен сериозните ремонтни дейности в музея, бяха проведени мащабни консервационни дейности в музейен обект **Дечкова къща** и движимите културни ценности в нея.

През 2018 г., както и през 2017 г., в **ЕМО „Етьър“** бяха положени значителни усилия в реставрационни и ремонтни дейности – на Възрожденска механа, на каси за продажба на билети, направа на дъбови обшивки, боядисване с клер на дървените повърхности на различни обекти и др. Осъществява се текущо поддържане на всички

тревни площи, озеленяване на музея в началото на туристическия сезон и химическа обработка на чемшира и дърветата. Няколко пъти са почиствани вадата и реката от наноси. Разработена беше проектна документация за преустройство на хотел „Странноприемница“ и за консервация и реставрация на съоръженията, задвижвани с вода. Двата документа вече са изпратени за съгласуване в Националния институт за недвижимо културно наследство.

В Регионална библиотека „Априлов - Палаузов“, със собствени средства е извършен ремонт на северната фасада на сградата (15 957.12 лв) и са извършени необходимите текущи ремонти в двете сгради и филиала.

През 2018 г. в Музея „Дом на хумора и сатирата“ беше осъвременена системата за охрана, системата за пожароизвестяване и е частично изградена система за видеонаблюдение, изграждането на която ще продължи поетапно през следващите две години. С петгодишен лизингов договор е закупен е нов служебен автомобил (Dacia Dokker), който да обслужва изложбената дейност, служебните пътувания на екипа и посрещането на гости на музея. Обновено е осветлението в две от изложбените зали, закупена е компютърна техника, мебели и оборудване. Извършени са текущи освежаващи ремонти в три изложбени зали.

През 2018г. беше извършен основен ремонт на покривните конструкции на ХГ „Христо Цокев“ като бяха подменени и воронките. Отстранени бяха течовете, констатирани в предходни години. Ремонтът беше на стойност 19 038.00 лв.

Зала „Възраждане“ продължи да бъде важен сегмент от културната инфраструктура на нашия град и предпочитано място за разнообразни по вид изяви: музикални и танцови концерти, театрални постановки, кинопрожекции, читалищни, училищни и детски изяви, публични срещи, презентации, конференции, дискусии, изложби и др. Доказателство за добрите условията, които предлага тази мултифункционална зала, е увеличаващият се интерес от страна на външни изпълнители и състави. Общият брой на реализираните събития за 2018 г. е 151 (в това число и репетиции), от тях 91 организирани от общинска администрация и структурите на Община Габрово, учебни и детски заведения и събития с благотворителна насоченост и 58 от външни организатори. Приходите от наем на залата са 6 268 лв.

Максималното уплътняване на събитийността в залата е свързано с повишаване на изискванията към техническото обезпечаване. За да отговори адекватно на възникналите потребности, залата беше технически дооборудвана, като модернизиранието ѝ ще продължи поетапно и в следващите години.

2017 - 2019 ▶

Цялостно обновяване и модернизирани на сградата на Дом на културата и превръщане на пространствата му в съответствие с изискванията за провеждане на разнообразни събития и прояви /комбинирано финансиране от ОП „Региони в растеж“ 2014- 2020 и финансов инженеринг/

Обектът е включен в основния списък с обекти на Инвестиционната програма за реализация на приоритетни проекти от ИПГВР на гр. Габрово по ОП „Региони в

растеж“ 2014-2020 г. съгласно сключено през 2016 г. споразумение с Министерство на регионалното развитие и благоустройството. За обекта е изготвен работен проект. Съгласно насоките за финансиране на инвестиции в културна инфраструктура в рамките на приоритетна ос 1 „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ на ОП „Региони в растеж“ дейностите ще бъдат реализирани чрез безвъзмездна финансова помощ и финансови инструменти. През 2018 г. Фондът на фондовете проведе процедура за избор на посредници за изпълнение на финансовия инструмент „Фонд за градско развитие“. За регион Север това е „Регионален фонд за градско развитие“, собственост на „Сосиете Женерал“ (мажоритарен акционер), „Елана Инвестмънт“, „Елана Холдинг“ и „Болкан Адвайзърс“. През 2019 г. Община Габрово ще има възможност да кандидатства с проектно предложение за финансиране чрез посредника и ОПРР.

Домът на културата „Емануил Манолов“ е най-мощната сграда от културната инфраструктура на общината. В нея се помещават трите общински творчески формации - ДФА „Габровче“, оркестър „Габрово“, Габровски камерен оркестър; администрацията на ДТ „Рачо Стоянов“, НЧ „Габрово – 2002“ и още 11 наематели. През 2018 г. в малките зали и голямата зрителна зала се проведе 41 мероприятия – концерти, спектакли, чествания, семинари, презентации, изложби и др. Беше предоставена възможност за изява на външен културен продукт, съобразен с предпочитанията на габровската публика.

Независимо от проблемите през годината, нарушили нормалното функциониране в сградата, на Дома на културата е направен ремонт на евакуационното осветление в Зрителната зала, която е една от най-предпочитаните за сценични изяви. Липсата на отопление предопределя сезонността на нейното ползване.

Реализираните приходи от Дома на културата са общо: 30 463.68 лв., разпределени, както следва: приходи от наем – 20 640.48 лв., приходи от такси – 9 823.20 лв.

2018 - 2019 ▶

Поетапна реализация на комплексен проект за обновяване на Музей Дом на хумора и сатирата и възстановяване на ваниететния театър в Габрово /енергийна ефективност, вътрешно преустройство, благоустрояване на външното прилежащо пространство, използване на иновативни технически и ИТ решения за осъвременяване и обогатяване преживяванията на туристите и посетителите и др./ОП „Региони в растеж“, собствен и/или държавен бюджет, финансов инженеринг/

Обектът е включен в резервния списък на Инвестиционната програма за реализация на приоритетни проекти от ИПГВР на гр. Габрово по ОП „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г. съгласно сключено през 2016 г. споразумение с Министерство на регионалното развитие и благоустройството. През 2019 г. ще бъде извършена актуализация на Инвестиционната програма и в случай на освободен финансов ресурс от общия размер на безвъзмездна финансова помощ (БФП) след сключване на договори за БФП за основните проекти или при увеличаване на общия размер на БФП с наличните средства, могат да бъдат финансирани проекти от резервния списък.

2016 - 2018 ▶

Подготовка и реализиране на интегриран проект за развитие на туристическата и културна инфраструктура на Габрово /крепостта Градище и ЕМО Етър - финансиране от ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 и финансов инженеринг/

*В резултат на предприетите действия през 2015 г., със заповед № РД-9Р-18 от 17 юни 2016 г. на Министъра на културата (ДВ. бр. 61/05.08.2016 г.) беше променен статутът в частта граници и режими за опазване на недвижимата **културна ценност „Късноантична и ранновизантийска крепост“, разположена в м. Градище.** През 2017 г. Община Габрово финансира първите от четвърт век археологически проучвания и научно обследване на непроучвана част от обекта. Разкопките бяха организирани от Регионален исторически музей – Габрово, с научни ръководители доц. Росина Костова и проф. д.и.н Казимир Попконстантинов от ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“. Предприети бяха нови действия за промяна на статута на недвижимата културна ценност от местно в национално значение.*

Във връзка с подготовката на интегриран проект за развитие на туристическата и културна инфраструктура на Габрово по отношение на крепостта Градище, през м. септември – октомври 2018 г. беше осъществен вторият сезон на археологическите проучвания на терена, финансирани от Община Габрово.

2017 ▶

Подготовка и организиране на международен идеен конкурс за изграждане на Център за съвременно изкуство

Водещ приоритет в Стратегията за развитие на културата в община Габрово (2014 – 2024) е развитието на Габрово в сектор визуални изкуства, свързан с превръщането на града в център на съвременното изкуство и обособяването му като привлекателна дестинация за артисти и публики от целия Балкански регион. Привличането на млади автори и публики налага стимулиране на иновативните практики в сектора. Добрият културен мениджмънт в сектора, представянето на качествено културно съдържание на световно равнище, осъществяването на международен обмен на артисти и добрата комуникация на събитията са гаранция за успех в тази сфера. Ключов инструмент в реализирането на поставената цел е създаване на Център за модерно изкуство, който ще има амбицията да бъде сред най-значимите национални проекти в областта на съвременното изкуство. Центърът ще носи името на световноизвестните артисти Кристо и Жан-Клод и ще бъде мултифункционално галерийно пространство, с постоянна експозиция с творби на авторите. Създаването на Центъра предполага освен сериозен финансов ресурс, създаване на основен фонд, представящ творчеството на световноизвестните авангардисти. Действия в тази посока са предприети от Община Габрово, която съхранява 50 бр. автентични постери от осъществени проекти на Кристо и съпругата му Жан-Клод, предоставени на Община Габрово от Стефан Явашев, Анани Явашев и Христо Явашев.

В културната програма на Габрово през 2017, 2018 и 2019 г. са предвидени или вече реализирани и различни инициативи, които постепенно изграждат облика му на модерна културна столица. Такава например е поредицата „Фамилиите“, която

представя творчеството на известни творчески фамилии. Изложбите „Кристо и Жан-Клод. Проекти“ и „Роден в Габрово“, включваща експониране на постерите, документална изложба, представяща живота на Явашеви в Габрово и поредица съпътстващи събития (филми, дискусии, лекции, детски образователни ателиета и др.), които надграждат основната идея и поставят началото на музейна експозиция.

2016 - 2019 ▶

Разработване и реализация на поетапно изграждане на художествено и ефектно осветление по фасади на сгради, зелени зони и паркове, като по този начин се цели превръщане на градската среда в атракция

През 2016 г. по дължина на надградената подпорна стена по ул. „Дунав“, изградена като допълнителен обект в рамките на проект „Интегриран проект за изграждане на привлекателна, достъпна и зелена градска среда на гр. Габрово“, беше изпълнено художествено осветление. С нова коледна украса заблестя Габрово в началото на декември 2017 г.

През 2018 г. продължи разрешаването на зоните с коледна украса. Габрово се сдоби с нова коледна елха. Подменена беше коледната украса на покрива на Общината. Част от макетите в коледния град бяха осветени.

През 2018 г. на новия пешеходен мост над река Янтра беше изпълнено нестандартно художествено осветление. Още с откриването си той се превърна в атрактивно и приятно място за провеждане на различни събития, което привлича младите хора. Художествено осветление беше изпълнено в кръговите кръстовища в града, в парк „Колелото“.

2016 - 2017 ▶

Анализ на наличния сграден фонд, подходящ за културно съдържание и изготвяне на „пътна карта“ за осмисляне и устойчиво управление на наличната собственост

През изминалите години бяха събрани и систематизирани данни за „пътната карта“ на наличния сграден фонд, подходящ за културно съдържание. Систематизираната информация за културната инфраструктура, реда и условията за ползване, станаха публично достояние, чрез административния сайта на Общината и в GIS системата, с цел ефективна информираност на потенциалните ползватели.

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАР И ПРОГРАМА

МЕРКИ

2016 ▶

Създаване на Обществено-консултативен съвет към кмета по въпросите на културата и развитие на творчески инициативи

През 2018 г. продължи диалогът и търсенето на широк обществен дебат по въпросите на културната политика на Общината с културни и образователни институти, неправителствени организации, творчески съюзи, творци и общественици. Сформирани са няколко тематични работни групи. Работна група от общински експерти, директори на културни институти, ръководители на неправителствени организации, които успешно подготвиха кандидатурата на Габрово за членството в мрежата на творческите градове на ЮНЕСКО и продължават да работят заедно. В група се работи и по Програма Култура. Участниците имат възможност да работят заедно и онлайн.

2016 - 2019 ▶

Развитие на културни формати като Карнавал на хумора и сатирата, Международно биенале на хумора и сатирата в изкуствата, международните фестивали „Дни на камерната музика“ и „Смешен филм фест“, Международния панаир на народните занаяти „Етър“ и др.

Основен принцип при реализирането на Културния календар през 2018 г., както и през последните години, беше постигането на качество и иновативност при утвърдените културни формати и създаване на условия за представяне на стойностни събития и творци, които да провокират не само местен интерес, а да привличат публика от областта, региона, страната и чужбина.

Успешно бе осъществено поредното издание на **Международния фестивал на хумора и сатирата, традиционния Габровски карнавал** и съпътстващите го: Биг бенд парад, Национален карнавал-ревю и конкурс за красота на живи котки, Национален детски фестивал „Смехоранчета“, Детски мини карнавал, ателие за артистичен грим, открита сцена на пл. „Възраждане“, зрелищно светлинно 3D мапинг шоу и пиротехнически спектакъл. За нарастващия интерес към събитието и възможностите за развитие на фестивален туризъм, говори ръстът на туристите, посетили града в деня на Карнавала.

Фестивалът на хумора беше широко отразен от национални и специализирани медии. Получихме отново медийното партньорство на БГ радио, което по време на фестивалната седмица имаше ежедневни преки предавания от Габрово и на Списание 8. Карнавалният сайт стана лесно разпознаваем и се превърна в основен инструмент за информация и комуникация на Община Габрово в осъществяване на културните ѝ политики.

За втора поредна година в рамките на карнавалното шествие бе организиран конкурс, с награден фонд 5 000 лева. 12 формации заявиха желание за участие.

Продължи обогатяването на костюмите, инвестира се в направата на нов вид кукли, чието мащабно присъствие даде нов облик на карнавалните картини.

Успешно продължи партньорството на Община Габрово с хотели и заведения за хранене, които бяха брандирани карнавално и се превърнаха в домакини на мобилни изложби и мини-информационни центрове. Продължават усилията за развиване на карнавална индустрия, чрез продажба на карнавални артикули и осъвременени габровски сувенири не само по време на майските празници, а целогодишно на щанда на Туристически информационен център. През 2018 г. за пръв път бяха пуснати в продажба билети за две трибуни със седящи места. Интересът към тях беше огромен.

Логото на Карнавала беше избрано с международен конкурс. Организацията и провеждането на конкурса сами по себе си бяха успешна рекламна кампания на събитието.

Превръщането на Фестивала на хумора в устойчива културно-туристическа индустрия има потенциал, който с целенасочени действия и обединени усилия на общинска администрация, културни институции, неправителствен сектор, представители на туристическия бранш и бизнеса ще развием в следващите години.

Габровският карнавал има свое място на сайта на ЕФФЕ, като носител на лейбъл за качество. Благодарение на това нараства интересът към Габрово и най-мощното му културно събитие от страна на десетки културни организации от различни европейски държави – най-често Италия и Англия. Цялата информация, свързана с Карнавала, е лесна за достъп за фестивалната публика, артисти, артистични организации, ансамбли, оркестри, театри и танцови формации, спонсори и частни компании, медии и публични власти на всяко едно ниво. Международният фестивал на хумора и сатирата в Габрово попада в общоевропейския събитиен календар на Европейската фестивална асоциация.

Мотото на Карнавал 2019 година стана ясно на 11.11. в 11 часа и 11 минути. Габровци отново гласуваха и избраха за свое мото: „Маски горе!“

За втори път Община Габрово организира единствения по рода си **„Карвинг фестивал на смеха“**. Балканското състезание прерастна в световно с гостуването на отбор от Южна Корея, чиито творчески умения впечатлиха силно всички гости на фестивала. Като съпътстващо събитие беше организирана демонстрация на скулптиране с шоколад, със специалното участие на майстор от световна величина, носител на редица престижни награди – британецът Мартин Шифърс.

Зпазихме и доразвихме партньорството си с Институт „Конфуций“, габровци и гости на града имаха възможност да се включат в уъркшоп по китайско рязане на хартия.

Допълнителен акцент в програмата на майските празници стана **захарната изложба „Моето сладко Габрово“**, реализирана в партньорство с ТЕРА МОЛ и със специалното участие на добилата популярност с майсторството си в сладкарската сфера габровка – Мария Озтюрк. Създаденото партньорство през месец май даде резултати и в празничния месец декември, когато габровци имаха възможност да се радват на нова **изложба със захарни скулптури**, наречена **„Моята сладка Коледа“**.

В XVI Международен панаир на традиционните занаяти, организиран от ЕМО „Етър“ през 2018 г. участие взеха 54 майстори от България, 30 майстори от държави от три континента (Азербайджан, Германия, Иран, Латвия, Литва, Русия, Румъния, Сърбия, Украйна, Унгария, ЮАР) и 4 чуждестранни граждани, живеещи в страната. Сред тях за първи път в историята на панаира се включи и представител на българската бесарабска общност в Украйна. За втори път бе уредена Арт Зона, в която се представи съвременен поглед върху традиционните занаяти. Майсторската надпревара за първи път бе по каменоделство. В нея участваха 9 българи от различни краища на страната. За втори пореден път в рамките на Панаира се проведе и младежка секция, но този път с участието само на ученици от специализираната гимназия по каменоделство в с. Кунино. Разработените и разпространени рекламни и информационни продукти за панаира следваха линията на приетата графична идентичност на музея. Панаирът бе посетен от 11 555 души, от които 739 чужденци. Те са с близо две хиляди повече от 2017 г. Във фолклорната програма участваха 380 изпълнители от професионални и самодейни ансамбли и клубове. Музеят предостави сцена и на училищата по изкуствата.

Сериозно достижение през 2018 г. е финализирането на идейните промени на новата графична и визуална идентичност на Етнографския музей на открито „Етър“. Те са създадени от утвърдени на международно ниво специалисти, като включват не само лого, но и много важни послания, изработен специално за музея шрифт, както и всички компоненти, изграждащи облика му. Новата визуална идентичност беше публично представена в Габрово и София.

В края на 2018 г. ЕМО „Етър“ спечели наградата на Министерство на туризма в категория „Духът на България“. Като оценка за цялостната дейност на Музея и за значимостта му като културен институт говори асоциирането му /членството/ в няколко престижни международни организации - ИКОМ (международната организация на музеите), АЕОМ (европейската организация на музеите на открито), СБМ (Сдружение „Български музеи“), Международната фондация „Микеланджело“.

Продължава развитието и утвърждаването на Международния фестивал на илюзионното изкуство „Магична среща Златна котка“, който се организира от сдружение „Куик Хендс Проджект“ и Община Габрово. Събитието се превърна в емблематично не само за града, а и за страната и утвърди Габрово като Балканска столица на магията. Фестивалът се радва на международно признание и авторитет, свидетелство за което е доверието и отзивчивостта за участие на световноизвестни артисти не само от Балканските страни, но и от Япония и САЩ. „Златната Котка“ е включена в календара на събитията на най-голямата световна магична организация International Brotherhood of Magicians (I.B.M.).

В последните години Международният музикален фестивал „Дни на камерната музика“, организиран от Габровски камерен оркестър, успява да разчупи рутината и стереотипите чрез смесване на различни изкуства и музикални жанрове, като запази баланса между музикалните предпочитания на постоянната си публика и в същото време провокира интереса на младите хора – бъдеща публика на фестивала. Освен

фестивална програма в зала, 43-то издание предложи концерти на открито. Интересът към сподобен род събития дава основание за търсене на нови музикални провокации към младата публика и реализиране на по-разнообразна и атрактивна програма. Посещаемостта на концертите по време на фестивалните вечери бележи ръст в сравнение с 2017 г.

Популяризирането на стойностното кино и създаването на положителна нагласа към некомерсиалните филмови продукции у младото поколение, продължихме чрез инициативата „**На кино в зала „Възраждане“**“ с прожекции за възрастни и деца. За девета поредна година Община Габрово, съвместно с „Арт фест“ ЕООД, реализира **кинофестивала София филм фест на път**, а 4-дневната програма даде възможност на ценителите на седмото изкуство да се докоснат до най-добрите български, европейски и световни продукции.

Нови и атрактивни акценти се откриха в кино традициите, които създава Община Габрово, с осъществяването на две партньорства – с Полски институт София и с организаторите на фестивала „**Синелибри**“. В рамките на пет дни през октомври се реализира кино-литературния фестивал „Синелибри“, а през месец ноември Габрово стана домакин на Панорама на съвременното полско кино.

Активна образователна дейност в областта на киноизкуството продължи да развива **Музей „Дом на хумора и сатирата“**, чрез лектории и прожекции, а инициативата „**Лятно кино в парка на смеха**“ привлича все повече публика и се утвърждава като традиционно, чакано и желано събитие.

2017 г. премина с акцент Кристо и Жан-Клод и фамилия Минчеви – цигуларите Минчо и Николай Минчеви. През 2018 г. **инициативата „ФамилииТе“** срещна габровци с Ружка Чаракчиева и книгата, посветена на нейния професионален и личен път – „Дух, талант, проникновение“. Съпътстваща изложба допълни представянето на фамилията Пенчеви – Чаракчиеви в РИМ - Габрово. Инициативата за представянето на известни габровски семейства и родове ще продължи и през 2019 г. с мащабен проект, свързан с друга значима за културния живот фамилия – Солакови.

В културния афиш на Община Габрово за 2018 г. се откроява **джаз-фестивалът „Жълтите павета“**, който за пръв път напусна столицата, за да се реализира в Габрово. Почитателите на джаза имаха шанс да срещнат отблизо световноизвестни музиканти, в двете музикални вечери на фестивала, в който специално участие взе Теодосий Спасов.

Джазовото изкуство имаше и друг свой форум – **Габровски музикални срещи**, които събраха на сцената на зала „Възраждане“ в две последователни музикални вечери едни от най-талантливите млади габровски музиканти. Основен организатор на събитието беше Оркестър Габрово.

Културният афиш на **коледно-новогодишните празници** включваше концерти, театрални постановки, изложби, благотворителни изяви, занимания за децата. С цел гражданите и гостите на града да усетят по-пълноценно празничната атмосфера, чрез създаване на възможност за непосредствено общуване между изпълнители и

публика, една част от програмата беше реализирана на открито. Акцент в събитията беше запалването на светлините на коледната елха на площад „Възраждане“ с участието на аниматори от клуб „Веселящите“ от Русе и концерт на Оркестър Габрово.

Детското коледно градче вече традиционно беше позиционирано на новото си място – в градинката с мечето. За празничното усещане на посетителите спомогна и поставената светеща коледна украса. Част от макетите в градчето са светещи, изработени бяха и нови 3D макети.

Оркестър „Габрово“ представи жанрово разнообразни концерти на площад „Възраждане“, където беше поставена новата коледна елха на Габрово и за пръв път беше организиран коледно-новогодишен базар.

Акцент в програмата бяха инициативите за деца, реализирани от Община Габрово и културните институти: театрални представления, творчески работилнички, училище за коледари и сурвакари в ЕМО „Етьр“, ателиета за изработване на картичи, коледуване, куклени и драматични постановки.

Установените контакти с чуждестранните културни институти в България и съвместната работа даде добри резултати и през 2018 г. Със съдействието на Полски институт бяха осъществени филмови прожекции за младежка и детска аудитория. В партньорство с Чешкия център при засилен интерес премина поредното издание на европейската инициативата „**Нощ на литературата**“ с обособяване на две литературни гнезда.

Активната работа на **РБ „Априлов-Палаузов“** по посока организиране на творчески срещи и представяния на книги не само разнообрази културния календар, но и запълни една празнина от последните години в литературния живот на града. Много известни и утвърдени автори представиха новите си книги в залата за срещи на библиотеката.

Габрово все по-категорично заявява своето присъствие като предпочитана от стойностни трупи и изпълнители сцена. С усилията на Общината и независимия сектор в областта на културния мениджмънт, бяха създадени условия за активен културен и социален живот на местната общност и възможност да се докосне до жанрово разнообразни и качествени културни продукти. В общината бяха реализирани над 80 гостуващи театрални, танцови и музикални спектакъла и над 400 събития на местни културни и образователни институции, професионални и самодейни творески формации.

За почти всички събития в зала, организирани от Общината и общинските творчески формации, беше създадена възможност за предварителна продажба на билети, което да улесни достъпа на публиката до култура. За пръв път за свои събития Община Габрово пушна и електронна продажба на билети чрез онлайн платформата „Тикет ПРО“.

Наред с традиционното популяризиране на събития, чрез печатни рекламни материали (афиши, флаери, дипляни) и прессъобщения в медиите, продължихме да

използваме възможностите, които предоставят рекламно-информационните елементи на спирките (16 бр.). Активно популяризирахме събития и инициативи на лед екраните в града. **Туристически информационен център – Габрово**, ежесечно издаваше събитиен бюлетин, който разпространяваше до културни институти, хотелиери, туроператори, местен бизнес. Широко беше използвано интернет пространството и предимствата на социалните мрежи. За по-големите събития беше търсено медийно партньорство от местни и национални медии.

Продължиха **образователните инициативи** на Габровски камерен оркестър, оркестър „Габрово“, Интерактивен музей на индустрията, Регионален исторически музей, Регионална библиотека „Априлов – Палаузов“, ХГ „Хр. Цокев“, ЕМО „Етьър“, МАИР „Боженци“, Драматичен театър „Рачо Стоянов“ и Държавен куклен театър – Габрово и активната работа с деца и младежи, за приобщаване към различните видове изкуства и традиции.

Продължават **летните занимания** като част от изпълнението на хоризонталните политики, заложи в Стратегията за култура 2014-2024 на Община Габрово. Образованието в сферата на изкуството и културата е приоритетна област, чиито основни насоки целят запознаване и въвличане на всички социални групи в община Габрово в актуалните за България и света културни процеси. Община Габрово стимулира както професионалното образование и допълнителна квалификация, така и неформалните образователни практики в посока на повишаване на културната информираност, формиране на публики, а чрез лятната занималня конкретно се стимулират и връзките между учебните заведения и културните институти.

Община Габрово и голяма част от културните институции в града активно работиха с **младежи доброволци**, като най-активни в това отношение традиционно остават РБ „Априлов - Палаузов“. Засилва се участието и на Център за работа с доброволци към Община Габрово и се утвърждават партньорските отношения с Младежки съвет по наркотични вещества. Младите хора не само участваха в дейности по популяризиране, организиране и провеждане на събития и кампании, а сами инициираха и реализираха събития, разнообразяващи и обогатяващи културния продукт на институциите. Приобщаването на доброволците и включването им като участници в събитийния живот на общината играе важна роля за повишаване на общата им култура и естетическите им критерии, създава положителни нагласи към стойностните културни продукти, възпитава у тях чувство на отговорност и стимулира активното им отношение към случващото се в града.

2016 - 2019 ▶

Подкрепа за създаване на нови културни формати и продукти, които да се провеждат на територията на община Габрово, които надхвърлят границите на Габрово по значимост и привличане на интерес и гарантират преки и косвени икономически ползи за общността

В изпълнение на целите през месец август отново бяха реализирани творчески и образователни резиденции. Драматурзи, архитекти, художници, графични

дизайнери, млади предприемачи твориха, трупяха знания, обмениха опит и идеи сред възрожденския колорит на Архитектурно-исторически резерват „Боженци“ и Етнографски музей на открито „Етър“.

В партньорство с Регионално сдружение на общините „Централна Стара планина“ и ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, Музеят на архитектурно-исторически резерват „Боженци“ за поредна година реализира проекта **„Стъклена плетеница“**. Инициативата се утвърждава и развива. Към традиционните ателиета за художествена обработка и рисуване върху стъкло, бяха организирани и детски кътове. В резервата се проведеха и Втори национален и Първи Международен летен лагер **„Предприемачът като откривател“**. Организиран от Община Габрово, ОИЦ-Габрово и фондация „Бауерзак“.

ЕМО „Етър“ и неправителствената организация „МЕЩРА“ за трета година успешно реализираха програмата **„В света на старопланинската архитектура“**, включваща лекции и усвояване на специфични строителни техники, а КЕВИС 3 – Симпозиум за лендарт и кинетично изкуство и през тази година събра автори, които представиха своите творби в изложба на открито.

МАИР „Боженци“ и ЕМО „Етър“ се включиха и в поредното издание на международната инициатива **Европейски дни на художествените занаяти**, организирана от Регионално сдружение на общините „Централна Стара планина“.

2017 ▶

Организиране и провеждане на културно събитие/борса, в партньорство с местни и национални организации и институции, което предоставя платформа за представяне на нови културни продукти, намиране и търсене на полезни контакти и реализиране на сделки и др. Предоставяне на възможност за дискусии и презентации на ключови експерти в сферата на културните индустрии и политики от страната и чужбина.

Борсата беше проведена веднъж и беше разпозната като успешно събитие, което има голям потенциал. Основният организатор и партньор на Община Габрово в това начинание вече не е действаща организация. В момента общината не разполага с финансовия ресурс да продължи събитието, но то остава сред приоритетните идеи, за които се търсят начини за реализация.

2016 - 2019 ▶

Развитие на Програма Култура

Програма култура се нарежда сред най-успешните инициативи на Община Габрово. Градим я от 2011 година в партньорство и диалог с участниците в нея. В края на 2017 г. Община Габрово откри процедура за Първа конкурсна сесия по Програма Култура за съфинансиране на проекти за 2018 година.

Приоритет на програмата бяха инициативи и прояви, които дават видимост и са с принос към значимите за страната и общината ни събития: включването на Габрово в мрежата на ЮНЕСКО „Творчески градове“, Българското председателство на Съвета на Европейския съюз, Европейската година на културното наследство.

Приоритетът целеше да осигури възможност на творците и гражданите: чрез творчески идеи, подходи и интерпретации, включително по темите, свързани с общочовешките ценности, да представят постиженията, таланта и новаторските търсения, местната културна специфика и идентичност като част от европейската и световна култура и културно наследство.

В проведената конкурсна сесия постъпиха 11 проектни предложения, десет от тях бяха одобрени за съфинансиране. Чрез Програма Култура на Община Габрово бяха реализирани проектите: „Назад по калдъръмените улици“ на ДТ „Рачо Стоянов“, „Красотата на габровската сокайна шевица“ на РИМ – Габрово, Лятна международна академия за драматургично писане 2018 „Дигитално село“ на МАИР „Боженци“, Международен фестивал за градски изкуства и щастие „6 Fest“ на Сдружение „Обществен комитет Васил Левски“, „Габровските шеги – нов живот“ на „Бокс Вижън“ ЕООД, Семейен фестивал „Читирите стихии“ – „Елмазови“ ООД, Съботни Евъргрийни – НЧ „Будителите 2017“, „Стряха над Янтра“ – РБ „Априлов-Палаузов“, Тодор Цонев – ретроспективна изложба – МДХС и „Островът на съкровищата, изпълнен от „Малка театрална компания“. Изплатените средства по Програма Култура са на обща стойност 97 281 лева.

Според действащия правилник, в края на 2018 г. бе открита процедура за Първа конкурсна сесия по Програма Култура за съфинансиране на проекти за 2019 година.

2016 - 2019 ▶

Реализиране на проекти в сферата на културните прояви в партньорство с местни и чуждестранни партньори /различни европейски програми, собствен и държавен бюджет, финансов инженеринг/

В средата на месец юни 2017 г. Габрово влезе в надпреварата за включване в **мрежата на творческите градове на ЮНЕСКО**. В края на годината той беше обявен за град на занаятите и фолклорното изкуство и така Габрово стана вторият български град, след София, чиито културен потенциал е оценен много високо от световната организация.

Като член на мрежата Габрово разписа 4-годишен план с инициативи от творческите области на мрежата – занаяти и фолклорни изкуства, дизайн, кино, гастрономия, медийни изкуства и музика. Планирано е участието на организации от публичния и частния сектор, професионални сдружения, образователни и културни институции, гражданското общество. Дейностите са насочени към постигане целите на мрежата чрез засилване ролята на културата и творчеството за устойчиво градско развитие.

Във връзка с Европейската година на културното наследство и обявяването на Габрово за Творчески град на занаятите и фолклорното изкуство на ЮНЕСКО, в РИМ - Габрово бяха експонирани няколко изложби. За пръв път музеят получи голям брой конфискувани археологически находки от Министерството на финансите и ги представи в изложбата „Спасени реликви“. Недвижимото археологическо културно наследство на област Габрово беше популяризирано в месечна серия представяния в медиите.

По повод 135-годишнината на музейното дело в Габрово и обявяването на Габрово за Творчески град на занаятите и фолклорното изкуство на Юнеско, беше организирана от Община-Габрово, РИМ-Габрово, ИИИ - БАН и ЕМО „Етър“ национална научна конференция “Развитието на занаятите и индустрията в България през XIX-XXI в.”, която РИМ възнамерява да превърне в ежегодна. Традиционната пета национална научна конференция, съвместно с ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий”, на тема „Старопланинският регион – минало, настояще, перспективи. Развитие на културния туризъм” има за резултат том пети на Годишника на РИМ - Габрово.

РИМ - Габрово участва в лятна академия, организирана от Община Габрово с деца от първи до четвърти клас, с участието на 379 ученици; осъществи 30 ателиета за работа с деца. Музеят участва със свой специалист в изпълнението на проект BG05M20P001-3.001-0044-C01 „Интеграционни мерки за повишаване училищната готовност на децата в община Габрово“.

2016 - 2017 ▶

Активно участие в международната мрежа за култура AGENDA 21 – принос към засилване и ефективността на между ключови участници в провеждане на политика в сферата на културата, както и постигане на максимални ползи за местните общности в социален и икономически аспект

През 2017 г. беше изработена работна програма, на базата на предварителен анализ върху силни и слаби страни в културния живот и културните политики на община Габрово. През 2017 г. като Пилотен град на културата Габрово бе избран от Френската асоциация на градовете за културно наследство (<http://www.sites-cites.fr/>) като един от участниците в Европейско проучване за ревitalизация на градове с културно наследство. Същата година Висшето училище по архитектурата Ла Вилет в Париж (Франция) избра община Габрово, като Пилотен град на културата, за провеждане на годишната практика със свои студенти. Те разработиха проектни предложения, които бяха представени на събитие в Париж на 2 февруари 2018 г.

През 2018 г. работата продължи като се спазваше основният принцип при осъществяване на идеята и инициативите на Пилотните градове - работата в общност, намирането на общи цели и обединяването на ресурси и умения в конкретни програми и проекти, избиране на партньорски градове, с които да се осъществяват работни визити на място, да се обменят практики и реализират проекти. Габрово осъществи партньорство с румънския град Тимишоара, който е избран за Европейска столица на културата през 2021 г., град с успешни модели в областта на културната политика. През 2019 г. градът ни също ще е домакин по програмата и ще посрещне град-участник от мрежата.

2016 - 2017 ▶

Разработване на концепция за маркетиране на Габрово като гостоприемно място за творци /резиденции, копродукции, подготовка на спектакли и др./ и привлекателно за туристи и посетители, благодарение на богат и интересен културен продукт

Знаково събитие през 2017 г. беше изборът на Габрово от Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) за творчески град на занаятите и фолклорното изкуство. Това събитие само по себе си представя ясно посоката за развитие на креативни форми за туризъм, а Габрово като дестинация, гостопримна за творци и туристи, търсещи творчески занимания.

Влиянието на признанието от ЮНЕСКО вече се усеща в културните продукти на града – създадени или подкрепени от Община Габрово. Важен аспект в работата е съчетаването на традиция и модерно. През 2018 г. МАИР „Боженци“ продължи да се утвърждава като място за провеждане на международни и национални творчески резиденции: „Работилница по шрифтов дизайн“, организирана от Дизайн студио „Редизайн“; Национален летен лагер „Предприемачът като откривател“ и Международен летен лагер „Предприемачът като откривател“, организирани от Община Габрово, ОИЦ – Габрово и фондация „Бауерзак“.

2016 - 2019 ▶

Използване на съвременни IT/GIS решения и приложения за популяризиране на културния продукт на Габрово – приложения за smart телефони и др.

Продължава работата на културните институции по дигитализация на фондовите единици и използването на съвременните технологии за социализацията на културното наследство. Европейската година на културното наследство - 2018, беше допълнителен стимул да се покаже как цифровите инструменти могат да разширят достъпа до културните ценности, съхранявани в музеи, библиотеки и архиви.

Разработена беше мобилна версия на сайта на Регионалната библиотека, мобилни версии на платформата „Изрезки от миналото“ и на виртуалните изложби.

Музей „Дом на хумора и сатирата“ е домакин на Gabrovo Game Jam, част от най-големия хакатон за разработка на компютърни игри в света – GlobalGameJam. Gabrovo Game Jam събира заедно любители на компютърни и настолни игри, програмисти, писатели, аниматори и художници, а включването на сюжети и персонажи, близки до Габрово и габровци – находчиви и пестеливи, предприемчиви, с много чувство за хумор, както и присъствието на отличителния символ на града - котката или други персонажи и образи от габровските шеги, носят допълнителни бонус точки на отборите.

2016 - 2019 ▶

Развитие на GIS слоя за културни и туристически цели с възможност за използване през smart телефони

Систематизираните данни за културната инфраструктура, реда и условията за ползване на зали, станаха публични в административния сайт на Общината и в GIS слоя, който беше допълнен от информация за паметници, културни институции и туристическите обекти. Ще продължи актуализацията на маршрути и друга полезна информация за туристите и гражданите на Габрово.

2016 - 2018 ▶

Развитие на общинско радио Габрово с изпълнение на мерки за постепенно преминаване към ефирно излъчване на програмата на медията

През 2017 г. с цел увеличаване възможностите за достъп до програмата на медията беше създадена възможност за онлайн излъчване на програмата на Общинско радио – Габрово чрез официалната електронна страница на Община Габрово. Съвместно с радио „Бумеранг“ стартира рубриката „Часът на Габрово“, която беше излъчвана три пъти седмично и представяше актуална информация по различни теми, свързани с дейности и инициативи на Община Габрово.

Радио рубриката „Часът на Габрово“ продължи излъчванията си успешно през 2018 г., четири пъти седмично с трима водещи. Планирано е през 2019 г. рубриката да бъде излъчвана всеки делничен ден.

ИЗВОД

Община Габрово утвърди присъствието си в мрежата Творчески градове на ЮНЕСКО в областта на занаятите и фолклорните изкуства. Бяха реализирани редица събития, посветени на членството в мрежата. Представители на Община Габрово участваха в работни срещи на организацията в Южна Корея, осъществени са нови контакти и набелязани дейности в партньорство с други творчески градове. В края на месец декември 2018 г. беше стартирана конкурсна процедура за избор на лого на Габрово като Творчески град на ЮНЕСКО. Продължена беше политиката за подкрепа и насърчаване на създаването на стойностни културни продукти, децентрализация на културния живот, привличане на нови публики, чрез предоставяне на финансов ресурс по Програма Култура. Продължи диалогът и търсенето на широк обществен дебат по въпросите на културната политика на Общината с културни и образователни институти, неправителствени организации, творчески съюзи, индивидуални творци и други заинтересовани страни.

ТУРИЗЪМ

Общият брой туристи, пренощували на територията на община Габрово през 2018 г. /според подадените справки-декларации до м. ноември/ е 48 000, а общият брой нощувки, за отчетния период е 99 259. Сравнително се запазват нивата спрямо миналата година. Продължава да се увеличава броят на пътуващите самостоятелно туристи или т.н. неорганизирани групи.

През 2018 г. общо 304 202 туристи са посетили музеите на територията на Община Габрово. Наблюдава се ръст от 1.57 % в посещенията спрямо 2017 г. Има лек спад на българските туристи, но имаме увеличение на чуждестранните туристи с 12.26 %.

Общо (платени и безплатни)	2018			2017			% 2018 / 2017
	българи	чужденци	Общо	българи	чужденци	Общо	
МАИР „Боженци“	8 781	330	9 111	6 820	339	7 159	27,27%
Музей „Дом на хумора и сатирата“	37 093	2 581	39 674	36 546	1 167	37 713	5,20%
ЕМО „Етър“	178 465	28 191	206 656	180 383	24 454	204 837	0,89%
Интерактивен музей на индустрията	5 987	329	6 316	8 081	392	8 473	-25,46%
Национален музей на образованието	18 149	233	18 382	18 480	159	18 639	-1,38%
Народна астрономическа обсерватория и	10 662		10 662	10 006	0	10 006	9,11%

планетариум (ЦЛР)							
Регионален исторически музей с Дечкова къща	12 360	785	13 145	12 554	114	12 668	3,77%
	234 404	30 144	304 202	272 870	26 625	299 495	1,57%

МЕРКИ

2016 - 2019 ▶

Засилване ролята на Консултативен съвет по туризъм и превръщането му в активен фактор за развитие на туризма в община Габрово

През януари 2018 г. на свое заседание Консултативният съвет обсъди и прие Програма за развитие на туризма на територията на община Габрово за 2018 г., гласувана и приета на Общински съвет, с Решение № 4/25.01.2018 г.

Във връзка с установени преговори за партньорство в областта на туризма между общините Габрово, Трявна, Дряново и Севлиево през 2018 г. бе подписано Споразумение №3/01.02.2018 г. Съгласно същото е определен и регулярно свикван Регионален Консултативен съвет, чиято основна функция е свързана със съблюдаване и съгласуване на качествено изпълнение на дейностите, заложените в Споразумението, а така също и допълващи и подпомагащи функции към работата на общинския Консултативен съвет по въпросите на туризма. Паралелно с това, през 2018 г. бе свикван и експертен съвет от представители на общините Габрово, Трявна, Дряново и Севлиево, което продължи съвместната ни работа в мрежа.

2016 - 2019 ▶

Провеждане на активна кампания за популяризиране на Габрово като привлекателно място за отдих и забавления, като дестинация за културен, природен/планински, религиозен, спортен, фестивален, велосипеден, приключенски и други видове туризъм

През 2017 г. бяха положени усилия за по-доброто позициониране на Габрово като туристическа дестинация чрез привличане на туроператори, участия в изложения и форуми по туризъм, поддържане на туристически информационен портал: www.visit.gabrovo.bg, www.gocenter.bg, организиране на бизнес срещи с местните представители на туристическия бранш, публикации и други. Община

Габрово спечели Националния конкурс за „Община с най-добра маркетингова политика за 2017“, организиран от АБТТА (Асоциацията на българските туроператори и турагенти).

През 2018 г. Община Габрово продължи участието си в Европейска мрежа на регионите за устойчив и конкурентноспособен туризъм NECSTouR, чрез рекламиране на дестинацията.

Като член на международната мрежа за туризъм и инвестиции New Destination www.newdestinationsnetwork.com Габрово присъства като дестинация целогодишно с банер и информация в сайта и блога на организацията.

През 2018 г. продължиха усилията за промотиране на Габрово като атрактивна туристическа дестинация чрез привличане на туроператори, участия в национални и регионални туристически изложения и форуми. Продължи поддържането на туристическия информационен портал на Община Габрово: www.visit.gabrovo.bg и регионалния: www.gocenter.bg, а така също и публикации в чуждестранни туристически платформи.

Оценен е приносът на Община Габрово в развитието на туризма на национално ниво. ЕМО „Етър“ спечели Първа награда в категория „Духът на България“ в третото издание на Годишните награди в туризма, връчвани от Министерство на туризма.

Важен фокус в представянето на Габрово като привлекателно място за туризъм през 2018 г. бе активната работа и взаимодействие с международни туроператори и туристически агенти, на провеля се през м. март Форум за Креативен туризъм, събитие, което постави на фокус една от най-динамичните и развиващи се форми на устойчив туризъм, свързваща местните традиционни ресурси и творчески потенциал на населението, с новите очаквания на съвременния турист. В световен мащаб на преден план в туристическата индустрия все по-често стои преживяването, а туристите все по-често биват наричани пътешественици, които искат да опознаят, преживеят, сътворят с ръцете си, научат, усетят, вкусат.

Работи се по налагането и популяризирането на Габрово като творчески град на занаятите и фолклорното изкуство, част от Мрежата от творчески градове към ЮНЕСКО. Факт, който сам по себе си ясно очертава посоката за развитие на креативни форми за туризъм и определящ Габрово, като дестинация, гостоприемна за творци и туристи, търсещи творчески активности.

В периода 27 август – 29 септември 2018 г. беше осъществена рекламна билборд кампания, с разполагане на 7 билборда на ключови места в градовете Велико Търново, Стара Загора, Бургас, автомагистралите Хемус и Тракия, чрез която бяха популяризирани значими културни събития – Музикален Фестивал „Жълтите павета“ и XVI Международен панаир на традиционните занаяти, провеждан ежегодно в ЕМО „Етър“.

Сътрудничеството между Общините Габрово, Трявна, Севлиево и Дряново, регламентирано със Споразумение № 3/01.02.2018 г. даде възможност за

осъществяване на съвместни рекламни и маркетингови дейности за района. Четирите общини участваха с общ представителен щанд на Международната туристическа борса „Ваканция Холидей и Спа Експо“, която се проведе в периода 14-16 февруари 2018 г. Габрово беше представен с креативен щанд, на който се промотираше членството ни към Мрежата от творчески градове на ЮНЕСКО. Второто участие беше във Велико Търново по време на Международното туристическо изложение „Културен туризъм“. Събитието беше първият специализиран форум за популяризиране на културния туризъм и неговото значение за България като туристическа дестинация. Участие беше осъществено в бизнес срещи на място и в представянето на туристическия потенциал на региона и обмяна на добри практики.

2016 - 2019 ▶

Подкрепа за организиране и провеждане на национални и международни събития /спортни, музикални, екологични и др./, с цел привличане на туристи и посетители

През 2017 г. ТИЦ – Габрово беше организатор на следните събития: информационна среща-семинар за собственици и управители на хотели от област Габрово – месец март; информационен тур за туроператори - 1-3 април; XVII Годишна среща на АБТТА /Асоциация на българските туроператори и турагенти/ - 23-25 юни; семинар за собствениците на места за настаняване на територията на община Габрово - 12 септември.

През 2018 г. Туристически информационен център участва в организирането на форум за креативен туризъм, който се случи в рамките на информационния тур Bulgaria Creative, организиран от Община Габрово, в партньорство с Общините София, Пловдив, Велико Търново, Троян и Министерство на туризма.

- ✓ Някои основни събития през 2018 г., даващи отражение върху туристическата активност и разнообразяването на местния туристически продукт, добри практики, дейности и акценти:

Международен фестивал на илюзионното изкуство Магична среща „Златна котка“ 7 24 - 25 март 2018;

Европейски дни на художествените занаяти, 31 март – 1 април 2018 г., МАИР Боженци;

Международен карвинг фестивал на смеха, 20 май;

Международен фестивал на хумора и сатирата, чиято кулминация е традиционният Габровски карнавал, 19 май;

„Четирите стихии“ – Семейният Фестивал, 2 юни, МАИР Боженци;

32 Национален детски пленер „Сбъдната приказка“, 4-8 юни МАИР Боженци;

Лятна международна академия за драматургично писане, 19-29 юли; МАИР „Боженци“;

Концерт на Теодосий Спасов и Влатко Стефановски, 28 юли, МАИР „Боженци“;

„В света на старопланинската архитектура“, в партньорство със Сдружение „Мещра – традиционни знания и занаяти“, образователна програма, ЕМО „Етър“, 10-12 август;

„Стъклена плетеница“ (творчески работилници по витраж, рисуване и гравирание върху стъкло), 25-26 август, МАИР „Боженци“;

КЕВИС - Арт симпозиум за лендарт и кинетично изкуство, 23-29 юли, ЕМО „Етър“;

XVI Международен панаир на традиционните занаяти, 6 - 9 септември, ЕМО „Етър“;

Празник на „Габровския шоколад“, 22-23 септември, ЕМО „Етър“;

Gabrovo Innovation Camp, 4-6 октомври;

Музикален Фестивал „Жълтите павета“ в Габрово, 6-7 октомври.

- ✓ Спортен туризъм - за поредна година Община Габрово беше домакин на престижни национални и международни първенства, турнири, лагери, привлекли многобройни участници:

X-ти Регионален полуфинал на Каменица Фен Купа 2018;

„Yamaha Motocross Cup Ябълка 2018“ - проведен за първи път в България на мотополигон „Ябълка“ - 1 и 2 септември;

III-ти Международен баскетболен лагер, организиран с подкрепата на Община Габрово - от 7 до 22 юли;

Масщабна хандбална проява, обхванала над 230 състезатели, тренъори и деятели на спорта;

„Forest of fear 2018“ - част от републиканския шампионат по ендуро - надпревара, организирана за поредна година от местния клуб „Екстрейм Рейсинг“, в която участваха над 150 пилоти от всички класове;

Държавно първенство по стрелба с лък на закрито, с участието на близо 120 състезатели от цялата страна, както и над 14 други значими спортни събития, привлекли многобройни участници.

2016 - 2019 ▶

Засилване на сътрудничество с национални и чуждестранни туроператори, с цел привличане на туристи, които да прекарват повече време на територията на общината, като по този начин се създават ползи и за местната икономика.

Разработване и предлагане на тематични маршрути за различни целеви групи туристи, подходящи в различните сезони /Туристически информационен център/; организиране на журналистически турове и турове за туроператори

През 2018 г. бяха положени усилия за по-доброто позициониране на Габрово като туристическа дестинация чрез привличане на международни туроператори и журналисти и включване на местни туристически продукти в техните предложения.

През м. март се състоя форум за креативен туризъм, който събра експерти от различни страни в областта на креативния туризъм, които представиха успешни

практики и подходи, за това как творческото мислене се използва като туристически ресурс и двигател за развитие, как локалните традиции и занаяти могат да бъдат иновация в областта на туризма, как да промотираме креативен продукт и дестинация. На Форума присъстваха представители на престижни организации: Международната мрежа за креативен туризъм, Асоциацията за индустриален туризъм (Испания), ТЕАТА (Тайландската асоциация за екологичен и приключенски туризъм), Нови дестинации (Международна мрежа за туризъм и бизнес), журналисти и блогъри.

В периода 29 - 31 октомври 2018 г. Община Габрово участва в организираната от Асоциация на българските туроператори и туристически агенти Шеста работна среща между бизнеса и местната власт, която се проведе в гр. Кюстендил. На срещата, която премина под мотото: „Сътрудничеството между общественя и частния сектор – платформа за устойчиво туристическо развитие“, Община Габрово имаше възможността да представи пред присъстващите туроператори и делегати с презентация на местния туристически продукт и щанд с информационни материали.

Обединени от обща кауза - превръщане на България в конкурентноспособна целогодишна международна туристическа дестинация, във форума взеха участие близо 120 делегати - представители на общински туристически администрации, туристически агенции, местни доставчици на туристически услуги, висши образователни институции, медийни партньори на АБТТА.

2016 - 2019 ▶

Участие на Община Габрово в международни, регионални и национални форуми, борси и изложения

През 2017 г. Община Габрово участва в следните туристически събития: София Експо, Ваканция и СПА - 15-17 февруари; Годишна среща на АБТТА - 23-25 юни, Габрово; Международна среща туризъм, Пловдив – 4 - 7 октомври; Срещи на местните власти и бизнеса, АБТТА - 23-25 октомври; Международно туристическо изложение ТТТ Букурещ – 16 - 19 ноември; Генерална среща на NECStoUR, Севиля, Испания.

През 2018 г. Община Габрово участва в следните туристически събития:

- ✓ Международна туристическа борса „Ваканция Холидей и Спа Експо“, 14-16 февруари;
- ✓ Международното туристическо изложение „Културен туризъм“, В. Търново, 19-21 април;
- ✓ Шеста работна среща между бизнеса и местната власт – АБТТА, 29-31 октомври, Кюстендил.

2016 - 2019 ▶

Развитие на Туристически информационен център - Габрово като ключово информационно и координационно звено за устойчиво развитие на туризъм /провеждане на кампании, специализирани обучения за хотелиери и ресторантьори;

на кмета на община Габрово

разработване на идеи за пакет от рекламни материали (аудио, видео, интернет и др.), реклама на Габрово в други градове, продажба на сувенири и др./

През 2017 г. Туристическият информационен център работи активно за осъществяване на предвидени дейности в посока реклама и маркетинг на дестинация Габрово.

През 2018 г. Туристическият информационен център продължи активната си работа в посока реклама и маркетинг на дестинация Габрово:

- ✓ Екипът на ТИЦ-Габрово поддържаше официалния туристически портал на Община Габрово www.visit.gabrovo.bg, както и регионалния туристически сайт: www.gocenter.bg;
- ✓ Всеки месец беше изготвян събитийен календар, изпращан като електронен бюлетин до всички заинтересовани страни. Заедно с това календарът беше публикуван на туристическия сайт;
- ✓ Разработване на дизайн за рекламни материали, бюлетини, плакати и др.;
- ✓ Оказване на логистично съдействие на туроператори, включително при съставяне на пакетните им предложения;
- ✓ Оказване на съдействие за осъществяване на връзка с други туристически информационни центрове в страната за разпространяването на рекламни материали, популяризиращи културни събития в града;
- ✓ Осъществяване на работни срещи със собственици на места за настаняване и оказване на необходимо съдействие;
- ✓ Организиране на рекламни-информационни кампании чрез участия с представителни щандове в национални туристически изложения;
- ✓ Продажба на сувенири.

През 2018 г. в ТИЦ - Габрово започна продажба на билети за събития от културния календар на Общината, което предполага постепенното му превръщане в разпознаваем билетен център.

2016 - 2019 ▶

Популяризиране на Узана като място за природен, спортен, фестивален и приключенски туризъм, посредством подкрепа за организиране на различни събития през цялата година.

Формиране на устойчиво партньорство с фондация Биоразнообразие, с цел развитие на детски и младежки инициативи в детската природна академия, създадена в Посетителски информационен център Узана.

През 2017 г. местността Узана беше представяна на всички туристически форуми и събития, където Община Габрово участваше. Фондация „Биоразнообразие“, в партньорство с Община Габрово, продължиха да развиват Детската природна академия „Узана“ в рамките на проект „За Балкана и хората“, финансиран от

Българо-швейцарската програма за сътрудничество, приключил през септември 2017 г.

Местността Узана традиционно е представяна на всички туристически форуми и събития, в които Община Габрово участва през годините.

Детската природна академия „Узана“ активно работеше с деца и младежи през 2016-2017 г., като посетителите на програмите и събитията бяха около 2 100. През 2018 г. заниманията бяха фокусирани в работата с деца в предучилищна възраст от две детски градини в Габрово.

През 2018 г. беше учредена Фондация „Узана“ със статут на юридическо лице с нестопанска цел. Нейната основна задача ще бъде оказване на съдействие за развитие на местността и прилежащия ѝ район, като дестинация за природен и екологичен туризъм. Дейността ѝ ще включва разработването и изпълнението на природозащитни и образователни проекти и програми, организирането на различни събития, развиването на познавателен и алтернативен туризъм, маркетингови и рекламни дейности за увеличаване на интереса към местността Узана, участие в изложения, поддръжка на онлайн платформа, представяща местността и възможностите, които предоставя.

2016 - 2019 ▶

Разработване на туристически GIS слой с нанасяне на актуална информация за наличните туристически обекти на територията на общината, както и приложения за smart телефони, предлагащи разнообразна и полезна информация за туристи /маршрути, събития и др./

През 2016 г. започна разработката на ГИС приложение в сектор туризъм, което ще предоставя информация за забележителности, културни маршрути, екопътеки и места за настаняване.

Активиран беше туристическият GIS слой, който съдържа богата информация за туристическите обекти в града. Допълването и обновяването му е непрекъснат процес.

Поддържаният от експертите на ТИЦ-Габрово туристически портал www.gocenter.bg е и мобилно приложение, което може да бъде изтеглено безплатно. В него има актуална информация за забележителности, събития, както и разработени маршрути за целия регион.

През 2018 г. Община Габрово за първи път създаде мобилно приложение за Карнавала и фестивала на хумора и сатирата. Чрез него потребителите можеха да следят новини и събития, да разглеждат галерии със снимки. Приложението имаше карта с локациите на различни инициативи, определяше местоположението на потребителите и им предлагаше събития, които са близо до тях.

ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

2016 - 2018 ▶

Подготовка и реализиране на интегриран проект за развитие на местност Градище с подкрепата на ОП „Региони в растеж“

Променен беше статутът в частта граници и режими за опазване на недвижимата културна ценност „Късноантична и ранновизантийска крепост“ в местността Градище. През 2017 г. археологическите разкопки бяха възобновени успешно. Според резултатите от проведените проучвания, селището не е било само крепост с отбранително-охранителен характер. Там са намерени находки като монети, работилници и елементи, подсказващи обработката на желязо и стъкло, които дават основание да се счита, че става дума за укрепено селище от градски тип с гъсто застрояване и добре оформени улици.

ИЗВОД

През 2018 г. продължи популяризирането на Габрово като атрактивна туристическа дестинация. Габрово получи признанието и бе определен за Креативна дестинация от Международната Мрежа за Креативен туризъм, което даде шанс на града ни да се включи като член в Организацията. Креативният туризъм е изключително удачна форма за община Габрово, предимно ориентирана към малки и средни туристически групи и семейства.

ПРЕДСТОИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА:

2017 ▶

Подобряване на условията за паркиране в ЕМО „Етьр“

2017 ▶

Концесиониране на част от къщите за гости в Боженци

2016 - 2017 ▶

Привличане на инвеститор/и за изграждане/модернизиране на хотел, който отговаря на изисквания за провеждане на международни събития и привличане на туристи от цял свят /4 или 5 звезди/

2016 - 2019 ▶

Подобряване на инфраструктурата в МАИР „Боженци“

2016 - 2019 ▶

Развитие на Узана чрез поетапно реализиране на Подробния устройствен план за курортния комплекс – развитие на публичната инфраструктура в местността /довеждане на вода, изграждане на комуникации и др./; привличане на инвеститори; поетапно реализиране на имоти в местността

ИНФРАСТРУКТУРА, ГРАДОУСТРОЙСТВО, БЛАГОУСТРОЯВАНЕ

ЧИСТА, ЗЕЛЕНА И ЕКОЛОГИЧНА СРЕДА В ГРАДА И СЕЛАТА

МЕРКИ

2017 - 2019 ▶

Подобряване на екологичната инфраструктура посредством инвестиции в сектор води и отпадъци:

- ▶ Подобряване на ВиК инфраструктурата в крайни квартали на града /кв. Борово, Велчевци, Славовци, Чехлевци, Русевци, Войново/;
- ▶ Изграждане на водопровод на селата в посока Севлиево и свързването им с яз. Христо Смирненски;

През 2018 г. беше подписано споразумение № РД-02-30-18 от 24.04.2018 г. между МРРБ и Община Габрово за втори етап на изпълнение на обект „Реконструкция на съществуващ водопровод за захранване на населените места: кв. Войново, с. Поповци, с. Рачевци, с. Гергини, с. Янковци, мах. Николчевци, мах. Божковци, с. Стоевци, с. Михайловци, с. Райновци, с. Новаковци, с. Враниловци, с. Драгановци, с. Смиловци, с. Драгиевци и с. Гъбене” на стойност 900 хил.лв. /първият етап, на стойност 500 хил. лв., беше приключен през 2017 г. / В рамките на осигурения финансов ресурс беше изпълнено трасето на главния водопроводен клон, заедно с всички съпътстващи го съоръжения.

На 28.12.2018 г. беше подписано допълнително споразумение между МРРБ и Община Габрово за изпълнение на трети, последен етап на обекта, с финансов ресурс в размер на 104 918 лв. Обектът ще бъде завършен в рамките на 2019 г.

- ▶ Инвестиции в допълнителни инсталации за разделно събиране и оползотворяване на отпадъците в Регионално депо за управление на неопасни отпадъци;

През периода 2015г. – 2016 г., за нуждите на Регионално депо за неопасни отпадъци – Габрово са направени инвестиции, които не са пряко свързани с разделното събиране на отпадъците, но имат отношение за нормалното функциониране на изградената система за управлението им. Общата стойност на направените инвестиции е в размер на 150 033.00 лева без ДДС. През 2017 г. бяха изпълнени следните дейности: монтирана автоматична система за отопление на тръбопроводите в модулната пречиствателна станция за отпадни води; с мобилна роторна трошачно-сортировъчна инсталация са третирани 347.13 тона строителни отпадъци, съхранявани на площадката; доизграждане на газоотвеждащата система; закупен преносим газ анализатор; подобрен беше производственият процес на компостиращата инсталация; приложен беше

иновативен метод - третиране на експериментална площ с препарат Биолойф, с цел увеличаване свободния капацитет на I-ви регионален участък.

През 2018 г., екип от Екологично сдружение „ЗА ЗЕМЯТА“ ЕИК 12202505, извърши морфологичен анализ на отпадъците, постъпващи в I-ви регионален участък на Регионално депо за неопасни отпадъци – Габрово. Като резултат от анализите е изготвен подробен доклад, в който беше описан подробно съставът на депонирания отпадък - по вид и количество.

Съгласно условията по КР № 157-Н1/2011г. през отчетната година на Регионално депо за неопасни отпадъци беше извършено пробонабиране и лабораторен анализ (мониторинг) на повърхностни води, подземни води, инфилтрат и отпадъчни води, почви и шум от акредитирана лаборатория към ЕКО-КОНСУЛТ –ИНЖЕНЕРИНГ ООД, ЕИК 102222771. Резултатите от анализите на пробите доказаха, че не се надвишават индивидуалните емисионни ограничения на показателите.

От лабораторията към Регионалното депо, чрез газанализатор бяха извършени собствени периодични измервания (СПИ) на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове, изпускани от изходите на газовите кладенци (CH₄; CO₂; O₂; H₂S; H₂) – няма превишения на концентрациите.

Извършени бяха анализи на смесения поток отпадъчни води: производствени води (от измиване на съоръжения – сметовозни автомобили, контейнери, отпадъчни води от дезинфекционен трап, отпадъчни води от компостиращата инсталация), инфилтратни води от тялото на депото, битово-фекални от Административно-битовата сграда, дъждовни води от площите с настилка и експлоатационен път (след пречистване в ПСОВ), зауствани в десен приток на р. Янтра, не трябва да бъде нарушавана неговата II-ра категория. Резултатите от анализите показаха, че всички изследвани показатели са в норма и нямат превишение.

През 2018 г., на Регионално депо за неопасни отпадъци - Габрово беше произведен 88,53 тона компост. За изпитване качеството на компоста, както и за показателите на стабилизирания органична фракция през 2018 г., за всяка партида поотделно бяха сключени договори с Регионална лаборатория – Велико Търново, структурно звено към Главна дирекция „Лабораторно-аналитична дейност“ към ИОАС. Крайният продукт беше охарактеризиран като качествен, с показатели, удовлетворяващи изискванията на Наредбата за третиране на биоотпадъците.

Анализите на стабилизирания органична фракция показаха, че същата съдържа концентрации на кадмий, мед, живак и олово над тези заложи в националната нормативна база. Във връзка с това беше изпратено писмо до Министерството на околната среда и водите за становище относно използването на стабилизирания органична фракция за ежедневно запръстяване на I-ви регионален участък, предназначен за депониране на остатъчни неоползотворими битови и други видове неопасни отпадъци с производствен характер, генерирани от територията на общините Габрово и Трявна.

- ▶ **Засилване на мерките за недопускане образуване на нерегламентирани сметища на територията на общината;**

В Общински инспекторат е създадена организация за периодичен мониторинг на зоните с нерегламентирани сметища. Поставени са табели, указващи забрана за изхвърляне на отпадъци, отговорността на нарушителите и съответните санкции. Местата с приоритетно значение се контролират ежедневно. От служители на Общински инспекторат са съставени актове за установените административни нарушения на лицата, изхвърлили отпадъци в тези зони.

През 2018 г., както и през 2017 г., беше проведена кампания „Пролетно почистване 2018 г.: Обери боклука“ в периода от 16 до 22 април. В инициативата се включиха над 1500 души - представители на институции, училища, детски градини, общински съветници, кметски наместничества и много габровци. Обхванати бяха нерегламентирани сметища, замърсени терени в междублокови пространства, част от речното корито на р. Янтра, улици и паркове. Общото количество на събраните отпадъци е 212 220 кг, като с най-голямо количество са строителни отпадъци от нерегламентирани сметища и битови отпадъци от домакинствата.

През 2018 г., както и през 2017 г., Община Габрово се включи и в кампанията „Да изчистим България заедно“, проведена на 15.09.2018г. Събрани, извозени и депонирани бяха общо 15.94 тона отпадъци. По време на кампанията бяха почистени 5 нерегламентирани сметища, междублокови пространства и градинки, районът на Узана, алеята край язовир „Синкевица“, районът около Соколски манастир, терени в габровските села.

- ▶ **Изграждане на площадки за оползотворяване на строителни отпадъци, за събиране на предмети и дрехи от домакинствата и др. /ПЧП/;**

Отчетната 2018 г. беше посветена на проучване на добри практики и търсене на информация за изграждането на площадки. През 2019 г. предстои обособяването им и стартирането на дейността им.

- ▶ **Изпълнение на комплекс от мерки за поощряване на разделното събиране на битови отпадъци в града и селата;**

Поощряването на разделното събиране на битови отпадъци е сред приоритетните инициативи на Община Габрово. През последните години тя включва работа с всички възрастови групи, информационни кампании, специални събития, игри и др. В началото на 2017 г. бяха раздадени 50 000 бр. информационни брошури за разделното събиране на отпадъци, заедно с годишните данъчни декларации. На 14 зеленчукови магазина в Габрово бяха раздадени индивидуални кафяви контейнери, за да се събира чист био отпадък. Беше подготвен куклен спектакъл „Цветове на боклука“ и представен в 15 безплатни представления за деца. Продължи работата с ЕКОБАТЕРИ за събиране на употребявани акумулатори и батерии.

В началото на 2018 г., заедно с данъчните съобщения, отново бяха разпратени 50 000 бр. информационни флаери, съдържащи основна информация за разделното събиране на отпадъци. Във флаерите са описани съдовете за смет, разположени на територията на Община Габрово и видовете битови отпадъци, които е редно да се изхвърлят в тях.

Със сключен по ЗОП договор за обществена поръчка с предмет: „Изпълнение на комплекс от мерки за осигуряване на информация на обществеността за дейности по управление на отпадъците на територията на община Габрово, свързани с предотвратяване образуването на отпадъци“ по две обособени позиции са реализирани дейности по информираност на населението за разделното събиране на отпадъците. В рамките на договора са брандирани 5 сметоизвозващи камиона, разположени са 3 винила за билборд, изработени са печатни материали, като всички те служат за повишаване информираността на жителите на община Габрово. Проведени са две важни събития „Арт на депото“ и „Ден на отворени врати на депото“, чиято цел бе да провокират гражданите да посетят депото, за да добият представа какъв е пътят на отпадъка.

Въз основата на сключен договор, за първи път през април 2018 година бе организиран мобилен пункт за събиране на опасни отпадъци от домакинствата. Втората акция за събиране на опасни отпадъци бе проведена през месец октомври. И двата етапа на кампанията се проведеха в рамките на два дни в различни габровски локации. Общо за двата етапа бяха предадени над 550 кг опасни отпадъци.

По повод Световния ден на Земята беше организиран еко празник за учениците в габровските училища, както и проведено посещение на Регионалното депо за неопасни отпадъци с деца и родители.

Събитието „КОД: ЗЕЛЕНО“, проведено през юни, и посветено на здравословния начин на живот и възможностите да живеем, пазейки природата, даде начало на уникален експеримент „Писмо в бутилка“ - пускане на послание в пластмасова бутилка в контейнерите за отпадъци. Бутилките, пристигнали на сепариращата инсталация бяха „уловени“ от работниците там, а авторите на посланията получиха специална награда по време на събитието „Ден на отворени врати на депото“, проведено през август.

По повод Европейската седмица на мобилността бе проведена кампанията „Играй на чисто“, чиято цел е под формата на състезателна игра да представи принципите за разделно събиране на отпадъците. Играта се проведе в парк „Маркотей“, а участие взеха деца, ученици и възрастни.

През 2018 година бяха проведени множество „информационни дни“ в различни квартали на Габрово. Целта бе жителите да бъдат коректно информирани за принципите на разделното събиране, а онези, които донесоха биоразградими отпадъци, получиха пакет компост, произведен на Регионалното депо.

Информационни кампании бяха проведени в повечето габровски училища и някои от детските градини, както и в Клуб на пенсионера. Еко уроците, предназначени за деца и ученици, ще продължат и през 2019г.

Информационни табла за разделното събиране на отпадъците бяха поставени на 10 автобусни спирки.

С цел налагане принципите на разделно събиране на отпадъците в сградата на Община Габрово са разположени 33 бр. метални съдове (по 11 бр. от цветовете жълт, кафяв и оранжев) за разделно събиране.

Паралелно с всички кампании, целогодишно Община Габрово чрез ОП „Благоустрояване“ продължи да събира разделно биоразградимите отпадъци от включените 14 търговски обекта. С цел разширяване обхвата на кампанията за събиране на биоразградими отпадъци от търговски обекти, бяха проведени разговори с управители и собственици на ресторанти, заведения и столове за хранене. Целта е през 2019г. те да се включат в системата, предавайки разделно биоразградимата суровина, останала като част от кухненския отпадък.

Сключен беше нов едногодишен договор от 26.02.2018 г. с „Мит и Ко“ ЕООД за организиране на мобилен събирателен пункт за приемане, последващо транспортиране и третиране на опасни отпадъци, намиращи се на територията на община Габрово.

- ▶ **Реализиране на проекти за устойчиво управление на защитените територии в границите на общината /ОП „Околна среда, хоризонтални програми на ЕС/.**

На територията на Община Габрово се намира част от територията на Природен парк „Българка“, който на този етап няма утвърден от министъра на околната среда и водите план за управление на парка.

2016 - 2019 ▶

Реализиране на мерки за подобряване качеството на дейностите по сметосъбиране и снегопочистване в града и селата, чрез непрекъснато обновяване и обогатяване на машинния и транспортен парк на ОП Благоустрояване

През 2016 и 2017 г. за нуждите на ОП „Благоустрояване“ бяха закупени: 5 сметосъбиращи и сметоизвозващи камиони, тип вариопреса; 1 нова специализирана почистваща машина за растителни и битови отпадъци; 2 камиони „Унимог“ със зимно оборудване за почистване на улиците от сняг и насипване със сол и пясък против залежаване, както и оборудване за метене и измиване на улиците от дребни отпадъци и прахови частици през летния сезон; гребло за сняг HIDROMEK и колесен многофункционален багер с челен товарач HIDROMEK; 5 бр. съдове за разделно събиране на строителни отпадъци („лодки“ – 4м3).

През 2018 г. за нуждите на ОП „Благоустрояване“ са сключени договори за доставка на:

- 400 бр. съдове за разделно събиране на отпадъци, тип „Ракла“;
- почистваща машина за растителни и битови отпадъци с ръчен накрайник за засмукване на отпадъци марка – НАКО, модел CM1600;
- машина за листа, марка LASKI, модел VD 440/25;
- 2 бр. нови товарни буса до 3,5 т. и един употребяван двусосен камион /самосвал/ с прикачен инвентар, които ще се ползват при почистване на нерегламентирани сметища, треви и клони.

2016 - 2019 ▶

Реализиране на устойчиви мерки за качествено подобряване на зелената инфраструктура на територията на Габрово:

- ▶ **Разработване и приемане на Стратегия за развитие и управление на зелената инфраструктура на територията на град Габрово 2017 – 2023**

С Решение № 72/ 27.04.2017 г. на Общински съвет – Габрово, беше приета Стратегия за развитие на зелената инфраструктура на град Габрово 2017 – 2023, разработена в рамките на проект № PF 022-038/11.04.2014 г. „Цветен град“, съфинансиран по Фонд „Партньорство“ на Българо-швейцарската програма за сътрудничество.

Направен беше анализ на природните и антропогенни фактори, на зелената система на Габрово и нейното управление. Предложена беше визия за развитие на зелената инфраструктура с разчет на необходимите и препоръчителни действия за периода 2017-2023 г., с очакваните ефекти, които ще се постигнат в резултат на реализацията им. Развитието ще се осъществи на два етапа: от 2017 до 2020 г. и от 2020 до 2023 г.

- ▶ **Разделяне на града на зони и приоритизиране на дейностите спрямо категорията на съответната територия**

През 2016 г. общинско звено „Озеленяване“ изготви ново разделение на районите на поддържане в Габрово /Централна градска част, район Североизток, район Северозапад, район Запад, район Юг/ и през 2017 г. работата на звеното беше организирана спрямо принципите му. През 2018 г. работата на Отдел „Озеленяване“ в града беше организирана спрямо същото райониране.

- ▶ **Увеличаване на техническите и човешки ресурси в звено Озеленяване с оглед оптимално изпълнение на конкретни задачи за поддържане и развитие на зелената градска среда**

С Решение №206/ 09.11.2017 г. на Общински съвет – Габрово, общинско звено „Озеленяване“ стана част от ОП „Благоустрояване“, заедно с дейност „Радио трансляционни възли“ и дейност „Улично осветление“. Решението е продиктувано от необходимостта от повишаване капацитета и ефективността при изпълнение на комуналните дейности на територията на Община Габрово, потребността от

комплексни решения и постигане на максимална натовареност на техника и човешки ресурс, създаване на ефективни условия за по-добро планиране и контрол на изпълнението на услугите, предлагани от Община Габрово.

През 2018 г. установените пет работни групи, обслужващи всеки един район на поддържане на града, запазват разделението и числеността си. Поради факта, че от 2018 г. отдел „Озеленяване“ към ОП „Благоустрояване“ пое грижите за общинска пътна мрежа (общо около 250 км пътна мрежа двустранно), беше обособена изцяло нова група за целта, състояща се от един организатор дейности и четирима работника ОПМ.

Предвид голямото количество цветя, включени в новоизградените през 2018 г. обекти – кръгово кръстовище „Шиваров мост“, кръгово кръстовище „Колелото“, пешеходен мост над р. Янтра, както и предвид създадените условия за собствено производство на цветен разсад в ремонтираните оранжерии на ОП „Благоустрояване“, отдел „Озеленяване“ увеличи състава си с двама работника по озеленяване, двама - цветопроизводители и един отговорник цветопроизводство.

- ▶ **Изграждане на поливни системи, включително и изпълнение на сондажи за поддържане на публични пространства /паркови и алейни площи, детски площадки, цветни акценти, междублокови пространства/**

През 2016 г. бяха изградени поливни системи в зелените зони на кръговото кръстовище пред Консултативна поликлиника и в част от зелената площ между ул. „Брянска“ и ул. „Емануил Манолов“. Частично изградена бе и поливната система в парк „Маркотей“. През 2017 г. са извършени всички допълващи и довършителни работи.

През 2018 г. в рамките на проект BG16RFOP001-1.016-0001-C02 от 08.12.2017 г. „Габрово – инвестиции за изграждане на съвременна градска среда“ са изградени поливни системи на кръгово кръстовище „Шиваров мост“, в парк „Колелото“ и на кръгово кръстовище „Колелото“. Поливна система е изградена и при строителството на новия пешеходен мост над р. Янтра, свързващ ул. „Дунав“ и ул. „Аврам Гачев“. В парк „Маркотей“ е доразвита съществуващата поливна система.

- ▶ **Паспортизация на зелената инфраструктура на Габрово и поддържане на GIS слой с публичен и административен модул**

В рамките на проект „Цветен град“ бе изградена гео-пространствена специализирана система, базирана върху Географската информационна система на Община Габрово в помощ на общинско звено „Озеленяване“. През 2017 г. беше сключен договор за паспортизация с изготвяне на фитосанитарна експертна оценка на съществуваща дълготрайна декоративна растителност. Голяма част от дърветата в града вече имат изготвени индивидуални паспорти с подробно описание, фитосанитарна оценка и конкретни мерки за подобряване на състоянието им.

► **Провеждане на ежегодни кампании с населението за благоустрояване и създаване на цветни пространства пред домовете и в жилищните квартали**

В края на октомври 2017 г. беше проведена кампания под мотото „ЗЕЛЕНО ГАБРОВО“, организирана от общинско звено „Озеленяване“ със съдействието на дирекция „Образование и социални дейности“ и с подкрепата на Центъра за работа с доброволци към Община Габрово. Кампанията, насочена към насърчаване на децата, техните родители, близки и учители за опазване и поддържане на зелената система на града, беше осъществена на територията на осем общински училища. Общинско звено „Озеленяване“ предостави посадъчен материал (декоративни дървета и храсти), който беше засаден от ученици, учители и родители.

През 2018 г. е проведена кампания „Зелено Габрово“ в 20 различни точки на територията на града, в рамките на която ОП „Благоустрояване“ предостави посадъчен материал (декоративни дървета и храсти), който бе засаден от жителите на Габрово. Кампанията е насочена към насърчаване на габровци за съхранение на градското биоразнообразие и разумно ползване на природните дадености, чрез инициативи за опазване и поддържане на зелената система на града.

► **Надграждане на доброто партньорство, създадено между побратимените градове Тун и Габрово, в сферата на поддържането и развитието на зелената инфраструктура**

През 2017 г. приключи изпълнението на проект PF 022-038/11.04.2014г. „Цветен град“, съфинансиран по Фонд „Партньорство“ на Българо-швейцарската програма за сътрудничество. В рамките на проекта се проведе редица дейности, насочени към устойчиво развитие на зелената система на Габрово, с прилагане на добри практики от партньорския град Тун, Швейцария. В последните месеци от реализацията на проект „Цветен град“, след сключване на Допълнително споразумение 2, беше осъществена реконструкцията на две от съществуващите оранжерии на територията на ОП „Благоустрояване“ в Габрово. Звено „Озеленяване“ със собствени сили и наличните от проекта средства изпълни една от поддейностите на проекта – „Цветни обекти“ - демонстрационни образци на зелено градско планиране (композиция от „цветни сфери“, разположени в зелената площ между ул. „Брянска“ и ул. „Емануил Манолов“, цялостна реконструкция на прилежащия терен, изграждане на поливна система, засаждане на дървесно-храстова и цветна растителност).

Благодарение на доброто партньорство между побратимените градове Габрово и Тун, беше реализиран и проектът „Градинката на Тун“. За нейното изпълнение общинската администрация на Тун осигури работни проекти, посадъчен материал и специалисти. В направата ѝ се включи ОЗ „Озеленяване“, както и студенти по ландшафтна архитектура, участвали в ателие-състезание „Цветно бъдеще за Габрово“, проведено в рамките на проект „Цветен град“.

2017 - 2018 ▶

Предприемане на комплекс от мерки за подобряване на условията и качеството на обслужване в гробищните паркове

- ▶ **Изпълнение на комплекс от мерки /административни и инфраструктурни/ за отваряне на нов гробищен парк в Габрово**

През 2018 г. е възложена частична актуализация на проект за нов гробищен парк в м. Колева ливада - Равнището, Габрово – I етап.

БЛАГОУСТРОЯВАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА УЛИЧНАТА МРЕЖА

2016 - 2019 ▶

Община Габрово ще продължи ежегодното изпълнение на мерки, свързани както с основен ремонт на улиците, така и с текущ ремонт, като приоритет ще се дава на възможностите за устойчиво и комплексно решаване на проблеми, което в зависимост от конкретната ситуация ще включва и изпълнение на ВиК инфраструктура и др. съоръжения

През 2016 г. завърши ремонтът на ул. „Ю.Венелин“ (част от Републикански път I-5) – водопровода по улицата е подменен от ВиК - Габрово. **Извършен е цялостен ремонт на:** ул. „Радост“ в участъка от ул. „Прилеп“ до ул. „Марек“, вкл. ул. „Прилеп“; участък от ул. „Хан Аспарух“ и ул. „Малуша“. **Ремонтиране (изкърпване) на най-проблемните участъци от:** улици „Ген. Николов“, „Пройновска“, „Искър“, „Поп Андрей“, „Н. Войновски“; в кв. „Недевици“ – ул. „Брегът“, ул. „Слънчев бряг“, ул. „Борушица“, ул. „Рачев кладенец“, ул. „Бръшлян“, ул. „Узана“, ул. „Тополите“, ул. „Спасета“; в кв. Дядо Дянко и Хаджи Цонев мост – ул. „Доспат“, ул. „Балкан“ (към ф-ма „Меркурий“), ул. „Камчия“, подходи към блокове („Мазалат“, „Орлово гнездо“, „Ком“) на бул. „Трети март“. **Укрепване на:** ул. „Прогрес“ (подпорна стена); ул. „Иван Калпазанов“ (подпорна стена); укрепване на ул. „Светлина“, кв. Етър (подпорна стена); укрепване на ул. „Веселие“ (подпорна стена); укрепване участък от ул. „Поп Андрей“; укрепване участък от ул. „Пролет“; укрепване и възстановяване на участък от улична мрежа бул. „3-ти март“ (до „Габинвест“).

Със средства по текущия ремонт **през 2017 г. са асфалтирани:** ул. „Хр. Конкилев“; ул. „Шейново“; участъци от: ул. „Д-р Илиев-детския“; подход МБАЛ; ул. „Ал. Константинов“; надлез ул. „Лазурна“; ул. „Григоровци“, кв. Етъра; ул. „Черни връх“; бул. „Могильов“; ул. „Свищовска“; кръстовище „Крушата“; подход към ДГ „Слънце“; ул. „Аврам Гачев“; мост до ДХС. **Ремонтиране (изкърпване) на проблемни участъци от:** ул. „Видима“; ул. „Прохлада“; ул. „Зелена ливада“; алеи в централен гробищен парк; ул. „Равнец“; улици в кв. „Етъра“; ул. „М. Палаузов“; ул. „Веселие“; ул. „Марагидик“; ул. „Йосиф Соколски“; ул. „Д. Чинтулов“; ул. „Бенковска“; ул. „Акациите“; ул. „Липите“; подходи към междублокови пространства – от ул. „Т. Венкова“ и от ул. „Н. Геров“. **Започна ремонта по ул. „8-ми март“** - след подмяна на водопровода от ВиК – Габрово в участъка до ул. „Букет“ и преминаване на газификация. **Със средства от МКВП към МС,** съгласно Постановление № 160 от

04.08.2017 г. са изпълнени следните обекти - **аварийно укрепване на:** ул. „Мир“, скат ул. „Ал. Керков“, № 36-38, ул. „Черни Лом“, № 9-11.

През 2018 г., след подмяна на водопровода, ремонт на битовата и дъждоприемната канализация и газификация на ул. „Осми март“, беше извършен цялостен ремонт на улицата. Ремонтът включва доставка и монтаж на улични бордюри, усилване основата на пътната настилка, корекция на надлъжните и напречни наклони, с цел оптимално оттичане на повърхностните води, асфалтиране в два пласта, изграждане на тротоари.

Цялостно асфалтирани бяха междублоковото пространство на бул. „Хемус“, ул. „Пионерска“, улица в северна индустриална зона /при Дикси/, улица в кв. „Кряковци“.

Преасфалтирани и изкърпени бяха участъци от улиците: „Райчо Каролев“, „Баев мост“, „Тота Венкова“, „Извора“, „Никола Войновски“, „Момина скала“, „Генерал Дерожински“, „Етнографска“, „Палма“, отбивка при чешма „Минковото“, главните улици в кварталите Ябълка, Шумели, Нова махала, улиците „Елин Пелин“, „Екзарх Йосиф“, „Планинец“, „Зелен връх“, „Байкал“, „Бисер“, „М. Палаузов“, „Слави Ангелов“. Съвместно с фирмите от Западната индустриална зона, беше **частично ремонтирана** улицата при бившия Винпром. Беше изкърпена улица в с. Кметовци /до Данината къща/.

Бяха обработени общо около 3008 м фуги по настилката на улиците „Македония“, бул. „Априлов“, „Брянска“, „Ст. Караджа“. Изграден беше паркинг на ул. „Орловска“ в района на СУ „Райчо Каролев“. В рамките на текущия ремонт на уличната мрежа, бяха положени общо 35 966 кв. м асфалтова настилка.

Със средства от МКВП към МС съгласно Постановление № 63 от 26.04.2018 г. бяха изпълнени следните обекти: аварийно укрепване на ул. „Негенска“; аварийно укрепване брега на р. Синкевица при ул. „Самара“ 24;

Със средства от МКВП към МС съгласно Постановление № 125 от 29.06.2018 г. бяха изпълнени следните обекти: аварийно укрепване на ул. „Т.Иванов“ при мост ул. „Поп Андрей“; аварийно укрепване на ул. „Илевска“; аварийно укрепване на ул. „Орловска“ – преходен за 2019 г.

2016 - 2019 ▶

Продължаване на инвестиции към изграждане на нови улици и нови пътни връзки в градската част, създаване и поддържане на привлекателна и екологична градска среда, с оглед подобряване организацията на движението и повишаване качеството на жизнената и архитектурна среда. За целта, основно, ще се разчита на собствен и външен финансов ресурс /ОП „Региони в растеж“ 2014-2020/

На 19 юли 2018 г. на територията на парк „Колю Василев – Обов“ бяха открити обектите по проект „Габрово – инвестиции за изграждане на съвременна градска среда“. С инвестиция на обща стойност 11 138 023,59 лв. по ОП „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г. в рамките на две години бяха реконструирани и новоизградени ключови обекти от градската инфраструктура.

► **Благоустрояване на парк „Колелото“, в близост до ДКЦ II, междублоковите пространства, прилежащите улици**

В основния обект са включени следните подобекти:

Подобект 1: ул. „Христо Смирненски“, ул. „Александър Стамболийски“, ул. „Генерал Николов“, ул. „Антим I“, ул. „Георги Кирков“, ул. „Братя Миладинови“, ул. „Тотьо Бенев“, площад „Белорусия“, зелена площ и паркинг пред ДКЦ II, съществуващо кръгово кръстовище: Рехабилитирана е уличната мрежа и прилежащите тротоарни настилки, обособени са паркинги и джобове с възможност за крайулично паркиране, улични уширения за съдовете за смет. Монтирано е ново улично осветление, извършено е озеленяване и са осигурени достъпни маршрути за хора с увреждания.

Подобект 2: Възстановяване на парк „Колелото“, реконструкция на част от крайречна улица „Аврам Гачев“, благоустрояване на южни вътрешноквартални пространства от квартал „90“: Извършена е цялостна рехабилитация на парка при ново разпределение на алейната мрежа, като са обособени различни функционални зони – централна част със „сух“ фонтан, детска площадка, поляна за игри и пикник, дървена пергола, фитнес на открито и сцена, ново районно осветление. Извършено е озеленяване, зацветяване и геопластика. Монтирано е градинско обзавеждане.

Подобект 2А: Подмяна на тротоарни настилки и изграждане на фигурална и цветна композиция в централния кръг на „Колелото“: Благоустроен е вътрешният кръг на Колелото посредством геопластика от зелени и цветни кръгове около композиция от метални светещи елементи, монтирано е ново улично осветление.

Подобект 3: Благоустрояване на вътрешноквартални пространства в квартали „88“, „89“ и северната част на „90“: Изградена е нова напречна къса улица. Рехабилитирани са съществуващите улици, изградени са паркинги и са обособени достъпни маршрути за хора с увреждания, както и места за съдове за смет. Обособени и обзаведени са кътове за отдих, изградена е нова детска площадка за деца до 12 годишна възраст. Монтирано е градинско обзавеждане, изпълнено е озеленяване.

За обекта са изпълнени общо: положени 23 424 м² асфалтови настилки, 16 307 м² тротоарни настилки, 1 314 м² настилки с паркинг елементи, 10 385 м бордюри, изпълнена е хоризонтална маркировка и вертикална сигнализация, обособени са 410 паркоместа (в т.ч. 38 бр. за хора с увреждания); 2 детски площадки с 11 детски съоръжения и детски кът с 1 съоръжение с положена 353 м² ударопоглъщаща настилка, 7 фитнес уреда, 1 тенис на маса; прокарани са 2 955 м кабели за улично и парково осветление, монтирани са 66 нови стълба за улично и парково осветление с LED осветители, 16 светещи квадрати по кръга; положени са 603 м тръби за отводняване и 39 дъждоприемни шахти; монтирано е градско и парково обзавеждане – 72 пейки, 11 маси с пейки, 2 беседки, 1 пергола, 1 дървена трибуна, 22 стойки за велосипеди; поставени са 119 ограничителя за достъп, 39 кошчета за отпадъци; в озеленяването са включени иглолистни и широколистни дървета и храсти, 12 596 м² тревни площи, 34 бетонови кашпи.

► **Изграждане на кръгово кръстовище на Шиваров мост и благоустройство на междублоковите пространства**

В основния обект са включени следните подобекти:

Подобект 1: Рехабилитация на тротоарни настилки, зелени площи, улично осветление, парапети на моста по продължение на участъците от главната улична мрежа в обхвата на проекта: Подменени са съществуващите тротоарни настилки, като пътното платно е отделено със зелени ивици. Обособен е джоб за автобусна спирка в посока „център“. Монтирано е ново улично осветление. Зелените зони са затревени и са засадени декоративни храсти и дървета.

Подобект 2: Кръгово кръстовище: Съществуващото кръстовище е образувано от пресичането на бул. „Хемус“ – път I клас от РПМ, бул. „Трети март“ – III клас от РПМ и Шиваров мост. През него преминават направленията Велико Търново – Шипка, направление в посока Трявна и източния обходен път на Габрово. Кръстовището е оформено в кръгово (с радиус 17,50 м.) с 4 разделителни острова. Изградени са 2 подпорни стени при р. Янтра, нови дъждовни клонове, извършено е озеленяване с поливна система, монтирано е ново улично осветление и система за видеонаблюдение в зоната на кръстовището.

Подобект 3: Вътрешноквартални пространства на кв. „186“: Обособени са 2 подхода за достъп до междублоковите пространства от бул. „Априлов“ и 2 паркинга. Изградени са 2 нови подпорни стени. Рехабилитирани са тротоарите и зелени площи, както и съществуваща пешеходна пасарелка. Оформени са кътове за отдих, монтирано е ново улично осветление, изградени са нови дъждовни клонове. Зелените зони са затревени и засадени.

За обекта за изпълнени общо: Положени са 10 576 м² асфалтови настилки, 6 991 м² тротоарни настилки, 5 344 м бордюри, изпълнена е хоризонтална маркировка и вертикална сигнализация, обособени са 90 паркоместа (в т.ч. 6 бр. за хора с увреждания); оформени са 5 къта за отдих с 5 беседки и 2 детски съоръжения с положена 110 м² ударопоглъщаща настилка; изпълнени са 364 м подпорни стени, монтирани са 680 м метални парапета, ремонтирана е пешеходна пасарелка през реката; прокарани са 1465 м кабели за улично осветление, монтирани са 76 нови стълба за улично осветление с LED осветители; положени са 557 м тръби за отводняване и 40 дъждоприемни шахти, монтирана е автоматизирана поливна система за зелените площи в кръга; поставени са 5 видеокамери на кръстовището; монтирано е градско и парково обзавеждане – 24 пейки, 37 кошчета за отпадъци; в озеленяването са включени иглолистни и широколистни дървета и храсти, 4 470 м² тревни площи, 2 040 м² зелена настилка с чим.

► **Изграждане на Източна улица и реконструкция на тунел под пазара**

С изграждането на част от Източна градска улица е изведен автомобилният трафик от централната градска част по ул. „Пенчо Славейков“ през съществуващия тунел по ул. „Марин Дринов“, ул. „Хан Крум“ и връзката с ул. „Орловска“. Улиците в близост до пешеходната зона и Централния градски пазар са освободени от движение на

моторни превозни средства. Изпълнени са подпорни стени за увеличаване на габарита и обособяване на тротоари по ул. „Марин Дринов“, ул. „Хан Крум“ и на връзката с ул. „Орловска“. Изградени са нови улични оттоци и дъждовни клонове за отвеждане на повърхностните води, нов водосток на дере Топлика. Изградени са стълбища до имотите над ул. „Марин Дринов“ и връзката с ул. „Топлика“. Рехабилитиран е съществуващият тунел. Изпълнено е ново осветление по уличната мрежа в обхвата на проекта, както и в тунела. Оформени са паркинги по улиците „Мадара“ и „Д. Костова“, както и около входа на тунел над Гунин кладенец по ул. „Марин Дринов“.

За обекта за изпълнени общо: Изградени са 280 м подпорни стени с различна височина за увеличаване габарита на съществуващите стари трасета на улици, положени са 6 015 м² асфалтови настилки и 560 м² паважни настилки, 1 348 м гранитни бордюри, 630 м бетонови бордюри, 3 404 м² тротоарни настилки; направена е 225 м² хоризонтална маркировка; монтирани са 47 знака за вертикална сигнализация, 97 м парапети, обособени са 35 паркоместа (в т.ч. 3 бр. за хора с увреждания); прокарани са 650 м полиетиленови тръби за отводняване и 58 улични оттока, изграден е нов водосток при дере Топлика; санирана е 3 500 м² вътрешна повърхност на тунела, инжектирани са 378 м работни фуги и пукнатини; изградено е 5 304 м подземно тръбно кабелно трасе за мрежи – ниско напрежение и мрежи – 20 kV, положени са 1 300 м кабели в PVC тръби, монтирани са стълбове и 42 улични LED осветители; в тунела са положени – 876 м кабели в PVC тръби, 38 LED прожектора и 36 тела за аварийно и евакуационно осветление; затревени са 1 200 м² и са засадени иглолистни и широколистни растения.

През 2018 г. продължи изпълнението на проект „Развитие на устойчив градски транспорт на град Габрово“, който бе одобрен през м. юли 2017 г. Проектът е на стойност 13 430 540,62, от които 4 430 540,62 лв – собствен принос на Община Габрово. Дейностите включват преустройство на съществуваща автобусна спирка на ул. „Юрий Венелин“ в „джоб“, благоустрояване на пешеходните подлези в района на Музей „Дом на хумора и сатирата“ и Автогара – Габрово с изграждане на достъпна архитектурна среда посредством монтиране на асансьори, благоустрояване на прилежащите пространства, както и реконструкция на пътно кръстовище и предгаров площад.

► **Изграждане на кръгово кръстовище в зоната на ул. „Лазурна“ и благоустрояване на прилежащите пространства**

В края на 2016 г. е завършено изграждането на кръгово кръстовище в кв. Младост. Изпълнени са: ново улично осветление, кабелни трасета за видеонаблюдение, нови бордюри и тротоарни настилки, нова асфалтова настилка. Монтирани са предпазни парапети, насочващи пешеходното движение към регламентираните за пресичане места. Поставена е нова вертикална сигнализация с пътни знаци и е положена хоризонтална маркировка.

▶ **Благоустрояване на зоната на предгаров площад, включително изграждане на кръгово кръстовище**

Изпълнен е водопровод и е изградена тръбна кабелна мрежа с предвидените към нея шахти. В участъка на предгаровия площад са направени изкопи за пътна настилка, положени са основи от трошен камък и битум, неплътен асфалтобетон, пътни бордюри, градински бордюри и по-голямата част от предвидените тротоарни настилки. Монтирани са стълбове за улично осветление с LED осветители. На 28 ноември 2018 г. обектът е спрял поради лоши метеорологични условия и невъзможност за качествено изпълнение на предвидените дейности. Изпълнител на строително-ремонтните работи е „Димас“ АД – Габрово.

▶ **Благоустрояване на комплекс „Христо Ботев“**

Обектът е преходен 2016/2017 г. Подменени са всички водопроводи от ВиК дружеството. През 2016 г. е изпълнена рехабилитация на настилките по цялата дължина на улици: „Преслав“, „Ивайло“, „Ал. Стамболийски“, „Патриарх Евтимий“. Извършена е подмяна на бордюри по ул. „Ивайло“ и ул. „Ал. Стамболийски“. В участъка на ул. „Христо Ботев“ /от ул. „Ивайло“ до ул. „Орловска“/ е изградено малко кръгово кръстовище. По рехабилитираните улици в комплекса са положени общо 10 062 м² асфалтова настилка. През 2017 г. е завършена рехабилитация на настилките по останалите улици в комплекса: ул. „Сан Стефано“ и ул. „Васил Левски“. Бяха обновени съществуващите и оформени нови зелени площи по улиците „Ивайло“ и „Александър Стамболийски“, както и в зоната на кръговото кръстовище между двете улици.

▶ **Изграждане на пешеходен мост над р. Янтра**

През 2016 г. беше изпълнена част конструктивна - устоите на моста, наклонените стълбове и връхната конструкция. През 2017 г. бяха завършени част от довършителните видове работи, предвидени в проекта - връзка с ул. „Аврам Гачев“ /рампа/, частично облицовки от естествени материали, парапети.

През 2018 г. окончателно беше завършено изграждането на пешеходния мост над р. Янтра.

▶ **Изграждане на уширителен джоб на спирката на ул. „Юрий Венелин“**

Дейностите на обекта стартираха на 23 април 2018 г. и приключиха на 22 ноември 2018 г. Преустройството включва изграждане на стоманобетонова конзола, изместване на кабелни мрежи в рамките на тротоара, изграждане на джоб за автобусна спирка, възстановяване на пътна и тротоарна настилка и ремонт на предпазен парапет. Изпълнител на строително-ремонтните работи е ЕТ „Мирса-93 Цветан Асенов“ – София.

▶ **Благоустрояване на пешеходните подлези в зоните на Музей Дом на хумора и сатирата и Автогара Габрово и изграждане на достъпна архитектурна среда, посредством монтиране на асансьори, благоустрояване на прилежащите пространства**

През 2017 г. се сключи договор за безвъзмездна финансова помощ за изпълнението на проект „Развитие на устойчив градски транспорт на град Габрово“, който включва преустройство на посочените обекти.

В двата подлеза до края на отчетния период бяха извършени демонтажни работи на отводнителни улеи, гранитни стъпала, бетонови настилки, съществуващи компрометирани облицовки, метални шини и др. Изпълнени са стоманени конструкции за покриване на стълбища, грундиране на тавани, част от облицовки по стени, ремонт на гранитни стъпала. Завършени са всички СМР по част „Конструктивна“, включващи направа на нови асансьорни шахти и саниране на съществуващи стоманобетонови елементи.

Ремонтите в подлеза на Автогара стартираха на 17 юли 2018 г. За зимните месеци обектът е спрял поради лоши метеорологични условия. Ремонтите в подлеза на Дома на хумора и сатирата стартираха на 22 януари 2018 г. и от 9 юли 2018 г. обектът е спрял поради необходимост от изготвяне и изпълнение на проектантско решение за отстраняване на причините за наводняване на обекта. Лошите метеорологични условия не позволяват окончателното изпълнение на техническото решение преди приключване на зимния сезон. Изпълнител на строително-ремонтните работи е „Кота - 2001“ ООД – София.

► **Поетапно благоустройство кв. Младост и кв. Трендафил 1, 2**

Изготвен беше работен проект за благоустройство на кв. Трендафил 1. През 2018 г. започна реализацията на ремонт публична инфраструктура ул. „Младост“ - кв. 45, 48, 50 и 52 по плана на гр. Габрово, в два етапа:

Първи етап: Извършен е ремонт на захранването на част от съществуващото улично осветление. Почистени и ремонтирани са всички дъждовни оттоци. В рамките на пътното платно са подменени всички капаци на ревизионни шахти и решетки на дъждоприемни шахти със нови чугунени изделия, отговарящи на необходимия клас на натоварване. Изпълнени са всички предвидени градински и пътни бордюри, както и тротоарните настилки. Пътната настилка е напълно завършена. Направени са локални ремонти на слаби участъци и където е необходимо, е положена геомрежа. Положени са асфалтови пластове от неплътен и плътен асфалтобетон. Остават довършителни работи.

Втори етап: Извършен е ремонт на захранването на част от съществуващото улично осветление. Изпълнени са нови стълбове за улично осветление, вкл. монтаж на нови LED улични осветители. Почистени и ремонтирани са всички дъждовни оттоци. В рамките на пътното платно са подменени всички капаци на ревизионни шахти и решетки на дъждоприемни шахти със нови чугунени изделия, отговарящи на необходимия клас на натоварване. Изпълнени са всички предвидени градински и пътни бордюри, както и тротоарните настилки. Пътната настилка в по-голямата част от обекта в завършена до кота неплътен асфалтобетон. Преди това са направени са локални ремонти на слаби участъци. Предвидените в този етап две детски площадки са изпълнени на място, като остават само довършителни дейности. В рамките на

целия втори етап остава полагаането на последния пласт от плътен асфалтобетон и довършителни дейности.

Обектът е преходен за 2019 г., като за завършването му трябва да се положи последният пласт от плътния асфалтобетон във втория етап и да се изпълнят всички оставащи довършителни дейности.

► **Благоустрояване на терена срещу ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“**

В момента на терена се изгражда храмът „Св. Св. Онуфрий, Дамаскин и всех мучеников Габровских“, като неговото откриване е предвидено за 2020 г. Община Габрово допълнително ще подкрепи новия храм, като планира да изпълни озеленяването, облагородяването и осветлението в района на храма.

► **Благоустрояване на парк Баждар и превръщането му в привлекателно място за отдих, спорт и забавление на всички поколения**

В резервния списък на Инвестиционна програма за реализация на приоритетни проекти от ИПГВР на гр. Габрово също са предвидени мерки по благоустрояване на уличната мрежа и градската среда - благоустрояване на кв. Младост и кв. Трендафил 1, 2, благоустрояване на парк „Баждар“ и превръщането му в привлекателно място за отдих, спорт и забавление, реконструкция на площад Възраждане. През 2019 г. ще бъде извършена актуализация на Инвестиционната програма и в случай на освободен финансов ресурс от общия размер на БФП след сключване на договори за БФП за основните проекти или при увеличаване на общия размер на БФП с наличните средства могат да бъдат финансирани проекти, включени в индикативния резервен списък.

► **Изграждане на детски, спортни и фитнес площадки и игрища в подходящи терени в рамките на града**

Със средства от бюджета на Община Габрово през 2016 г. бяха изградени детска и спортна площадка в кв. Русевци и два нови детски къта в кв. Стефановци и кв. Войново, през 2017 г. бе възстановен кът за отдих с детски съоръжения - ул. „П. Падалски“.

Със средства от бюджета на Община Габрово през 2018 г. са изградени детска и спортна площадка в кв. Бичкиня и реконструкция на спортно игрище на ул. „Видима“. На изградените детска и спортна площадка в кв. Бичкиня са подменени съществуващите компрометирани настилки с нови настилки от бетонови плочи и ударопоглъщаща каучукова настилка, монтирани са комбинирани детски съоръжения и фитнес спортни уреди, поставени са беседка, пейки и кошчета за отпадъци и е изградено осветление и видеонаблюдение. На спортните игрища на ул. „Видима“ са обособени площадка за волейбол и комбинирана площадка за баскетбол и с възможност за игра на тенис на корт. Изпълнени са: изравнителна армирана бетонова настилка, положени са полиуретанови настилки, монтирани са декоративни предпазни огради, маркирани са игралните полета, доставено и монтирано е комбинирано спортно съоръжение - баскетбол и мрежата за волейбол.

Доставена е мрежата за игра на тенис. Изградено е цялостно осветление и видеонаблюдение на игралните полета.

През 2018 г. Община Габрово участва в Националната кампания „За чиста околна среда – 2018г.“, организирана от МОСВ и финансирана от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда /ПУДООС/. Спечелени и изпълнени са два проекта: „Подобряване на детска площадка на ул. „Д-р Тота Венкова“, кв. „Трендафил II“ и „Обновяване на съществуваща детска площадка и кът за отдих в кв. „Нова махала“.

2016 - 2019 ▶

Мерки за устойчивост на изградената улична мрежа; разработване на GIS базирано приложение с възможности за съхраняване на динамични данни и генериране на справки

През 2017 г. са издадени 60 бр. разрешителни за разкопаване във връзка с обновяване на инфраструктурата и подземните комуникации в Габрово. Продължи изграждането на подземна тръбна мрежа за телекомуникационни кабели /по одобрена специализирана схема/ от „Мобилтел“ ЕАД. Продължи и разширяването на газоснабдителната мрежа в Габрово.

През 2018 г. в Община Габрово са постъпили 63 уведомления за разкопаване на общински площи във връзка с отстраняване на възникнали повреди на подземните мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, както и за обновяване и разширяване на подземните комуникации в Габрово. Продължи разширяването на газоснабдителната мрежа в Габрово, като се изградиха нови газоразпределителни клонове и отклонения към абонати от „Ситигаз България“ ЕАД.

При реализацията на тези инвестиционни проекти, изграждане на нови отклонения, както и при отстраняване на възникнали аварии и извършване на ремонти по техническата мрежа на експлоатационните дружества – „В и К“ ООД, „Енерго-про мрежи“ АД, „БТК“ АД, „Топлофикация - Габрово“ АД и др. неминуемо се засяга изградената общинска инфраструктура – улични, тротоарни настилки и зелени площи. Община Габрово полага значителни усилия и упражнява необходимия контрол по изпълнението на строителните дейности за своевременното и качествено възстановяване на засегнатите участъци.

Поддържа се Регистър на постъпилите уведомления за разкопаване, в който се отразява състоянието на прокопаните участъци по отношение на сроковете за възстановяване на настилките, както и изпитателните и гаранционните срокове.

▶ **Изграждане на кръгово кръстовище на входната артерия - посока Велико Търново**

Със средства от общинския бюджет през 2017 г. бе изготвен работен проект за кръговото кръстовище на входната артерия. Предстои изпълнението му през 2019 г. от АПИ.

- Изграждане на пътя Севлиево – Габрово /включително до разклона за кв. Младост/

През 2017 г. започна, а през 2018 г. завърши строителството на Лот 12 „Път II-44 Драгановци-Габрово“ от км 14+600 до км 23+978,36 и от км 25+731 до км 28+972,75, с обща дължина 12,620 км.

УЛИЦИ В СЕЛАТА

2016 - 2019 ►

Поетапно подобряване на уличната мрежа в селата и изпълнение на различни благоустройствени мероприятия (изсичане на растителност, почистване и ремонт на водоотвеждащи съоръжения, оформяне на канавки, преснемане на банкети, изкърпване и преасфалтиране на настилки).

През 2016 г. бяха изпълнени основно обекти, финансирани от Междуведомствената комисия по възстановяване и подпомагане (за наводненията от 28-29.07.2014 г.) на два транша. Основните дейности са укрепвания на различни пътни участъци (подпорни стени, водостоци), възстановяване на разрушени улици (настилки, отводняване). Общо 31 239 м² улици са възстановени в селата след наводненията.

Със средства от МКВП към МС, съгласно Постановление № 160 от 04.08.2017 г. през 2017 г. бяха изпълнени следните обекти - аварийно укрепване на мост в с. Стоевци и на мост в с. Яворец. Със средства от общинския бюджет през 2017 г. беше извършен ремонт на улици в с. Борики. Извършени са належащи ремонти на улици в селата Дебел дял и Яворец. В с. Чарково е укрепен участък от общинския път, след изграждане на подпорна стена към прилежащата река и укрепване на съществуваща пасарелка.

През 2018 г. бяха изпълнени ремонтни дейности на участъци от улици в селата Мичковци, Донино, Стомонеци и Бялково.

Със средства от МКВП към МС съгласно Постановление № 63 от 26.04.2018 г. през 2018 г. са изпълнени следните обекти: аварийно укрепване на левия бряг на р. Сивек и устои пасарелка с. Чарково; аварийно укрепване мост с. Гиргини; аварийно укрепване на мост в с. Жълтеш; аварийно укрепване бряг на р. Шаварна – ул. „Първа“ – преходен за 2019 г.; аварийно укрепване бряг на р.Шаварна – ул. „Втора“ – преходен за 2019 г.

ОБЩИНСКА ПЪТНА МРЕЖА

2016 - 2019 ►

Изпълнение на дейности за поддържане на общинска пътна мрежа - изсичане на растителност, почистване и ремонт на водоотвеждащи съоръжения, оформяне на канавки, преснемане на банкети, изкърпване и преасфалтиране на настилки.

През 2016 г. са изпълнени ремонтни дейности по пътни участъци от GAB 1018/ Габрово-Киевци; GAB 1080/ Негенци - Йовчевци; GAB 2037/ Жълтеш-Стефаново-Борики; GAB 3008/ Новаковци-Драгановци; GAB 3071 Борското; GAB 3076/ Мечковица-Пъртевци-Геновци, вкл. укрепването на пропадналия участък от пътя на км 0+100. През 2017 г. са изпълнени ремонтни дейности по пътни участъци от GAB 3009 Поповци-Гергини-Гарван-Николчовци; GAB 3071 за Депо ТБО. GAB 2012 Стоевци - укрепване на участък при км 0+020; аварийно укрепване и възстановяване на мост в с. Николчовци.

През 2018 г. бяха изпълнени ремонтни дейности по пътни участъци от GAB3091 м. Узана – х-л Балканци; GAB3025 Брънеци; GAB1028 Етъра – Соколски манастир. Изпълнени са основни видове дейности на участъци: почистване и възстановяване на отводнителни съоръжения, оформяне на канавки преснемане на банкети, подсилване и уширяване на пътното платно, изкърпване и цялостно асфалтиране на разрушени участъци, укрепване на улегнали участъци от пътното платно. Изпълнени бяха ремонтни дейности на настилка в участъци от общинските пътища с. Велковци – Лесичарка - Стойчовци и кв. Хаджицонев мост – Недевци - Лютаци. По общинска пътна мрежа са положени общо 6 068 м² асфалтова настилка.

През 2018 г. с новосъздадената към ОП „Благоустрояване“ група за поддържане на ОПМ, трикратно беше почистена от растителност общинска пътна мрежа с едрогабаритна механизация (по цялата дължина от над 250 км двустранно) и двукратно ОПМ беше премината ръчно (на недостъпните за трактора места). Почистени са следните направления:

- Шарани, Здравковец, Козирог;
- Драгановци, Яворец, Камещица, Стоевци;
- Междене, Иглика, Костенковци, Стойчовци;
- Гергини, Гарван, Поповци, Гледаци, Мрахори, Думници;
- Беломъжите, Трапесковци, Малини;
- Трънито, Врабците, Мечковица;
- Балани, Тодоровци, Генчовци, Червена локва, Чарково, Поток;
- Чукилите, Горнова могила, Стомонеците, Баевци;
- Жълтеш, Борики, Източник.

Със средства от МКВП към МС съгласно Постановление № 63 от 26.04.2018 г. през 2018 г. са изпълнени следните обекти: аварийно укрепване на общински път GAB 2029 Етъра-Чарково.

Със средства от МКВП към МС съгласно Постановление №: 125 от 29.06.2018 г. са изпълнени следните обекти: аварийно укрепване на общински път GAB 3038 км 8+700 с. Фърговци.

ЦЕНТРАЛНА ГРАДСКА ЧАСТ

2016 - 2017 ▶

Избор на архитектурно решение за осъвременяване на административния център на Габрово посредством - подобряване на градската среда, изграждане на връзка между историческите дадености и въвеждане на нови съвременни архитектурни решения

Провеждането на конкурс за архитектурно-художествено оформление на административния център на Габрово отпадна от инвестиционната програма, както през 2016 г., така и през 2017 г. Все още липсва трайно установяване на статута на Паметника-костница и получаване на съгласие от Министерство на културата, предвид обстоятелството, че паметника е недвижима културна ценност, защитена по смисъла на Закона за културното наследство. Важно предварително условие е препогребване на урните, намиращи се в паметника-костница. Предвиденото изграждане на урнови стени в Централния гробищен парк, едната от които оформена като представителен мемориал, също отпадна от инвестиционната програма.

През 2017 г. беше обявен открит конкурс за идеен проект за Паметник на Васил Левски в подножието на скалния масив под хотел Балкан. През 2018 г. не бе избран победител, което наложи промени в условията на конкурса. Очаква се конкурсът да бъде финализиран през 2019 г.

2016 - 2019 ▶

За подобряване на облика на ЦГЧ и широк център ще се работи за реализиране на инвестиции чрез:

Община Габрово със специализираните си звена, продължи тенденцията по създаване на съвременни устройствени планове. През 2017 г. беше възложено изработване на нов цялостен Подробен устройствен план – План за регулация и застрояване /ПУП - ПРЗ/ на част от ЦГЧ /юг/ и кв. Радичевец, Габрово.

През 2018 г. беше изработен Подробен устройствен план – План за регулация и застрояване /ПУП - ПРЗ/ на част от ЦГЧ /юг/ и кв. Радичевец, Габрово във фаза предварителен проект. Целта е осигуряване на съвременни условия за застрояване на имоти, разположени в част от централната част на града и в непосредствена близост.

Беше събрана и обработена значителна по обем изходна база данни, беше възложено изготвяне на задание за Общ устройствен план за територията на цялата община. Създаването на такъв план от по-високо устройствено ниво е наложително за установяване на териториите за бъдещо развитие на населените места в общината, както и оптимизиране на техническата инфраструктура.

- ▶ **Изработване на механизъм от страна на администрацията за задължаване на собствениците на сграден фонд в ЦГЧ да поддържат сградите, включително и фасадите в добър вид**

Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради /НПЕЕМЖС/ предлага механизъм за безвъзмездно обновяване на значителна част от сградния фонд в Габрово. През 2016 г. усилията на администрацията бяха насочени за подпомагане на максимален брой собственици да участват в програмата, за да бъдат обновени максимален брой допустими сгради. В първия етап на програмата са обновени 37 сгради. С подадени документи и в изчакване са още 272 сгради.

През 2017 г. и 2018 г. продължиха усилията на Община Габрово по подобряване състоянието на сградния фонд в града чрез изготвяне на предписания към собствениците на сгради за поддържане на фасадите в добър вид. Тези действия постигат известни успехи, но все още липсва устойчив механизъм за задължителния характер на предписанията, поради необходимост от промяна в националното законодателство.

► **Намиране на устойчив механизъм за решение на проблема с изоставените сгради на бивши фабрики в ЦГЧ**

Проблемът с изоставените фабрични сгради остава със своята сериозност, защото изисква значителен личен финансов ресурс. В повечето случаи проблемите са свързани с голям брой собственици, без оформено представителство и без ясна визия за имота. Проведени бяха срещи със собственици на такива сгради за изясняване на намеренията им и предлагане на административна помощ от страна на Община Габрово. През 2017 г. бяха проведени градоустройствени процедури по разделяне на големи поземлени имоти в Северна индустриална зона, с цел разделянето им на по-малки имоти, за по-добро управление и реално влагане на инвестиции.

ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕЖДУБЛОКОВИТЕ ПРОСТРАНСТВА

2016 - 2019 ►

Поетапно изпълнение на проекти за комплексно благоустрояване на междублокови пространства в различни квартали на Габрово /ОП „Региони в растеж“, собствен бюджет/

В рамките на стартирания проект „Габрово – инвестиции за изграждане на съвременна градска среда“, финансиран по ОП „Региони в растеж“ 2014 – 2020, се извършва благоустрояване на междублокови пространства в района на Шиваров мост, както и в района на Колелото - рехабилитация на улици, обособяване на пешеходни и зелени зони, паркинги, детски площадки и кътове за отдих. Със средства от общинския бюджет, след инвестиции във ВиК мрежата беше изпълнена рехабилитация на улични настилки в к-с „Христо Ботев“.

През 2018 г. започнаха строително-ремонтни дейности на публична инфраструктура - ул. „Младост“ - кв. 45, 48, 50 и 52 по плана на Габрово.

2016 - 2019 ▶

Изграждане/възстановяване на детски и спортни площадки и игрища в различни зони и квартали на града

През 2016 г. бяха спечелени и изпълнени 4 проекта от Националната кампания „За чиста околна среда“, организирана от МОСВ и финансирана от ПУДООС. През 2017 г. бяха спечелени и изпълнени четири проекта: „Изграждане на зона за спорт и кът за отдих в озеленена площ в кв. Младост, гр. Габрово“; „Обновяване на детски кът в с. Борики“; „Облагородяване на детски кът в с. Велковци“; „Облагородяване на озеленена площ в с. Гарван“.

Със средства от бюджета на Община Габрово през 2018 г. беше извършена реконструкция на открита спортна площадка с изкуствена трева в СК „Хр. Ботев“. Изпълнени са следните дейности: ремонт на компрометиран участък на асфалтовата основа; демонтаж на старата настилка от изкуствена трева; монтаж на нова настилка от изкуствена трева; ремонт и укрепване на съществуващата ограда; монтаж на нова оградна телена мрежа с PVC покритие и надстройка с предпазна мрежа; поставяне на алуминиеви врати за мини футбол; изграждане на цялостно осветление на игралното поле.

Със средства от бюджета на Община Габрово през 2018 г. бяха изградени детска и спортна площадка в кв. Бичкия и реконструкция на спортно игрище на ул. „Видима“.

Спечелени и изпълнени са два проекта, финансирани от кампанията „За чиста околна среда“ на ПУДООС: „Подобряване на детска площадка на ул. „Д-р Тота Венкова“, кв. „Трендафил II“ и „Обновяване на съществуваща детска площадка и кът за отдих в кв. „Нова махала“.

2016 - 2019 ▶

Насърчаване на местната инициатива при изграждане и поддържане на детски площадки и други съоръжения. Общината ще предоставя финансова или материална помощ (строителни материали, съоръжения - люлки, катерушки и др.) за подобряване на пространството

През 2016 г. и 2017 г. беше проведена традиционната инициатива „Да превърнем сивото в зелено“. Реализирани бяха общо 26 обекта.

През 2018 г. отново беше проведена традиционната кампания „Да превърнем сивото в зелено“ при спазване на приетите правила за кандидатстване – реализиране на различни благоустройствени мероприятия в общински пространства чрез безвъзмезден труд на местните общности и осигуряване на материали от Община Габрово. Реализирани бяха 7 обекта. Изградени бяха кътове за отдих с беседки на бул. „Трети март“ № 25 и с. Жълтеш. Ремонтирани и облагородени бяха външните пространства, подходите и бяха монтирани пейки пред входовете на ул. „Видима“ № 1 и ул. „Видима“ № 19. Обособена беше зона за отдих - площадка с пейки и маса на ул. „Люлякова градина“ № 13. Изпълнени бяха нови тротоарни настилки пред жилищни сгради на ул. „Орловска“ № 129 и на ул. „Иван Тончев“ № 10.

2016 - 2019 ▶

Изпълнение на превантивни мерки за опазване и съхранение на градската среда, посредством поетапно въвеждане на интегрирана система за видеонаблюдение (спазване на принципа: инсталиране на камери за видеонаблюдение в зони, в които се изпълняват интегрирани мерки за благоустрояване на ЦГЧ и кварталите)

През 2016 г. бяха изпълнени подземни трасета за видео наблюдение на кръгово кръстовище в кв. Младост и парк Колелото. През 2017 г. беше изградено видеонаблюдение на парк Колелото, в зоната на кръговото кръстовище на ул. „Свищовска“ , ул. „Лазурна“ и бул. „Могильов“. Изградена беше система за видеонаблюдение на зрителната зала и централното фоайе на Спортна зала „Орловец“.

2016 - 2019 ▶

Насърчаване изграждането на газоразпределителна мрежа в града, с цел преминаване към екологична форма на отопление и намаляване факторите за замърсяване на въздуха

По данни от газовото дружество „Ситигаз България“ ЕАД, през 2016 г. беше изградена 2 026 м нова газоразпределителна мрежа (ГРМ) на територията на Габрово. Потребителите на природен газ към декември 2016 г. са общо 261 лица, разпределени по групи както следва: битови – 215 лица, обществено-административни – 32 абоната, промишлени – 14 абоната. През 2017 г. беше изградена нова газоразпределителна мрежа и отклонения от нея с обща дължина 11 407 м. Присъединени бяха общо 233 нови потребители: 200 битови абоната, 5 промишлени абоната, 28 абоната от обществено-административния сектор. През 2017 г. общинските обекти, които бяха присъединени към ГРМ за отопление на природен газ са: ДГ „Младост“, ДГ „Явор“ (двете сгради), ДЯ „Славейче“, Дом за пълнолетни лица с физически увреждания („Маркотей“), РИМ (Регионален исторически музей), СУ „Райчо Каролев“.

По данни на газовото дружество „Ситигаз България“ ЕАД, построената газопреносна мрежа за 2018 г. е 1 150 м. Общо в експлоатация бяха въведени 51 455 м. (от които 30 000 м външен газопровод – трасето между Габрово и Севлиево). Присъединени потребители през 2018 г: индустриални – 3, административни – 18, битови – 248.

Общо потребители на територията на Община Габрово: индустриални - 23 броя, административни – 68 броя, битови – 643 броя.

Общински обекти, присъединени към газопреносната мрежа през 2018 г.: СУ „Отец Паисий“, НУ „Васил Левски“ (бивше ОУ „Цанко Дюстабанов“) и Център за специални образователни потребности (ЦСОП).

ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

2016 - 2019 ▶

Изпълнение на проекти за въвеждане на мерки за енергийна ефективност в публични сгради с различно функционално предназначение /училища, спортни комплекси,

сгради на културни институции, сградите на ДКЦ, административната сграда на общината и др./ - различни източници за реализиране на проектите /НДЕФ, ОП „Региони в растеж“ 2014-2020, собствен бюджет, финансов инженеринг, Фонд за енергийна ефективност и възобновяеми източници на енергия и др.

През 2016 г. продължи и беше завършен проект: BG04-02-03-024-005 „Норвежки опит за Габрово в сферата на енергийната ефективност“ (НАГОРЕ). Бяха въведени мерки за енергийна ефективност в ПМГ „Акад. Иван Гюзелев“ и детска ясла „Зора“.

През 2017 г. започна и в момента е в процес на финализиране проект за ремонт, модернизация и внедряване на енергоспестяващи мерки в ДКЦ 1 Габрово ЕООД. 25% от финансирането са чрез Националния Доверителен Екофонд (НДЕФ).

През 2018 г. в 15 обекта бяха изготвени обследвания за енергийна ефективност след приложени енергоспестяващи мерки, с цел издаване на сертификати за енергийни характеристики на сградите и заявяване издаване на удостоверения за енергийни спестявания от Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР), както следва:

ДГ „Първи юни“, ДГ „Ран Босилек“, ДГ „Младост“, ДГ „Дъга“, ДГ „Слънце“ база1, ДГ „Пеуника“ база1, ДГ „Перуника“ база2, ДГ „Явор“ нова база, ДГ „Явор“ стара база, ДГ „Радост“ база1, ОУ „Ран Босилек“, ОУ „Неофит Рилски“, ОУ „Христо Ботев“, ОУ „Иван Вазов“ и СУ „Райчо Каролев“.

През 2018 г. беше закупен електрически автомобил по втората покана за насърчаване използването на електрически превозни средства в рамките на Инвестиционната програма за климата на Националния доверителен екофонд. По схемата бяха отпуснати безвъзмездно 20 000 лв. за изцяло електрически превозни средства, а собственото финансиране от 44 200 лв. бе осигурено от бюджета на ЕМО „Етър“ след решение на Общински съвет – Габрово. Това е вторият одобрен проект на Община Габрово за закупуване на електромобил. Той се ползва ежедневно от служителите на музея, както и за специалните му гости.

2016 - 2019 ▶

Изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради в Габрово – активна роля на общинска администрация за предоставяне на актуална и полезна информация за включване в Програмата и организиране на всички последващи стъпки от нейната реализация

Със стартирането на „Националната програма за енергийна ефективност в многофамилни сгради“, Община Габрово организира множество и различни по характер срещи с граждани. Беше проучен броят на допустимите за саниране сгради в града и бяха поканени на информационни срещи техните домоуправители или представители. В сградите, в които Община Габрово притежава собственост /общински жилища/, бяха инициирани общи събрания за учредяване на сдружения, с участието на експерти от администрацията. Всички предприети действия за контакт с хората, включително активната публична кампания, допринесоха за включването на много хора в Програмата.

През 2018 г. завършиха строителните дейности и в последните три одобрени сгради, с което Община Габрово приключи успешно изпълнението на Националната програма за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради на местно ниво. През отчетната година жилищен блок, намиращ се на ул. „Св. св. Кирил и Методий“ № 7и 9, участва в конкурса „Фасада на годината“ на „Баумит България“, в който бе отличен с второ място в класацията.

С официално писмо до кметовете на общини в страната през м. юли 2017 г. министърът на регионалното развитие и благоустройството информира, че се преустановява приемът на заявления за интерес и финансова помощ по Програмата. Към края на 2018 г. приемът на заявления продължава да бъде спрян. Преди да бъде наложена тази мярка в Община Габрово постъпиха заявления от 172 сгради, за които бяха сключени договори между Сдружение на собствениците и кмета на община Габрово и са депозирани пред Българска банка за развитие.

В рамките на допустимостта на сградите за община Габрово бяха сключени договори за целево финансиране на 36 сгради, а 1 е прехвърлена за изпълнение по проект „Енергийно обновяване на българските домове“ по ОП „Регионално развитие“ 2007-2013 г. към Национална програма за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради. Общата стойност на сключените договори за тях е приблизително 33 млн. лв. без ДДС.

По време на изпълнението на програмата Община Габрово активно съдейства на гражданите, които желяха да се включат. Беше проучен броят на допустимите за саниране сгради в града и бяха поканени на информационни срещи техните домоуправители или представители, бяха инициирани общи събрания за учредяване на сдружения, с участието на експерти от администрацията, бяха предприети пакет от мерки, които да популяризират Програмата. Сформираният екип, отговорен за административната страна на процеса, оказваше пълна административна и юридическа помощ при подготовката на документацията на всеки етап от кандидатстването до довеждане на процедурата до финал и стартиране на строителството. Напредъкът по Програмата регулярно се представя в специално създадения банер на електронната страница на Общината. В него са публикувани работните проекти, показващи новия облик на сградите, който ще се постигне след изпълнението на проектите, снимки на реализирани сгради и сгради в процес на изпълнение.

За по-голяма информираност на гражданите, както и улесняване на проследяването на целия процес, Община Габрово създаде ГИС приложение за Програмата.

Подмяна на уличното осветление в града с енергийно ефективно (LED), както и поэтапно изграждане на осветление в участъци, където такова не съществува – провеждане на процедура за избор на изпълнител, който в дългосрочен план ще се ангажира както със строително-ремонтната част от заданието, така и с поемане на ангажимент за гарантиран резултат на договора

През 2016 г. беше изготвено обследване за енергийна ефективност на уличното осветление на територията на града - подмяна на уличното осветление с енергийно ефективно LED осветление, поетапно изграждане на осветление в участъци, където такова не съществува, подмяна на част от хранващата мрежа. През 2017 г. Община Габрово съвместно с Националния доверителен екофонд подготви процедура за внедряване на енергоспестяващи мерки за модернизация на уличното осветление в града. Със свое решение № 204 от 9 ноември 2017 г. Общински съвет – Габрово одобри предложението за поемане на дългосрочен дълг в размер на 3 милиона лева за финансиране на пилотния проект „Внедряване на енергоспестяващи мерки, модернизация и ремонт на уличното осветление на гр. Габрово“ чрез сключването на договор с гарантиран резултат.

С решение № 25/26.03.2018 г. на кмета на Община Габрово в качеството на Възложител по Закона за обществени поръчки бе открита процедура – състезателен диалог, за възлагане на обществена поръчка за избор на изпълнител на дейностите. До крайния срок (25.04.2018 г.) постъпиха две заявления за участие – от „Сименс“ ЕООД и „Улично осветление“ ЕАД. Съгласно предварителния подбор от комисията (в която участват и представители на съфинансиращия орган – НДЕФ) двамата кандидати покриват изискванията за лично състояние и критериите за подбор и с решение № 40/23.05.2018 г. на Възложителя бяха определени за участие в следващия етап на процедурата – диалог, който стартира на 05.07.2018 г.

С решение № 127/30.11.2018 г. на Възложителя диалогът бе приключен, с което двете компании „Сименс“ ЕООД и „Улично осветление“ ЕАД бяха поканени да представят окончателни оферти с краен срок за получаване – 04.02.2019 г.

2016 - 2019 ►

Участие на Община Габрово в общинска мрежа ЕкоЕнергия и активно присъствие при провеждане на различни форуми, обучения и инициативи посветени на енергийната ефективност, както и участие в пилотни проекти

На 19 и 20 март 2018 г. в София Община Габрово участва в XX юбилейна годишна конференция на ОМЕЕ „ЕкоЕнергия“. Международното събитие бе включено в официалния календар на Българското председателство на Съвета на ЕС. Кметът на Община Габрово и председател на Управителния съвет на „ЕкоЕнергия“ се включи в дискусиата под надслов „Борбата с енергийната бедност: усъвършенствани политики за енергийна ефективност със засилено участие на местните власти“. Експерти от Община Габрово представиха опит в изпълнението на процедури за „зелени“ обществени поръчки и резултатите по проекта „Региони на устойчивите обществени поръчки“ (SPP Regions).

На 26 и 27 април 2018 г. в Габрово се проведе международната конференция „Енергийната ефективност като инструмент за ускорено развитие на българските общини“, организирана от ОМЕЕ „ЕкоЕнергия“ като част от календара на Българското председателство на Съвета на ЕС. В рамките на събитието Община Габрово представи своята активна политика в сферата на устойчивото енергийно развитие.

На 20 и 21 юни 2018 г. в Бургас експерти от Община Габрово се включиха в националната конференция и изложение на ОМЕЕ „ЕкоЕнергия“ на тема „По пътя към почти нулевоенергийните сгради: предизвикателства и възможности“. Събитието бе включено в календара на Българското председателство на Съвета на ЕС. Участниците дискутираха европейския опит в строителството на сгради с отлични енергийни характеристики и се запознаха с възможностите за подготовка и финансиране на общински проекти.

В рамките на XIII Годишна среща на местните власти и изложението „Общинско ЕКСПО 2018“ Община Габрово и ОМЕЕ „ЕкоЕнергия“ участваха за втора поредна година с общ изложбен щанд, на който показаха успешни европейски проекти, разнообразни практики и дейности в полза на общините.

През цялата 2018 г. Община Габрово си партнира активно с Австрийската енергийна агенция с цел изпълнение на предпроектно проучване за включване на общината в австрийската програма за енергиен мениджмънт и сертифициране „Е5“. В рамките на инициативата през периода 18-20 юни 2018 г. представители на общинското ръководство и експерти от администрацията посетиха гр. Инсбрук, Австрия. По време на работното посещение беше обменен опит в сферата на енергийната ефективност и градската мобилност във връзка с адаптиране на програмата „Е5“ за България. Визитата бе организирана по покана на Австрийската енергийна агенция – Виена, консултанти по програмата „Е5“ от „Енерджи“ – Тирол и ръководството на град Инсбрук.

В края на 2018 г. Агенцията представи доклад от проучването за Габрово, на база на който ще бъдат предприети действия за подобряване на енергийното планиране в общината.

2016 - 2019 ▶

Създаване на устойчив капацитет на Общинска администрация в сферата на енергийната ефективност и въвеждане на длъжността „енергиен мениджър“

Община Габрово търси различни възможности за повишаване на административния капацитет и активно участва в различни кампании и инициативи, които позволяват обмяна на опит в сферата на енергийната ефективност. През м. януари 2018 г. Община Габрово подписа споразумение за партньорство със Световния акселератор за енергийна ефективност, в резултат на което Габрово стана част от мрежата на активните градове, работещи в сферата на енергийната ефективност.

През отчетната година успешно приключи изпълнението на проект „Региони на устойчивите обществени поръчки“ (SPP Regions), финансиран по програма „Хоризонт 2020“. В резултат беше изградена и продължава да функционира новата българска мрежа за устойчиви и иновативни обществени поръчки, като част от Общинската мрежа за енергийна ефективност „ЕкоЕнергия“. Община Габрово е ментор на мрежата, в която членуват над 24 общини и организации. В рамките на проекта бяха разработени модели на обществени поръчки за закупуване на електромобили и електробуси, както и въвеждане на енергоспестяващи мерки в сгради.

Като продължение на проекта SPP Regions, през м. юни 2018 г. Община Габрово започна изпълнението на нов проект GPP-STREAM „Зелени обществени поръчки и устойчиви инструменти за интегриране на ресурсната ефективност“, финансиран по програма „Интеррег Европа“. Проектът има за цел да подобри управлението, изпълнението и мониторинга на инструментите, които интегрират екологични подходи за обществени поръчки, така че да се постигне максимално увеличаване на ефективността на ресурсите и институционализиране на целите за ресурсна ефективност чрез зелените обществени поръчки. В рамките на проекта представители на девет регионални администрации и институции от Италия, Румъния, Испания, Франция и България ще си сътрудничат за подобряване на механизмите по прилагане на този тип обществени поръчки.

През 2018 г. продължи оценката на проектното предложение на Община Габрово по Програма за иновации в областта на околната среда на Федералното министерство на околната среда, опазването на природата, строителството и ядрената безопасност на ФР Германия. Проектът е насочен към изграждане на обща система за енергийно ефективно управление в 8 детски заведения (7 детски градини и 1 детска ясла) в гр. Габрово и е на стойност близо 400 хил. лв. Предстои приключване на оценката в началото на 2019 г.

МОДЕРЕН И УДОБЕН ГРАДСКИ ТРАНСПОРТ

По проект „Развитие на устойчив градски транспорт на град Габрово“ е предвидена реконструкция на транспортната инфраструктура и модернизация на съоръженията към нея. Целта е да бъде създаден по-ефективен, по-бърз и по-екологичен градски транспорт на град Габрово с по-малко потребление на енергия и възможности за алтернативни форми на транспорт, което ще допринесе за повишаване качеството на живот и подобряване на екологичната среда.

2016 - 2018 ▶

Обновяване на подвижния състав – закупуване на екологични автобуси и електробуси;

На 21 ноември 2018 г., в присъствието на посланика на Република Чехия в България Душан Щраух, бе сключен договорът за доставка на първите 3 броя нови 12 метрови CNG автобуси. Изпълнител е чешката компания „СОР Либхави“ ООД. Цената на едни брой от новите превозни средства на природен газ е 518 400 лв. с ДДС. Очаква се да бъдат доставени през м. май 2019 г.

Новите автобуси са първите от предвидените по проекта още 3 броя 12-метрови електробуси и 8 броя до 7-8-метрови автобуси. Към края на 2018 г. продължава провеждането на процедурите за доставката им и подобряване организацията на движение на пет от най-натоварените кръстовища в града.

Монтиране на информационни табла на спирките, които ще предоставят актуална и точна информация за пристигащите превозни средства;

На 21 декември 2018 г. бе сключен договор за 1 млн. и 222 хил. лв. с ДДС със „Сименс Мобилити“ ЕООД за изграждане на информационно-комуникационна инфраструктура. Дейностите предвиждат доставка и монтаж на електронни информационни табла на 104 бр. спирки на територията на града и бордово оборудване за 57 бр. превозни средства от обществения градски транспорт и диспечерски център в Автогара – Габрово. По този начин ще се визуализира информация в реално време за пристигането на превозните средства до спирките по съответен маршрут, като ще бъде изградена система за управление на градския транспорт, включваща хардуер и софтуер.

Изготвяне на нова транспортна схема, съобразена с новите възможности за обслужване на различни зони от града;

Създаване на система за гъвкаво и удобно прикачване на пътници с общ билет.

Паралелно с изпълнението на най-големия проект за устойчив градски транспорт Община Габрово участва в проекта SUMP's-UP „Планове за устойчива градска мобилност“, финансиран по програма „Хоризонт 2020“. Целта на проекта е да се ускори въвеждането на планове за устойчива градска мобилност и да се разработят новаторски инструменти и услуги за внедряването им. Освен Габрово, в проекта участват партньорски градове от Италия, Румъния, Гърция, Холандия, Литва и Ирландия. В рамките на половин година (1 януари – 30 юни 2018 г.) представители на местните власти от участващите градове работиха в експертна група в областта на транспорта и планирането на градската мобилност. Специалистите се включиха в обучителни дейности под формата на електронни курсове и дискусии, както и работни срещи в европейски градове с действащи планове. Това дава възможност на проектантите, еколозите и техническите експерти в общините да получат познания и умения за управление на устойчивата мобилност в градските и крайградските зони.

През м. септември 2018 г. двама експерти от Община Габрово участваха в семинар, организиран по проект CIVITAS ECCENTRIC, финансиран по програма „Хоризонт 2020“ в Стокхолм и Юмео, Швеция. В резултат от тяхното участие и на база на придобитите знания трябва да се разработи план за прилагане на поне една от представените мерки за период до две години в Габрово.

БЕЗОПАСНА И СИГУРНА СРЕДА

2016 - 2019 ▶

Изграждане на повдигнати пешеходни пътеки и кръстовища, с цел подобряване безопасността на движението

През 2016 г. бе завършено кръговото кръстовище в кв. Младост, направена бе промяна в организация на движение /кръгово кръстовище/ в к-с Христо Ботев между ул. „Ал.Стамболийски“, ул. „Ивайло“ и ул. „Хр. Ботев“. През 2017 г. беше изградено малко кръгово кръстовище на ул. „Х. Крум“ (в обхвата на реконструкцията на Източната улица).

През 2018 г. беше благоустроен вътрешният кръг на „Колелото“, изградено кръгово кръстовище на Шиваров мост. През 2019 г. продължава благоустрояването на зоната на предгаров площад, включително изграждане на кръгово кръстовище.

2018 ▶

Ще изградим нови светофарни уредби и ще въведем синхронизирано управление на светофарите в града

Проект – № BG16RFOP001-1.016-0003 „Развитие на устойчив градски транспорт на град Габрово“, който е в процес на изпълнение, включва подобряване организацията на движение на 5 кръстовища: Подмяна на светофарни уредби на кръстовища: ул. „Д-р Никола Василиади“ с ул. „Брянска“; ул. „Юрий Венелин“ с ул. „Скобелевска“ и с ул. „Брянска“; ул. „Райчо Каролев“ с ул. „Юрий Венелин“; Изграждане на нови светофарни уредби на кръстовища: бул. „Априлов“ с ул. „Райчо Каролев“ и ул. „Юрий Венелин“ с ул. „Априловска“; Монтиране на нови светофарни секции и контролери, изграждане на нови стълбове, направа на изкопи и полагане на тръби, окабеляване и заземяване, демонтаж и монтаж на улично осветление и др.

2016 - 2019 ▶

Развитие на вертикалната и хоризонтална пътна маркировка

През 2016 г. за обезопасяване на движението на МПС и пешеходци в града, кметствата и кметските наместничества, бяха доставени и монтирани 79 бр. нови пътни знаци, 11 бр. огледала-изпъкнали и 8 бр. знаци за направление и посоки, за начало и край на населено място. Доставени и монтирани светещи знаци Д17 (12 бр.) на 6 бр. пешеходни пътеки, 20 м. предпазни пана висок тип и 20 м. предпазни пана нисък тип. Положена бе хоризонтална пътна маркировка по главните улици на Габрово. През 2017 г. за обезопасяване на движението на МПС и пешеходци в града, кметствата и кметските наместничества, бяха доставени и монтирани 94 броя нови знаци. Монтирани бяха други средства за безопасност, като бализи, предпазни пана пред препятствия, пропадане на пътни участъци и др. Положена хоризонтална пътна маркировка по главните улици на Габрово.

През 2018 г. за обезопасяване на движението на МПС и пешеходци в града, кметствата и кметските наместничества, бяха доставени и монтирани:

- **97 броя нови знаци**, в това число:

предупредителни /монтирани в км. Армения, ул. „Чумерна“ и др./; за отдаване на предимство в кръстовища /км. Зелено Дърво, км. Камещица, улиците: „Калоян“, „Т. Венкова“, „Лазурна“, „Китка“, „Ек. Йосиф“, „Добри Чинтулов“, „Вит“, бул. „Ст. Караджа“ и „Трети март“ и др./; задължителни /ул. „Свищовска“, ул. „Т. Венкова“, ул. „Ек. Йосиф“, ул. „Хр. Ботев“, ул. „Д. Чинтулов“, ул. „Даскал Цвятко“, ул. „Хан Крум“, ул. „Брянска“ и др./; забранителни /км. Гръблевци, км. Армения, улиците – „Орловска“, „Н. Палаузов“, „Свищовска“, „Драва“, „Ив.Калпазанов“, „Зелена Ливада“, „Р. Каролев“, „Ив. Гюзелев“, „Хан Крум“, ул. „Николаевска“, бул. „Трети март“, бул. „Могилъв“, бул. „Хемус“ и др./; пътни знаци със специални предписания /км. Зелено

Дърво, ул. „Орловска“, ул. „Ивайло“, ул. „Първи май“, ул. „Н. Войновски“, ул. „Орловска“, „Н. Рилски“, бул. „Ст. Караджа“, бул. „Столетов“, бул. „Могилъов“, бул. „Трети март“ и др./ и знаци за направление, посока, обекти и др. /кръстовище за кв. Етъра, ул. „Ив. Калпазанов“, ул. „Л. Каравелов“, ул. „Евтим Дабев“, ул. „Чумерна“, бул. „Столетов“ и др./, други средства за сигнализиране /ул. „Свищовска“, ул. „Брянска“, ул. „Ивайло“/, както и знаци за въвеждане на временна организация и безопасност на движението, монтирани на места с цел обезопасяване на обекти и свлачищни райони, други средства за безопасност, като бализи, предпазни пана пред препятствия, пропадане на пътни участъци и др.;

- **5 броя изпъкнали огледала**, поставени в села и улици за по– добра видимост /селата Велковци, Враниловци, Източник, ул. „Антим Първи“ и др./;
- **12 броя светещи знаци Д17 на пешеходни пътеки /2 пешеходни пътеки на ул. „Хр. Смирненски“, ул. „Орловска“, ул. „Д-р Н. Василиади“ – до автогарата, на пешеходната пътека, бул. „Априлов“, на входа от В. Търново и др./;**
- **15 броя /30 м/ пана тръбни /висок и нисък тип/, възстановени след ПТП на кръговото кръстовище ул. „Лазурна“ и ул. „Свищовска“, ул. „Орловска“, бул. „Могилъов“ и др.;**
- **50 броя табели**, показващи, за навлизане в зона контролирана с видеонаблюдение, монтирани по детски площадки, паркове, пътни кръстовища и улици в Габрово.

Положена беше хоризонтална пътна маркировка в града по главните улици и кръстовища:

- **напречна маркировка – ръчна** (пешеходни пътеки, стоп линии, площи забранени за движение и стрелки и др.):

с акрилатна боя и перли по ул. „Р. Каролев“, кръстовище на хотел „Балкан“, ул. „Д-р. Н. Василиади“, пл. „Първи май“, ул. „К. Д. Никола“, ул. „Лазурна“, бул. „Могилъов“, ул. „Свищовска“, ул. „Н. Геров“, ул. „Орловска“, бул. „Столетов“, бул. „Трети март“, и др. – 531,54 м2;

със студен пластик и перли на кръстовище Шиваров мост-преди пазара, кръстовище бул. „Ст. Караджа“ (до автогара и пилона), ул. „Н. Войновски“, ул. „Николаевска“, ул. „Н. Рилски“, ул. „Д-р Н. Василиади“ и др. - 200,23 м2;

по натоварени пешеходни пътеки със студен структурен пластик и перли по ул. „Орловска“/ - 30м2.

- **надлъжна маркировка - машинна:**

с акрилатна боя и перли по ул. „Орловска“, ул. „К. Д. Никола“, бул. „Столетов“, бул. „Могилъов“, бул. „Трети март“, ул. „Свищовска“, ул. „Н. Геров“ и др.- непрекъснати линии 1 360 м2 и прекъснати линии 335,9 м2.;

със студен шприц пластик и перли на кръстовище Шиваров мост (преди пазара), кръстовища по бул. „Ст. Караджа“ (автогара и пилон), ул. „Чардафон“ и ул. „Ем. Манолов“ и др. - непрекъснати линии 399,5 м2 и прекъснати линии 66,3 м2.

2017 - 2018 ▶

Създаване на условия за регламентиране на паркирането в ЦГЧ, чрез въвеждане на платено паркиране „синя зона“

През 2017 г. беше подготвен проект за Наредба за реда за престой и паркиране на пътни превозни средства на територията на община Габрово, която да урежда реда, изискванията, ограниченията, забраните, санкциите и контрола, свързани с престоя и паркирането на пътни превозни средства на територията на общината. Наредбата беше приета през 2018 г.

През 2018 г. бяха маркирани 536 бр. паркоместа за „синя зона“ със студен шприц пластик в централна градска част, ул. „Орловска“, ул. „Шипка“, ул. „Николаевска“, ул. „П. Постомпиров“, ул. „Скобелевска“ и бул. „Априлов“, ул. „Априловска“, ул. „Елисавета Попантонова“ и др.

Община Габрово закупи и 1 бр. репатратор, който да обслужва работата в синята зона.

2016 - 2019 ▶

Изграждане на видеонаблюдение в града и на територията на селата. Предоставяне на възможност за свързаност на камерите с центъра за наблюдение на РДВР Габрово

През 2016 г. експертна работна група извърши оглед на входно-изходните артерии на Габрово и прецени възможностите за монтиране на видеокамери. Експертната работна група прецени, че на всяка входно-изходна точка трябва да бъдат монтирани два типа камери следящи влизащите и излизащите МПС.

Изградено беше видеонаблюдение със специализирани камери за разпознаване на автомобилни номера, с цел регистриране и създаване на база данни с регистрационните табели на МПС. Осъществяването на тази стъпка ще даде възможност за последващо търсене в базата данни за номер (или част от номер) на преминал автомобил, на входно-изходните точки на Габрово в посока Велико Търново и Трявна.

2016 - 2019 ▶

Провеждане на съвместни акции с полицията с цел превенция от вандализъм, опазване на живота на хората и намаляване на пораженията в градска среда

През 2016 г. бяха проведени няколко съвместни акции с участието на служители от РУ Габрово и Общински инспекторат относно осъществяването на превантивен и санкциониращ контрол, спрямо водачите на МПС. През 2017 г. съвместната дейност на служители от двете институции продължи. През месеците октомври, ноември и декември бяха предвидени ежедневни дежурства в централна градска част и кварталите на града.

През 2018 г. Общински инспекторат проведе редица съвместни акции с органите на Полицията по отношение на обществения ред на територията на град Габрово и селските райони. Отработени са сигнали и жалби от граждани и са осъществени планови акции. Извършени са проверки на лица във връзка с отглеждане, регистрация на животни и инциденти с домашни и безстопанствени кучета, употреба на спиртни напитки на обществени места и действия по установяване на граждани, нанесли повреди по елементите на инфраструктурата.

Паралелно със служителите на МВР се санкционират водачите на превозни средства, паркирали неправилно във всички райони на община Габрово, съобразно правомощията по Закона за движението по пътищата. Местата със засилен трафик в централната градска част се контролират приоритетно. На нарушителите се съставят фишове и актове за административни нарушения.

ИЗВОД

През 2018 г. Община Габрово продължи дейността си по изграждане на привлекателна, достъпна и безопасна градска среда. Обновена беше част от съществуващата инфраструктура, а на места беше изградена нова. Продължи политиката за въвеждане на мерки за енергийна ефективност в публична инфраструктура. Зелената система на града беше сезонно обновявана и поддържана. Започна изпълнението на дейности за подобряване и модернизиране състоянието на обществения транспорт и транспортната инфраструктура.

ПРЕДСТОИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА:

2017 - 2019 ▶

Подобряване на екологичната инфраструктура посредством инвестиции в сектор води и отпадъци:

- ▶ Реализиране на проекти за устойчиво управление на защитените територии в границите на общината/ОП „Околна среда“, хоризонтални програми на ЕС/

2017 - 2018 ▶

Обособяване на зона за свободно разхождане на домашни кучета

- ▶ През 2018 г. след проведени неколнократни срещи със собственици на домашни кучета, е определен терен за обособяване на зона за свободното им разхождане. Самото изграждане на площадката предстои да бъде изпълнено през 2019 г.

2017 ▶

Изграждане на паркинг пространство пред Централен гробищен парк

2017 ▶

Изграждане на урнови стени в Централен гробищен парк

2017 ▶

Въвеждане на система за контрол на достъпа в Централен гробищен парк

2018 - 2019 ▶

Благоустрояване на прилежащите пространства на ул. „Емануил Манолов“ и изграждане на нова транспортна връзка срещу сградата на читалище Априлов – Палаузов

2016 - 2019 ▶

Поетапно благоустрояване на крайните квартали

2016 - 2019 ▶

Комбинирайки собствени средства и финансиране от страна на Агенция „Пътна инфраструктура“ през периода ще бъдат реализирани инвестиции в подобряване на улични участъци, съвпадащи с републикански пътища:

▶ ул. „Коста Евтимов“

2017 - 2019 ▶

Реализиране на проект за модернизация на Централен градски пазар /възможен финансов източник - Фонд на фондовете/

2018 ▶

Изграждане на паркинги в ЦГЧ, включително след изследване на техническите ограничения, установяване на обема на инвестицията и подходящия модел за реализиране

2016 - 2019 ▶

Предоставяне на терени под различна форма за изграждане на спортни съоръжения и атракциони в най-населените квартали на града

2018 ▶

Изграждане на централизирана система за дистанционен мониторинг и управление на състоянието на инсталациите и централизирано енергийно счетоводство (данните на място се събират от локален контролер и се изпращат по комуникационен канал (GPRS например) в централна база от данни в Общината)

2016 - 2019 ▶

Провеждане на местни кампании за различни целеви групи, посветени на инициативи за енергийна ефективност и устойчиво развитие

2016 - 2017 ▶

Ще създадем общинска полиция, която ще бъде ефективен фактор за опазване на обществения ред и ще изпълнява задачи, свързани с:

- Опазване на обществения ред;
- Охраната на обекти;
- Безопасността на движението;

2018

ОТЧЕТ

на кмета на община Габрово

- Подпомагане осъществяването на контролната и административно наказателната дейност на Община Габрово

2016 - 2019 ▶

Ще продължим изграждането и маркирането на велоалеи в града

АДМИНИСТРАЦИЯ

МЕРКИ

2016 - 2019 ▶

Създаване на условия за привличане и задържане на добре подготвени и мотивирани кадри в общинска администрация

През 2017 г. бяха проведени обучения, насочени към повишаване професионалната компетентност на служителите в администрацията. Общо 39 служители преминаха обучение.

През 2018 г. служителите от Община Габрово продължиха участието си в различни курсове и семинари, целящи повишаване на квалификацията, уменията и компетентностите им. По изготвения годишен план за обучение за 2018 г. и по определени теми извън него преминаха обучение общо 149 служители в 48 броя обучения.

Разпределението по област на обучение за професионално развитие, брой проведени обучения и брой обучени служители в администрация е следното:

Област на обучението	Брой проведени обучения	Брой обучени служители
Управление на администрацията (стратегическо планиране, публични политики, управление на изпълнението, управление на промяната, управление на проекти, управление на качеството, управление на риска и др.)	17	33
Правни аспекти на административната дейност (нормотворчество, правоприлагане)	16	67
Меки умения (комуникация, работа в екип, управление на времето, решаване на конфликти и др.)	1	2
Финансово и стопанско управление	3	13
Информационни системи и дигитални умения	1	3
Местно управление	5	9
Здравословни и безопасни условия на труд	1	10

Защита на класифицираната информация	1	1
Превенция на употреба на психични вещества	2	1
Обучение за служебно развитие	2	11

В института по публична администрация 80 служители преминаха през 27 броя обучения.

В 21 броя обучения, проведени от други обучаващи институции като: „НСОРБ – Актив“ ЕООД, „Тренинг фактори“, „Китов център“, „Тодоров 1947 ИКО“ ЕООД, Служба по трудова медицина „Икономикс“, Национален център по наркомании и др., участваха 69 служители.

Ползите за служителите от участието им в обученията са: придобиване на нови и усъвършенстване на съществуващите знания и умения; повишаване на мотивацията им; възможност за споделяне на добри практики.

2016 - 2019 ▶

Изпълнение на мерки и инициативи за повишаване качеството на общинска администрация в съответствие със Стратегия за човешките ресурси на Община Габрово

През 2017 г., в изпълнение на Стратегия за управление на човешките ресурси, в Общината бе приложена Пилотна програма за менторство на новоназначени служители, която се проведе в дирекция „Местни данъци и такси“. През 2016 година към Община Габрово бе създаден Център за работа с доброволци, който успешно функционираше през 2017 г.

През 2018 г. програмата за менторство започна поетапно да се прилага и в други структурни звена на администрацията, където има новоназначени служители. Целта е чрез подходящо обучение да се скъси срока за въвеждането им в длъжност и те по-бързо да развият потенциала си за изпълнение на служебните си ангажименти.

Центърът за работа с доброволци успешно продължава дейността си през 2018 г. В него се включват тридесет и един доброволци, подали своите заявления за участие в доброволчески дейности в различни направления: култура, социални дейности, спорт и др. Дейностите, осъществени 2018 г., могат да се обособят в няколко групи:

- ✓ Дейности, инициирани от Център за работа с доброволци;
- ✓ Оказване на логистична подкрепа и участие на доброволци от ЦРД в дейности, организирани от структури на Община Габрово;
- ✓ Включване на Центъра за работа с доброволци в инициативи на други институции, НПО и граждани.

2016 - 2019 ▶

Подобряване на комуникацията с гражданите по повод предложения, сигнали, оплаквания чрез въвеждане на различни форми на непосредствен контакт:

- ▶ регулярни срещи с граждани под формата на приемни дни;
- ▶ организиране на периодични срещи по квартали и населени места;
- ▶ внедряване на електронен портал за информиране на гражданите за текущи промени в нормалния ритъм на града и създаване на възможност гражданите да сигнализират за различни проблеми

През 2017 г. по време на приемни дни при кмета на община Габрово бяха приеха около 150 лица. Община Габрово през март 2017 г. внедри е-платформа „Аз-Кметът“ за подаване на сигнали от различен характер. От март, 2017 г. гражданите могат да подават сигнали, както писмено, така и чрез безплатно обаждане на новия сайт на Общината.

През отчетната 2018 г. бяха проведени срещи с граждани по техни искания и сигнали за проблеми от различен характер. Под формата на приемни дни при кмета на община Габрово бяха приети 109 лица, които получиха становище по повдигнатите от тях въпроси. Бяха предприети действия за решаването им, където това беше обективно възможно.

Община Габрово е на 9-то място по прозрачност от 567 институции в страната, и на 5-то сред общините в България. Това показват резултатите от проведеното през 2018 г. проучване за прозрачността на институциите. Спрямо миналата 2017 година, Община Габрово, се е изкачила с 13 позиции напред в рейтинга на прозрачността, показва проучването на Програма достъп до Информация /ПДИ/. Целта на проучването е да оцени как органите на властта изпълняват задълженията си по Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ) и други нормативни актове за публикуване на информация в Интернет, и как отговарят на заявления за достъп по електронен път. Нивото на прозрачност през 2018 г. бе оценявано с точки по 108 (122 за общините) индикатора. Въз основа на индикаторите за изпълнението на задълженията за активно публикуване на информация, системата на проучването генерира различни рейтинги.

Резултатите за изпълнение на задълженията на общините, обхващащи публикуването на бюджети, финансови отчети, датата на публичното обсъждане на проектите за бюджети и финансови отчети, информация за обществените поръчки в секция „Профил на купувача“ и декларациите по Закона за установяване и предотвратяване на конфликт на интереси се визуализират в Картата на финансовата и бюджетна прозрачност на общините.

2016 - 2019 ▶

Поетапно разширяване на списъка от услуги, които могат да се предоставят по електронен път в различни сектори. Създаване на възможност за електронно заплащане на услуги.

В края на 2016 г. в дирекция „Местни данъци и такси“ бяха внедрени осем нови е-услуги. През 2017 г. Община Габрово продължи да предоставя е-услуги в частта на дирекция Местни данъци и такси, като и на отдел ГРАО. През 2017 г. служителите от отдел ГРАО при Община Габрово, кметствата и кметските наместничества въведоха и подписаха с електронен подпис близо 100% от личните регистрационни картони на живите лица в Габрово. През декември, 2017 г. Община Габрово осигури възможност за по-бързо и по-лесно обслужване на хората с увреден слух, чрез видео-жестов превод.

С оглед подобряване на административното обслужване на гражданите и бизнеса, през 2018 г., продължихме да предоставяме е-услуги в частта на дирекция МДТ и на отдел ГРАО, за които е осигурена и възможността за електронно заплащане.

Към началото на 2018 г. служителите от отдел ГРАО при Община Габрово са въвели и подписали с електронен подпис 100% от личните регистрационни картони на живите лица с постоянен адрес в общината. През годината започна въвеждането на данни и подписване с електронен подпис на личните регистрационни картони на починалите жители на Община Габрово, като обработените картони по кметства и кметски наместничества е 99 %, а за Габрово – 30 %. През 2018 г. подадените актуализационни съобщения от отдел Гражданска регистрация и административно обслужване (ГРАО), свързани с промени на информацията за гражданското състояние на лицата с постоянен адрес в община Габрово са 16 874 броя. Издадените удостоверения по искане на граждани през годината са 14 308 броя.

През 2018 г. Община Габрово продължи да предоставя възможност за по-бързо и по-лесно обслужване на хората с увреден слух, чрез видео-жестов превод. Е-платформата, чрез която се осъществява превода е инсталирана на таблет и се използва от служителите в ЦИУГ. Тя свързва ползвателя с лицензиран преводач на Фондация „Заслушай се“, който осигурява в реално време връзка между съответния служител от ЦИУГ и потребителя на услугата.

В унисон с държавната политика за е-управление и Решение № 357 от 29 юни 2017 г. Министерският съвет, Община Габрово приведе своята деловодна система ПП „Arihimed eProcess“ в съответствие с единен технически протокол, утвърден от председателя на Държавната агенция „Електронно управление“. С това се осигури възможност за обмен на електронни документи, които съдържат електронни изявления, с други администрации.

От 1 ноември 2018 г. Община Габрово започна да осъществява електронен обмен на документи с останалите администрации, включени в Системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС). Това ще доведе до облекчаване на административната тежест и ще повлияе положително процесите на предоставяне на административни услуги за гражданите и бизнеса.

Отново с цел подобряване на административното обслужване, Община Габрово подаде и Заявление до Държавна агенция „Електронно управление“ за включване в средата за междурегистров обмен (RegiX). През 2018 г. Община Габрово вече е реален

участник в междурегистровия обмен (RegiX). Същата осигурява възможност за потребителите на информация автоматично да извличат данни от основни регистри, сред които са Национална база данни „Население“, регистър БУЛСТАТ, Имотен регистър, Търговски регистър, Регистри на ИА „Автомобилна администрация“, Регистър на пенсионерите /НОИ/, Регистър на производствата по несъстоятелност, Регистър на юридическите лица с нестопанска цел /Министерство на правосъдието/, Регистър на задължените лица /НАП/. За издаването на удостоверения, във връзка с услугите, които предоставя Общината се използват справки от регистрите, като съдържащите се в тях данни се извличат автоматизирано по електронен път. Създадената възможност за реализиране на вътрешни електронни административни услуги е предпоставка за постигане на една от основните цели на електронното управление - комплексно административно обслужване на гражданите и бизнеса.

✓ **Ресертификационен одит на интегрирана система за управление на качеството и информационна сигурност ISO 9001:2008 & ISO/IEC 27001:2013**

Сертифициращата организация RINA на 26 март 2018 г. проведе поредния надзорен одит на интегрирана система за управление на качеството и информационна сигурност ISO 9001:2015 & ISO/IEC 27001:2013. Усилията на Община Габрово са насочени към ефективно и ефикасно управление на всички идентифицирани процеси, оказващи влияние върху съответствието с изискванията към административните услуги, качеството на тяхното изпълнение и сигурността на информацията, както и на обучението и квалификацията на персонала.

В резултат на проведеня надзорен одит се установи съответствие с процедурите и документите по управление на качеството и сигурност на информацията и нормативните изисквания, уреждащи дейността на одитираните структурни звена. Съставяните документи отговарят на СУКСИ и се съхраняват според регламентирания изисквания, което потвърждава ефективността на въведената Система за управление на качеството и сигурност на информацията/СУКСИ/.

2016 - 2019 ▶

Поетапно премахване на хартиения документооборот

От 1 ноември 2018 г. Община Габрово започна да осъществява електронен обмен на документи с останалите администрации, включени в Системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС), което значително намали обема на хартиения документооборот между тях.

2016 - 2019 ▶

Развитие на Географско информационната система (ГИС) на Община Габрово

През 2017 г. хардуерната инфраструктура на Географско информационната система беше подменена с по-ново поколение сървър, който добави допълнителен ресурс за подобряване на производителността, бързото действие и възможностите за добавяне на допълнителни модули и приложения. В края на 2017 г. в ГИС на Община Габрово беше внедрен нов модул за събиране, обработване

и визуализация на данни в реално време. През 2017 г. развихме и надградихме приложението за управление на сградите, участващи по Националната програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради.

През 2018 Географско информационната система беше надградена до последната налична версия, а именно ArcGIS 10.5.1. Това позволи придобиването на нови модули разширяващи възможностите и, и позволяващи създаването на ГИС облачна инфраструктура в която да съхраняваме, управляваме и достъпваме съдържанието и отдалечено, както и от различни видове мобилни устройства.

ГЕОГРАФСКА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА (ГИС)

Предвид факта, че над 70% от данните, които се натрупват като информационни масиви в администрацията, са пряко свързани с пространственото местоположение, ГИС се явява изключително адекватен инструмент за обработването на огромните масиви от геопространствени данни заедно със тяхната топология и характеристики. Ключов фактор за успешното развитие на ГИС от администрацията е формиране на компетенции в служителите за ежедневна работа и ползване на различните функционалности на ГИС приложенията

Внедряване на нови модули за допълнително разширяване на функционалностите на ГИС:

- ▶ Portal for ArcGIS – цялостно интегрирано решение за управление данните в организацията чрез единен уеб портал на организацията;
- ▶ Operations dashboard for ArcGIS – модул, който представлява инструмент за създаване на електронни информационни табла, съдържащи индикатори в реално време със стойности извлечени от данни в ГИС.

През 2017 г. системата беше надградена с Geo Event Extension for ArcGIS – модул, който позволява събирането, обработването и използването на данни в реално време, постъпващи от различни източници и информационни канали. Огромната полза от модула е възможността да бъдат следени реално местоположението или показателите на различни обекти на територията на нашия град. Обхватът на приложение на този модул може да бъде неограничен в ежедневните работни процеси.

Разработени нови модели за достъп и управление на пространствените данни:

- ✓ ГИС решения за ОП Благоустройство – разработени са решения за инспектиране на сигнали, отнасящи се към дейностите на предприятието, тяхната проследяемост при управлението на работните процеси при тяхното отработване: приложение за инспектиране на сигнали, които се отработват от служителите в предприятието; приложение за инспектиране и инвентаризация на съдовете за сметосъбиране; приложение за инспектиране дъждосъбирателните шахти и водостоци;
- ✓ Приложение за инспектиране на състоянието на жилищата общинска собственост;
- ✓ ГИС решения за администрацията на Община Габрово – разширени и надградени бяха редица приложения, свързани с дейностите в администрацията: приложения за нуждите на Общински Инспекторат

Актуализиране и надграждане на приложения, разработени към момента. Обучение на служители в администрацията за използване на ГИС в ежедневните си работни процеси и други.

2016 - 2018 ▶

Поетапно внедряване на набор от интелигентни IT системи и решения:

- ▶ За управление на целия жизнен цикъл на обществени поръчки и др.

Община Габрово поддържа Профил на купувача <https://op.gabrovo.bg/>, който представлява обособена част от електронната страница на Община Габрово. Системата е разработена и изградена на базата на свободен софтуер и безплатни компоненти. В профила се публикува информация, свързана с обществените поръчки на Община Габрово, нормативна уредба, вътрешни правила и предварителни обявления.

2016 - 2018 ▶

Създаване на електронен архив на документите на Община Габрово, както и внедряване на софтуери за управление на процесите, свързани с архивните единици, осигуряващи възможност за връзка между електронен документ и физически оригинал, както и достъп до цифровизираните документи

Община Габрово възложи на външна фирма цифровизирането и създаването на е-архив на семейните регистри на всички кметства и кметски наместничества в Община Габрово. Същите бяха внедрени в ПП „ЕларДо“ и беше осигурен електронен достъп до тази информация на всички кметства и кметски наместничества, което значително подобри качеството на административното обслужване за гражданите.

ИЗВОД

През отчетния период Община Габрово продължи да надгражда постигнатото като достъпност, прозрачност, ефективност, информационна сигурност. Бихме могли да кажем, че се развиваме заедно с технологиите и се стремим с работата си да бъдем максимално полезни на гражданите.

ПРЕДСТОИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА:**2016 - 2018 ▶**

Преустройство на физическото пространство на Центъра за информация и услуги на гражданите

2016 - 2019 ▶

Подобряване на вътрешната координация в общинска администрация и свързаните звена и дейности

2016 - 2018 ▶

Поетапно внедряване на набор от интелигентни IT системи и решения:

- ▶ За управление на човешки ресурси /гъвкава система, която автоматизира управлението на всички дейности по планиране, наемане, организация, оценяване, развитие, заплащане и комуникации на човешките ресурси/ (2018)
- ▶ За осигуряване на финансова и счетоводна свързаност на всички второстепенни разпоредители към първостепенния разпоредител (2017)
- ▶ За управление на проекти /възможности за цялостно планиране, контрол и отчитане на проекти и портфолио от проекти/ (2017)
- ▶ За управление на договори /позволява ефективно обвързване на изпълнението на проектите със сключените договори за целите на мониторинга и управлението/ (2017)

2016 - 2018 ▶

Подготовка на проект за изграждане на нови и модернизиране на съществуващите архивни помещения, чрез система от подвижни стелажни структури

ФИНАНСИ И ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ

▶ Финансова стабилност

През 2018 г. Община Габрово запази стабилно финансово състояние. Това се дължи на следните принципи:

- ▶ **Разумна приходна политика, съобразена с възможностите и потребностите на населението, при спазване на принципа на солидарност и ефективно и икономично разпределение на разходите и финансовите ресурси, при спазване на строга бюджетна дисциплина**

През изминалата година продължиха усилията за постигане на максимална ефективност при изпълнение на разходните отговорности, свързани с предоставяне на публичните услуги. Продължи практиката за реинвестиране на приходите от разпоредителни сделки с цел избягване процеса на декапитализация.

- ▶ **Обезпечено финансовото изпълнение на мащабни инвестиции с европейско финансиране**

Продължи успешното реализиране на публични инвестиции и подобряване качеството и обема на предоставяните публични услуги.

- ▶ **Поддържане тригодишна бюджетна прогноза за местните приходи и разходи**

През 2018 г. с решение на Общински съвет – Габрово бе приета тригодишната прогноза за периода 2019-2021 г.

- ▶ **Привличане на външно финансиране/средства от ЕИФ на ЕС, ФЛАГ, ПЧП, финансов инженеринг/**

През 2016 г. са спечелени общо 11 проекта на обща стойност 17 678 510,41 лв., като привлеченото външно финансиране е в размер на 13 280 915,73 лв. безвъзмездна финансова помощ. През 2017 г. по програмите на европейските структурни и инвестиционни фондове и чрез други донорски програми са спечелени 7 проекта, като безвъзмездната финансова помощ за Община Габрово е в размер на 9 622 935,81 лева.

През 2018 г. по програмите на европейските структурни и инвестиционни фондове и чрез други донорски програми са спечелени 5 проекта, като безвъзмездната финансова помощ за Община Габрово е в размер на 493 931,60 лева.

► **Увеличаване на приходите, чрез увеличаване на събираемостта им**

Постъпленията от местни данъци и такси за 2018 г. бяха в размер общо на 9 727 317 лв., в т.ч.:

- ✓ Данък недвижим имот – 1 713 930 лв., от тях 1 412 352 лв. са събраните приходи от текущ облог, което е 83 %. Останалите суми са събрани от просрочени задължения;
- ✓ Данък върху превозно средство – 2 381 302 лв., от тях 1 998 445 лв. са събрани приходи от текущ облог или 79 %. Останалите суми са събрани от просрочени задължения;
- ✓ Данък придобиване – 874 703 лв. Събраните суми са от прехвърлителни сделки, които надвишават планираните 850 000 лв;
- ✓ Патентен данък – 196 998 лв., от тях 89 290 лв. са от патентен данък и 107 708 лв. са от данък върху таксиметров превоз на пътници;
- ✓ Туристически данък – 52 429 лв. Събраните суми са от реализирани нощувки на територията на община Габрово;
- ✓ Такса битови отпадъци – 4 065 573 лв., от тях 3 353 815 лв. са събрани приходи от текущ облог, което е 82 %. Останалите суми са събрани просрочени задължения;
- ✓ Глоби – 19 730 лв.
- ✓ Лихви – 365 669 лв.
- ✓ Такси по административни услуги – 56 983 лв.

При извършения анализ на всички събрани постъпления беше констатирано, че събираемостта на текущите данъци запазва своето високо ниво. Все повече граждани и фирми плащат своите текущи задължения в сроковете за плащане по закон, като не малка част от тях плащат в срока за отстъпка. За несъбраните суми от текущи задължения и просрочени такива, Направление „Контрол“ към дирекция „Местни данъци и такси“ е издала 973 бр. актове за установяване на задължение по декларация на стойност 570 215 лв. Образованите принудителни производства срещу некоректни длъжници са 627 бр. за сумата от 380 578 лв. Изпратените покани за доброволно изпълнение са 1 570 бр. на стойност 421 530 лв.

Приетите и обработени декларации за придобиване на имущество по Закона за местни данъци и такси за 2018 г. са 15 492 бр., издадените удостоверения са в размер на 7 403 бр. , както и издадените приходни квитанции са в размер на 157 254 бр.

- ▶ **Обвързване на обема, състоянието и възможностите на общинската собственост с настоящите и бъдещи нужди на община Габрово за устойчиво развитие и предоставяне на публични услуги**

През 2018 г. по внедрената система за кадастър и общинска собственост, която дава възможност за връзка с кадастралната карта на Габрово и картите на възстановената собственост, включително визуализация на имота, прикачване на скица и други сканирани документи, бяха съставени 38 броя актове за общинска собственост, от които:

- ✓ 33 броя за частна общинска собственост;
- ✓ 5 броя актове за публична общинска собственост;
- ✓ Изготвени са 4 броя декларации за обекти, публична собственост във връзка с благоустройствени мероприятия, като приоритетно се проучват и обследват имотите, засегнати от проектиране или строителство по проекти с европейски средства;

Във връзка с предоставяне на публични услуги в областта на общинската собственост:

- ✓ проучени и заверени са 81 молби-декларации за снабдяване с нотариални актове;
- ✓ издадени са 71 заверени копия от документи за собственост по искания на граждани;
- ✓ разгледани са 57 преписки от граждани и институции, по които са изразени становища относно съответните процедури.

- ▶ **Целесъобразно и максимално изгодно за Общината разпореждане с общинско имущество**

Обектите от програмата за разпореждане с имоти общинска собственост през 2018 г. бяха презентирани чрез специализиран електронен портал за сделки с недвижими имоти <http://www.portalimoti.com> , а тези с относително голяма стойност – и чрез нарочно изработени презентации на електронните рекламни табла на територията на града. Информацията на електронната страница на Община Габрово www.gabrovo.bg за имотите включени в Програмата за придобиване, управление и разпореждане с общинска собственост през 2018 г. е поддържана и обновявана своевременно през годината. В обектите на видими места са поставени табели с информация за предстоящите разпоредителни действия. Физическите и юридическите лица, от които са регистрирани запитвания за общински имоти, са уведомявани за обявените търгове.

Реализирани са сделки за 405 хил. лева като изпълнението спрямо планираните приходи е 48%. За реализация на процедури по възмездно учредяване право на строеж в терените на ул. “Дунав” бяха разработени условия, позволяващи частично плащане в комбинация с придобиване на самостоятелни обекти в сградите. Въпреки това пазарната оценка на правото на строеж не провокира интерес в инвеститорите и на обявените конкурси не се явиха кандидати.

В изпълнение на Програмата за придобиване, управление и разпореждане с общинска собственост през 2018 г. а изготвени 6 протокола на комисията по чл. 52, ал. 3 от НРПУРОИ на Общински съвет - Габрово и са възложени 32 оценки на недвижими имоти и актуализации на извършени оценки. Подготвени и внесени за разглеждане в Общински съвет – Габрово са 34 броя предложения, свързани с разпоредителни действия. Проведени са 36 броя публични търгове за продажба на имоти – частна общинска собственост и 6 броя конкурси за учредяване на възмездно безсрочно право на строеж върху два имота на ул. „Дунав“.

- ▶ **Постигане на стабилен икономически растеж и подобряване на качеството и възможностите за реализация на целесъобразни за Общината сделки при управление на общинското имущество**

За периода 1 януари – 31 декември 2018 г. приходите от отдадени под наем общински нежилищни имоти, земя, просрочени задължения и РИЕ са в размер на 451 018 лв., които са над 90,2 % от заложените в Програмата за придобиване, управление и разпореждане с имоти общинска собственост за 2018 г. приходи, в размер на 500 000 лв. Продължават системните действия на служителите за увеличаване процента на събираемост на наемите от общинска собственост, чрез уведомителни писма, срещи и разговори, като по този начин се предотвратява прекратяването на договори за по-непривлекателни имоти, които впоследствие остават свободни и се рушат. През 2018 г. са заведени съдебни искове към един контрагент за неизплатени суми за наеми, в размер на 1 055,05 лв. Предстои завеждане на съдебни искове към 5-ма контрагенти с дължими суми в размер на общо 6 582,55 лв., без лихви за просрочие.

През 2017 г. Управляващият орган на ОП „Околна среда 2014-2020“ обяви насоки за кандидатстване по процедура чрез подбор на проекти „Мерки за въвеждане на решения за превенция и управление на риска от наводнения“ по Приоритетна ос 4 „Превенция и управление на риска от наводнения и свлачища“, насочена към общините, в обхвата на която попада и подобряване на техническото състояние на язовирите и прилежащите им съоръжения. По процедурата се предоставят до 100 % от максималния размер на допустимите разходи за обекта, с който се кандидатства. Процедурата беше отворена за кандидатстване с краен срок 01.10.2018 г. и Община Габрово кандидатства с проектно предложение по тази програма, чрез което ще се извършат действия по подобряване на техническото състояние на най-големия от 6-те язовира - „Синкевица“. По отношение на този язовир е прекратена процедурата за предоставяне на концесия. Поради липса на интерес е прекратена процедурата по предоставяне на концесия и за останалите 5 язовира. В момента проектните предложения все още са в процес на оценка.

- ▶ **Устойчиво развитие на общинските дружества и ефективен мениджмънт при стриктна финансова дисциплина.**

През 2016 г. Община Габрово гарантира кредит за текущи нужди на Общински пътнически транспорт, срещу обезпечение – учредена ипотека на имот, стойността на който надхвърля стойността на кредита. Едновременно с това, Общината защити и собствеността върху имот на ул. „Индустриална“ 20, с идентификатор 14218.502.118 по кадастрална карта и площ 41914 кв.м. – автобусно депо.

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И ИНИЦИАТИВИ

През периода 2016 г. – 2018 г. политиката в сферата на международните контакти беше насочена към запазване и задълбочаване на вече изградените партньорства, активно и успешно развитие на стартирани проекти и инициативи, както и установяване на нови връзки. Акцент на 2018 г. в сферата на международното сътрудничество бяха дейностите, насочени към образованието и младежта. Най-активно бе сътрудничеството с побратимените градове от:

✓ Аалст, Белгия

С помощта на Клуб „Приятел на Белгия“ и Фондация „Хора в помощ на България“ в Габрово бе открит Социален магазин, който предлага дрехи втора употреба от Белгия, а работещите в него са част от ползвателите на Дневния център за възрастни с увреждания. Идеята на тази инициатива е приходите, които се реализират като постъпления, да бъдат използвани за различни малки проекти, които обитателите на Дневния център създават като част от ежедневната си арт терапия.

Отново по инициатива на Клуб „Приятел на Белгия“ и Фондация „Хора в помощ на България“ за първи път бе организирано Хвърляне Златна котка по време на Карнавала в Габрово /Golden Cat throw/ по аналогия на хвърлянето на златно бижу във формата на лукче в Аалст, което се превръща в една от големите награди на това събитие.

За шеста поредна година беше осъществен младежки обмен, този път в Аалст, благодарение на който 16 младежи от двата града, участваха в проекта „УТОПИЯ: Идеалният град“, подкрепен от Програма „Еразъм +“. Идеята на проекта се базира върху едноименния роман на Томас Мор, като първата връзка с Аалст е, че за първи път той е отпечатан в Белгия от известния печатар – символ на града – Дирк Мартенс. Другата е, че новият културен център в града носи същото име и идеята е това място да се превърне в Център на изкуствата с прилежаща библиотека и музикална академия, с мултифункционални пространства и кафетерия. Центърът бе използван като основно място, където се провеждаше младежкият обмен между децата от Аалст и Габрово. Част от заниманията включваха представяне на собствените градове като важна бе гледната точка на участниците - доколко дружелюбна е градската среда към младите, съществуват ли достатъчно места за култура, спорт и т.н. На финала двата отбора презентираха „идеалните градове“ пред кмета и общинските съветници в Аалст.

✓ Митици, Русия

Като част от наложилата се вече традиция, символи и елементи от градската среда на Габрово и Митици да намират място в съответния побратимен град, през месец май, по време на официалните събития от Карнавалната седмица, бе официално открито Дървото на любовта и верността в парк Маркотей. В присъствието на кметове и делегации от побратимените ни градове и други гости бе поставен първият катинар върху дървото, символ на дългогодишното приятелство между Габрово и Митици.

През месец септември десет ученици от ПМГ „Академик Иван Гюзелев“ и Априловска гимназия гостуваха в Митици, в рамките на договорения образователен обмен. Домакин бе 29-то Средно училище, което бе подготвило изключително разнообразна и интересна програма за габровските си гости. В няколко от дните децата посетиха реални учебни часове и се запознаха с

начина на преподаване и руската образователна система. Организиран бяха опознавателни екскурзии до столицата Москва, посетени бяха знакови забележителности като Поклонная гора, Сергиев посад, Червения площад, а в Митици габровските ученици участваха в майстор класове по правене на традиционна руска кукла и нарисуваха свои собствени подноси в известната фабрика в Жостово.

✓ **Тун, Швейцария**

През месец април, по покана на кмета на гр.Тун - Рафаел Ланц, във връзка с представяне на напредъка по наградата Start Up и годишното събрание на Сдружението за подпомагане Тун – Габрово, Тун посети управителят на фирма „Дървеница“ - спечелила съвместната награда на двата града Start Up преди три години. Посетена бе компанията Фухс, която се занимава с изграждането на съоръжения и детски площадки на открито от дърво – идентично по предмет на дейност с тази на „Дървеница“. Обменена бе информацията относно процесите на организация на работа, разпределение и функционалност на помещенията, както и начините на обработка на дървения материал. В рамките на годишната среща на Сдружението за подпомагане Тун – Габрово, на което от страна на Габрово присъстваха председателят комисар Георги Русинов и секретарят Анелия Цанкова, бе представена дейността на фирма „Дървеница“. В работен порядък бе направен и отчет на дейността на Сдружението за изминалата година, изготвени бяха препоръки относно бъдещата съвместна дейност на двете организации с хоризонт до 2020 година.

✓ **Тойоаке, Япония**

Десет японски младежи от гимназия Сейджо от гр. Тойоаке, Япония посетиха Габрово, в рамките на образователен обмен, който се осъществи с помощта на Образователна фондация Ишида и Община Габрово. През месец август младежите гостуваха на свои връстници от Габрово, които няколко месеца преди това пътуваха до Япония. Целта на обмена бе изцяло насочена към опознаването на българската образователна система, посетен бе Националният музей на образованието, където гостите научиха как е действало килийното училище, писаха йероглифи върху пясък, държаха перодръжки и разгледаха автентичната колекция от уреди, апарати тетрадки и чанти.

За да могат да усетят най-добре България и в частност Габрово, на японските гости бе предложена изключително богата програма, която включваше и обученията по различни видове занаяти, народни танци, кулинарни занимания, походи и разходки в Габрово и околностите му, посещения на Велико Търново и Пловдив.

✓ **Лауенбург, Германия**

След гостуването на габровски деца от клуба по спортна акробатика в Лауенбург през 2017 г., от 17 до 21 юли тази година три деца от немския клуб върнаха посещението в Габрово. Младежите дойдоха, за да тренират с връстниците си от местния „Акро Арт“, а по думите на треньора им, габровеца Цветан Бояджиев, този спортен обмен ще се превърне в традиция, защото условията за подготовка в залата са много добри, а и децата имат желание да се върнат в града ни заради близките контакти с приятелите си от Габрово.

✓ **Паневежис, Литва**

През месец май, като част от събитията, посветени на Деня на града и Карнавала, бе открита изложба на открито от кмета на побратимения ни литовски град Паневежис - „Знаците на свободата и идентичността“. Проектът е посветен на 100 години от отбелязването на независимостта на страната и се състои от 38 художествени фотографии, които приканват зрителите да надникнат в литовската идентичност и отчасти в град Паневежис, с неговите главни културни забележителности.

✓ **Международен младежки лагер за предприемачи**

От 2 до 8 юли, Архитектурно–историческият резерват „Боженци“ събра на едно място участници от 4 побратимени на Габрово градове и техни връстници на възраст от 16 – 19 години. В продължение на една седмица младежите бяха предизвикани да провокират собствените си умения чрез интерактивни игри, дискусии и презентации. Участниците от България, Беларус, Израел, Полша и Русия бяха напътствани от водещи икономисти и аналитици, които споделяйки собствения си опит, ги мотивираха да преследват мечтите си, да формират предприемаческо поведение и да се научат да мислят творчески. Подходяща туристическа и опознавателна програма съпътстваше лагера, а в един от дните бе посетена и водеща местна компания.

2016 - 2019 ▶

Организиране на инициативи, кампании и конференции на теми, значими за устойчивото развитие на Габрово:

Освен на местно ниво, през 2018 г. Община Габрово се стремеше да бъде част от различни чуждестранни форуми, за да споделя опит и добри практики от реализацията на успешни проекти. Доказателство, че институцията е ценен и авторитетен партньор, са получените покани за участие в срещите и предоставената възможност за представяне на Габрово и местните общински политики в международен план.

- ✓ На 15 и 16 януари 2018 г. в Техеран, Ислямска република Иран, представител на Община Габрово участва в световния форум за наградите „Енерджи Глоуб 2018“. Габрово се включи като национален победител на България с инициативата „Приеми ме на село“, която се състезаваше в категория „Младеж“;
- ✓ На 29 и 30 май 2018 г. в Париж, Франция, представител на Община Габрово участва в семинара „Да ценим наследството: развиване на принципи за качество за интервенции върху културното наследство“, организиран от Международния съвет по паметници и забележителности (ICOMOS) с подкрепата на Европейската комисия;
- ✓ На 19 и 22 юни 2018 г. в Ниймеген, Холандия, представители на Община Габрово защитиха кандидатурата на Габрово като един от петте финалиста за екологичната награда на Европейската комисия – „Европейски зелен лист 2019“;
- ✓ На 2 октомври 2018 г. в Билбао, Испания, по време на Глобалния форум за социална икономика представител на Община Габрово участва в семинара

„Социалната икономка става глобална“ и в дискусиата „Защо и как да засилим синергията между социалната икономика и секторните политики“;

- ✓ На 9 октомври 2018 г. в Брюксел, Белгия, по време на Европейската седмица на регионите и градовете представител на Община Габрово участва в семинарите „От ЕСЕР към насочено вътрешно-регионално сътрудничество на социалната икономика“ и „Социална икономика и предприемачеството за европейските региони“;
- ✓ На 22 и 23 ноември 2018 г. в Киев, Украйна, представител на Община Габрово участва в конференцията „Растеж, който работи за всеки“, организирана по проект „Партньорство за местно икономическо развитие и демократично управление“ (PLEDDG), финансиран от Федерацията на канадските общини (FCM).

През 2018 г. продължиха целенасочените усилия за повишаване на общественото доверие и нивото на информираност относно мерките за превръщане на Габрово в модерна европейска община. Стремехът бе да се поддържа имиджът на общинската институция като успешен модел за управление на проекти и на Габрово като град, който следва актуалните европейски политики. Сред акцентите в темите бяха приоритетите на Инвестиционната програма за устойчиво и интегрирано градско развитие, както и насърчаването на качествените бизнес начинания, инициативите в подкрепа на предприемаческото мислене и социалните иновации.

Освен на местно ниво, през 2018 г. Община Габрово се стремеше да бъде част от различни национални и международни форуми, за да споделя опит и добри практики от реализацията на успешни проекти и политики. На сайта на институцията – www.gabrovo.bg, секция „Проекти и програми“, се публикуваше актуална информация за статуса, хода на изпълнение на текущите проекти и напредъка в планираните резултати. Информацията бе представяна и в традиционния брифинг на кмета, както и в пресконференции по различни теми.

Община Габрово съобщаваше за всички възможности за участие на обществеността в различни конкурси на европейско ниво. Информацията за работата по проекти с европейско финансиране в местен план бе придружавана от данни за държавната политика в тази сфера, както и паралелно с новостите от Европейската комисия.

Община Габрово има постоянно присъствие в местните медии: вестник „100 Вести“, Общинско радио „Габрово“, „Дарик радио“, радио „Бумеранг“, информационните интернет портали „GabrovoNEWS“, „ГАБРОВО.НЕТ“, „Габрово Daily“, онлайн телевизия „СетиТВ“, и сама е източник на актуална информация по различни теми, свързани с дейности и инициативи на територията на общината, чрез електронния сайт на институцията и чрез рубриката „Часът на Габрово“, която беше излъчвана три пъти седмично през 2017 г. и четири пъти седмично през 2018 г.

Разпространението на информацията обхваща и медиите от останалите три общини в областта – Севлиево, Трявна, Дряново. В различни периоди от годината е организирано медийно присъствие в национални печатни издания, сред които –

вестниците „Труд“, „24 Часа“, „168 Часа“, „Капитал“, „Строител“, списанията „Инфраструктурно строителство“ и „Строителство ГРАДЪТ“, бюлетини на – НСОРБ, РСО ЦСП, ОМЕЕ „ЕкоЕнергия“ и ФРМС, информационните интернет портали „СЕВЕР.БГ“, „SityBuild.bg“, „Kmeta.bg“, „Actualno.com“, „Севлиево Онлайн“, „Фрамар“ и много други. Реализирани са репортажи и е предоставяна информация на кореспондентите на национални радио и телевизионни медии – БНР, БТА, БНТ, bTV, „Нова телевизия“, „Дарик радио“, информационните агенции „Фокус“, „Медиапул“, БГНЕС, ПИК, КРОСС и др.

Сред инициативите и специални събития в контекста на европейската тематика през 2018 г. могат да бъдат отличени:

- ✓ Участие на кмета на община Габрово в национална кръгла маса „Морето – граница или врата“ по повод Европейския морски ден в гр. Бургас на тема „Съвременният диалог за Черноморския регион – зона на добросъседство, сътрудничество и партньорство“;
- ✓ Конференция на тема „Развитие на идеи и проекти за иновативни компании на територията на Габрово и Северен централен район чрез откриване на предприемачите и прилагане на Стратегията за интелигентна специализация“ в партньорство с ГД „Съвместен изследователски център“ на Европейската комисия;
- ✓ Участие на кмета на община Габрово в X ежегоден форум за технологии, иновации и инвестиции „Уебит фестивал“ /Webit.Festival/ – под патронажа на премиера Бойко Борисов, комисаря по въпросите на цифровата икономика и цифровото общество Мария Габриел и кмета на София Йорданка Фандъкова;
- ✓ Дискусия „Среща на бизнеса в Габрово и региона“ в Технически университет – Габрово в партньорство с в. „Капитал“ и ICT Media;
- ✓ Откриване на обектите по проект „Габрово – инвестиции за изграждане на съвременна градска среда“ с участието на министъра на регионалното развитие и благоустройството Николай Нанков и евродепутата Андрей Новаков;
- ✓ Граждански диалог в Габрово на тема „Бъдеще на кохезионната политика на ЕС“ с участието на евродепутата Андрей Новаков (съвместно с ОИЦ – Габрово);
- ✓ Отбелязване на Европейската седмица на мобилността под мотото „Комбинирай, движи се“;
- ✓ Участие на Община Габрово в национален форум в Поморие за споделяне на добри практики на общините, наградени с Европейския етикет за иновации и добро управление;
- ✓ Участие на Община Габрово в XIII Годишна среща на местните власти и „Общинско ЕКСПО 2018“ (съвместно с ОМЕЕ „ЕкоЕнергия“ и РСО „Централна Стара планина“);

- ✓ Лагер за иновации „Gabrovo Innovation Camp 2018“ с фокус „Социални иновации“ (съвместно с ОИЦ – Габрово);
- ✓ Младежки дебат в Габрово „Накъде отива Европа?“ в партньорство с Бюрото на Европейския парламент в България с участието на евродепутатите Асим Адемов и Петър Курумбашев (съвместно с ОИЦ – Габрово).

През 2018 г. работата на Община Габрово беше забелязана и отличена. Доказателство е значителният брой получени награди, които отразяват последователните усилия за качествено изпълнение на проекти, въвеждане на добри практики и постигане на определени европейски изисквания:

- ✓ Община Габрово получи първа награда за реализацията на кръговото кръстовище при Консултативна поликлиника, ул. „Дунав“ и парк „Маркотей“ от конкурса за принос в развитието на инфраструктурата в България за 2018 г. Обектите бяха изпълнени в рамките на „Интегриран проект за изграждане на привлекателна, достъпна и зелена градска среда“, по ОП „Регионално развитие“ 2007-2013 г.;
- ✓ Габрово е национален победител в конкурса „Европейски награди за насърчаване на предприемачеството“ 2018 г. в категорията „Насърчаване на предприемаческия дух“ с инициативата „Иновационен лагер – Габрово“. Gabrovo Innovation Camp представи страната ни редом с победителите от още 32 европейски страни на ежегодната Асамблея на МСП през м. ноември в Грац, Австрия;
- ✓ Габрово получи приза за „Община – реформатор“ при общините над 50 хил. жители от традиционните награди на Националното сдружение на общините в Република България. Наградата е за приноса в дейността на НСОРБ по отстояване на общите интереси на местната власт;
- ✓ Проектът на Община Габрово „Приеми ме на село“ получи наградата за превенция на наркотиците за 2018 г. на групата „Помпиду“ на Съвета на Европа за сътрудничество в борбата срещу злоупотребата и незаконния трафик на наркотици. Той бе отличен с 5 000 евро заедно с още два проекта от Гърция и Турция измежду 18 кандидати от 7-членно младежко жури.

ИЗВОД

През 2018 г. Община Габрово реализира и участва в инициативи, които показаха, че Габрово е град, в който иновациите и традициите успяват да намират синхрон. Габрово бе представен като място с потенциал за положително развитие, подходящо за дебат по стратегически теми за развитието на страната и местните общности. Град, който се стреми да повишава своя жизнен стандарт, да създава условия за бизнес и инвестиции, да води ефективни и ориентирани към бъдещето градски политики.